

**Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium,
Technikum, Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda,
Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium**

Pedagógiai Program

2022.

Tartalom

Tartalom.....	3
Nevelési elvek	11
Evangélikus önazonosságunk.....	11
Evangéliumi.	11
Közösségi.....	11
Szolgáló.....	11
Nevelési értékeink	12
Az intézmény múltjának és jelenének bemutatása.....	14
I/1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	15
Pedagógiai alapelvek, értékek	15
Konkrét céljaink	15
Feladataink az alpfokú nevelés-oktatásban.....	16
Feladataink a középfokú nevelés-oktatás szakaszában	18
Az iskolában folyó nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei, eljárásai.....	19
Az alpfokú művészetoktatás	24
A művészeti szakképzés	24
I/2. A nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	25
Hit- és erkölcstan.....	25
I/3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	26
I/4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	26
Mindennapi testmozgás.....	27
Táplálkozás.....	27
Testi-lelki egészség.....	28
Az iskolai erőszak megelőzése.....	28
Személyi higiéné	28
Tanulásszervezési és tartalmi keretek.....	29
A segítő kapcsolatok szinterei	30
Taneszközök	30
Kommunikáció.....	31

I/5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	31
Az iskola legfontosabb közösségfejlesztési színterei.....	31
Az iskola szereplőinek együttműködése	32
I/6. A pedagógusok, az osztályfőnök feladatai.....	32
A pedagógus.....	32
Az osztályfőnök.....	33
I/7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	34
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	35
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	36
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	36
Tehetséggondozás	36
I/8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje.....	38
1. Diákkörök létrehozásának rendje	38
2. A tanulók nagyobb közösségének	38
I/9. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel	38
I/10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata	40
Tanulmányok alatti vizsgák.....	40
Osztályozóvizsgák az alsó tagozaton (1-4. osztály).....	42
Osztályozóvizsgák 5-12. évfolyamon	43
Amennyiben a tanulónak a tanév lezárását megelőzően kell teljesíteni adott tantárgyból a tantervi követelményeket (pl. előrehozott érettségi vizsga miatt), kizárólag az osztályozó vizsgán elért teljesítménye lehet az év végi osztályzata. Az év közben szerzett érdemjegyek ebben az esetben érvénytelenné válnak.....	44
Helyi tantervi vizsgák.....	46
A) A nyelvi előkészítő osztályok félévi és év végi szintfelmérő vizsgája	46
B) Tizedesjavító dolgozat	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
C) Terítés.....	47
Külső vizsgák	47
Záró rendelkezések	47
Iskolai záradékok.....	47
I/11. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai	48
I/12. Az alkalmassági vizsga szabályai	49
I/13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek.....	50

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja	50
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái.....	50
Témakörök.....	51
Eszközigeny	51
I/14. Az alapfokú művészeti iskola egyes művészeti ágai oktatásának cél- és feladatrendszere	51
A képző- és iparművészeti ág sajátosságai.....	52
A képzés struktúrája.....	52
I/15. A kollégium pedagógiai programja	57
Pedagógiánk értékei, alapelvei, célkitűzései	57
A tanulók életrendjének, tanulásának és szabadidejének szervezésével kapcsolatos elvek	58
A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	59
A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei.....	59
Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítésének terve.....	60
A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei	61
A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	62
Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái	63
Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése.....	63
II/1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	67
A tankönyvek kiválasztás elvei	67
A kiválasztás gyakorlata	67
A taneszközök kiválasztásának alapelvei.....	67
Beszerzések gyakorlata	67
A tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosítása	68
A tankönyvek kötelezően ingyenes biztosítását követően az erre irányuló további kérelmek elbírálásának rendje	68
Az iskola könyvtári állományába vett, a továbbiakban az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezelt, az állam által biztosított ingyenes tankönyvek tanulók részére történő rendelkezésére bocsátásának rendje.....	68
Az iskolai tankönyvrendelés elkészítésének - jogszabályban nem előírt - kérdéseinek szabályozása.69	
II/2. A választható tantárgyak, foglalkozások	70

II/3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	70
Követelményszint.....	70
Az osztályozás elvei és formái.....	71
A tanulók munkájának szöveges értékelése.....	72
Értékelési funkciók meghatározása	73
A szöveges értékelés módjai	74
Szöveges értékelés dokumentumai	74
Az értékelés általunk meghatározott kritériumai	75
Az értékelés általunk meghatározott rendszeressége	75
Az értékelés közlésére felhasznált dokumentumok.....	75
Az otthoni és a napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	76
Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	76
A hit- és erkölcs tanterv értékelési-mérési-ellenőrzési szabályai	77
II/4. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	78
II/5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	79
II/6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	79
Az állapotmérésről általában.....	79
A mérés céljai, várható hasznosulása.....	79
A módszerrel szemben támasztott legfőbb elvárások	80
II/7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	81
Egészségnevelési program	81
Az egészségnevelési program célja	81
Az egészségnevelés iskolai területei.....	83
Környezeti nevelési program.....	83
II/8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	87
Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:.....	88
Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti.....	88
Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:	88
A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük.....	89
II/9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei	90

Jutalmazási formák.....	90
A tanuló magatartásának értékelése.....	91
A tanuló szorgalmának értékelése.....	92
II/10. A közép- és emelt szinten választható érettségi tantárgyak.....	93
II/11. Az érettségi vizsgák helyi szabályai, a 11-12. évfolyamon folyó emelt szintű oktatás fejlesztési feladatai és követelményei.....	95
II/12. A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	96
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM.....	96
ÉLŐ IDEGEN NYELV.....	100
TÖRTÉNELEM.....	101
MATEMATIKA.....	103
INFORMATIKA.....	105
FIZIKA.....	107
KÉMIA.....	111
BIOLÓGIA.....	116
FÖLDRAJZ.....	122
ÉNEK-ZENE.....	124
VIZUÁLIS KULTÚRA.....	128
MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET.....	131
TESTNEVELÉS.....	137
HITTAN.....	141
III/1. A választott kerettanterv megnevezése.....	147
III/2. A választott kerettanterv feletti óraszám felhasználása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
III/3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	150
Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam.....	150
Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam.....	152
III/4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	163
V/1. A választott kerettanterv megnevezése.....	167
V/2. A választott kerettanterv feletti óraszám felhasználása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
V/3. A választott kerettanterv megnevezése és általunk alkalmazott óraszámait...	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

V/4. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	171
Középfokú nevelés-oktatás szakasza 9.-12. évfolyam, közismereti képzés	171
V/5. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	177
VI/1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
KOMPLEX- ÁGAZATI (KIFUTÓ RENDSZERBEN)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
VI/2. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
KOMPLEX- ÁGAZATI (KIFUTÓ RENDSZERBEN)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
VI/3. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA	221
Középfokú nevelés-oktatás szakasza, szakgimnázium, 9.-12. évfolyam, közismereti képzés.....	221
Célok, feladatok.....	221
Fejlesztési területek – nevelési célok	221
Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
VI/4. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI	227
VII/1. Az alapfokú művészeti iskola óraterve a kerettantervekhez	230
VII/2. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai.....	231
VII/3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	231
VII/4. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei	231
Kiemelt kompetenciák a képző–és iparművészeti oktatás területén.....	231
Bemeneti kompetenciák	231
Szakmai kompetenciák	231
Társas kompetenciák:	232
Módszerkompetenciák:	232
VII/5. Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei	232
A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI.....	233
A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa	239

NEVELÉSI PROGRAM

Nevelési elvek

Evangélikus önzonosságunk

Mi, akiket Isten kegyelme szabaddá tett, Jézus Krisztusban élő közösség vagyunk, és közösen munkálkodunk egy igazságos, megbékélt és Istenben összhangra lelt világért.

Az evangélikus önzonosság a Bibliában és az egyház történelmi hagyományában gyökerezik.

Evangéliumi.

Életünkkel, tetteinkkel és szavunkkal hirdetjük Jézus Krisztus életének, kereszthalálának és feltámadásának örömhírét. Tanúságot teszünk arról, hogy bűneink és hibáink ellenére Isten feltétel nélkül elfogadott bennünket: Jézus Krisztusért, pusztán kegyelemből megbocsátotta minden vétkünket, igaznak tekintett bennünket és a megszentelődés útjára vezette lépteinket.

Közösségi.

Életünket az Egyház közösségében éljük, melynek középpontja a Szentháromság egy Isten köré szerveződő istentiszteletünk. Az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása egyszerre hivatásunk és létünk forrása.

Szolgáló.

Jézus Krisztus ugyanis a hit által szabaddá tett bennünket arra, hogy felebarátainkat szeressük és segítsük. Társadalmi szolgálatunk és a teremtésvédelem szerves részét képezi evangélikus önzonosságunknak.

Hitvalló.

Az evangélikus egyház vallja, hogy életének, tanításának és szolgálatának egyetlen forrása és mércéje az Ó- és Újszövetségből álló Szentírás, az ökumenikus hitvallásokat és az evangélikus hitvallási iratokat pedig Isten Igéjének megnyilvánulási formáinak tartja.

Ökumenikus.

Hitet teszünk az „egy, szent, egyetemes és apostoli Egyház” mellett és elkötelezzük magunkat, hogy tevékenyen szolgáljuk és előmozdítjuk a keresztény egységet, és közösen tanúskodunk Jézus Krisztus evangéliumáról. A keresztények közötti egységen munkálkodunk a teológiai képzés és kutatás, a párbeszéd és a közös programok eszközeivel.

Nevelési értékeink

1. Evangéliumi

Jézus Krisztus a mérték. Pedagógusként is Hozzá mérjük magukat, Őt követjük, Tőle tanulunk, és a ránk bízott fiatalokat is a tanítványi élet útján vezetjük. Közös törekvésünk, hogy semmit ne helyezünk Isten elé, egész életünk során keressük Isten közelségét és fölállaljuk akaratának megvalósítását.

Jézus Krisztus a következő parancsolatot adta tanítványainak: „Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.” (Jn 15,12) A szeretet a teljes emberre irányul, nincs benne félelem, és szabaddá tesz. Az evangélikus nevelés és oktatás során az értékek továbbadása és a tanítás szeretetvezérelten valósul meg.

Luther Márton mondta: „A keresztény ember szabad ura mindennek, és nincs alávetve senkinek. A keresztény ember készséges szolgája mindennek, és alá van vetve mindenkinek.” A nevelési gyakorlatban képviselt krisztusi szabadság ezért természetszerűleg mindig felelős és elkötelezett.

2. Befogadó

Felismerve a másik emberben Isten képmását, a lelkeszi, pedagógusi, a gyermeki, a tanulói és a szülői közösségek egymás közti és egymáson belüli kapcsolataiban is feladatunknak tartjuk, hogy megadjuk egymásnak az emberi méltóságnak kijáró tiszteletet és a krisztusi szeretet szabadságát, hogy e képmás minél felismerhetőbben ragyogjon arcunkon.

Az evangélikusság a történelmi sajátosságai miatt is mindig nagy figyelmet fordított arra, hogy önazonosságát a kisebbségek hagyományainak fölállalásával, sajátos jellemzőinek elismerésével, érdekeinek képviselésével összhangban szemlélje.

Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a nevelés és oktatás során egyetlen gyermeket se érhesen hátrányos megkülönböztetés nemzeti, nemi vagy szociális helyzetéből adódó meghatározottságai miatt.

3. Gyermekközpontú

Jézus Krisztus példaként állította eléink a gyermekeket. „Bizony az Úr ajándéka a gyermek, az anyaméh gyümölcse jutalom” (Zsolt 127,3). A ránk bízott gyermekek ezért Isten kegyelmének jelei a számunkra, kiknek élete és személyisége a keresztény nevelés során teljesebben kiigazán.

A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul.

Az egyéni kiindulópontoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek és a fiatalok képességeit és tehetségét.

Az evangélikus nevelés a teljes emberre irányul. Az önismeret, az önállóság, az önértékelés, az érzelmi, lelki és társas képességek fejlesztése lényeges szerephez jut a csoportfoglalkozásokon és hittanórákon.

4. Életrevaló

Pedagógusként elkötelezzük magunkat a folyamatos fejlődés és megújulás mellett az egyéni lelki élet és a szakmai, módszertani ismeretek terén.

A kiemelkedő elméleti fölkészítés mellett hangsúlyt fektetünk a családi életre nevelésre, a szelíd viszálykezelésre, a társas kapcsolatok ápolására, az egyéni hivatás megerősítésére, a szociális érzékenység fejlesztésére és a teremtett világ védelmére.

A gyermekeket és a fiatalokat megismertetjük az Egyház számos szolgálati területével, és a közösségi szolgálat keretén belül lehetőséget biztosítunk a számukra, hogy önkéntesként bekapcsolódjanak egy vagy több egyházi munkaágba.

5. Közösségi

Pedagógusként testvérnek tekintjük egymást, a gyermekek és a fiatalok között is az otthonos, elfogadó légkör megteremtésére törekszünk. Kötelességünknek tartjuk az azonos szakmai alapokon nyugvó együttműködést, a kölcsönös segítségnyújtást, valamint az evangélikus értékek közösségi megélését is. Az evangélikus hagyományok ápolása mellett tiszteletben tartjuk a többi keresztény felekezet létét és a tanításbéli különbségeit. Saját felekezetünk felelős és hűséges tagjaiként nem feledkezünk meg Jézus Krisztusról, aki azért könyörgött, hogy a keresztények „mindnyájan egy legyenek” (Jn 17,21), ezért a felekezeti különbségek elé helyezzük a mindnyájunkat összekötő, egységes keresztény tanításokat és értékeket.

Tisztelettel fordulunk más vallások képviselői felé, és hitelesen mutatjuk be tanításukat. Kapcsolatunkat a társadalomért végzett összefogás és a békés egymás mellett élés jellemzi.

Az intézmény múltjának és jelenének bemutatása

Békéscsabán a középfokú iskolai oktatás kezdetei a 19. század közepére nyúlnak vissza. A többségében szlovákok lakta kisvárosban 20 tanuló beiskolázásával kezdődött meg a népiskola folytatására magánereőből szerveződő képzés. 1858-ban az evangélikus egyház fenntartása alatt algimnáziumi rangot kapott. Az 1880-as évek hozzák a következő fordulatot.

Új, nagyobb méretű iskolaépület építésébe kezdtek, ami több tanuló föl vételét tette lehetővé. Legjobb úton haladt afelé, hogy főgimnáziummá válhasson.

Ez be is következett 1897-ben, amikor az iskola föl vette a Békéscsabai Ágostai Hitvallású Rudolf Főgimnázium nevet. két év múlva adták át a város főterén, az evangélikus nagytemplom tőszomszédságában álló kétemeletes, a kor minden igényét kielégítő, Alpár Ignác neves építész tervezte impozáns iskolaépületet. Az új épületben csaknem 400 tanuló kezdte meg a tanévet.

Az 1948-as államosításig sok kiművelt főt, becsületes embert nevelt a hazának.

Az elődöktől örökölt nyolcosztályos gimnáziumi képzést is folytatja az iskola. Jellegéből következően külön hangsúlyt fektet arra, hogy az itt tanuló ifjúságot keresztyén szellemben nevelje.

Az evangélikus hagyományoknak megfelelően az ökumené, a világra való nyitottság jegyében folyik az oktatás, ami mellett nagy hangsúlyt kap az élet és a másik ember tiszteletére, az igaz értékek felismerésére nevelés.

Ezt nagyban segíti az általános iskolai és a gimnáziumi képzés mellett a művészetoktatás.

„Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésének megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki." (MEE Törvényei VIII. tv. 19. §)

I/1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka pedagógiai kereteit, célját, tartalmát, követelményeit, értékelésének kritériumait a Nemzeti alaptantervre épülő kerettantervek és az intézmény pedagógiai programjának részét képező helyi tanterv, az érettségi vizsgaszabályzat és a vizsgakövetelményekre épülő szakmai program együttesen jelöli ki.

A szakképzésre vonatkozó szabályozást a szakképzésről szóló törvény, illetve a szakmai és vizsgakövetelményeket kiadó miniszteri rendeletek alapján készülő kerettantervek tartalmazzák. A kerettanterveket az oktatásért és a szakképzésért felelős miniszter rendeletben adja ki.

Pedagógiai alapelvek, értékek

Oktató-nevelő munkánkkal, pedagógiai elkötelezettségünkkel nemcsak a tudást és a művészetek iránti való fogékonyságot, a kreativitást, az alkotókedvet kívánjuk közvetíteni, hanem egy olyan elvet, magatartásformát szeretnénk sugározni, amellyel ráirányítjuk tanulóink figyelmét az ember és természet öröktől fogva létező kapcsolatára. Az értelmi és érzelmi nevelésen túl - a magasabb életminőség elérése érdekében – felelősségtudattal ruházzuk fel tanulóinkat, és segítjük őket a természet és ember viszonyának életszerű értelmezésében.

Egész tevékenységünket áthatja a változásokat rugalmasan követő reformjelleg: igény a korral való együtt haladásra, az oktatási módszerek tekintetében, a jól képzett tanári kar biztosításában, a magas szintű oktatáshoz elengedhetetlenül szükséges technikai felszereltség megteremtésében.

Az egyéniség és az egyediség tiszteletben tartása mellett nemcsak oktatni, hanem nevelni is akarunk, a klasszikus értékek szem előtt tartásával szemléletbeli irányultságot kívánunk felmutatni.

Más népek és nemzetek értékeinek tiszteletben tartása mellett - hazaszeretetre, a kultúrák iránti nyitottságra neveljük növendékeinket.

Nevelőmunkánkban a lelki értékek fontosságát, a család összetartó szerepét, a józan kollektívizmust hangsúlyozzuk.

Törekszünk a környezettudatos magatartás, a holisztikus szemléletmód kialakítására, a természeti és az emberi értékek tiszteletben tartására, a környezetkultúra iránti igény megteremtésére.

Az iskola nevelési rendszere a tanulók életkori sajátosságaira épít. A tanulók személyes szabadságának tiszteletben tartásával indirekt módszerek alkalmazásával tanítjuk és neveljük őket az örök emberi értékek megtapasztalására, megértésére, elfogadására.

Konkrét céljaink

A tanulók vegyenek részt az iskolai és a vallásos életnek megfelelő egyházi programokban.

Tiszteletteljes viselkedés, kulturált beszéd, egymás megértése és elfogadása jellemezze diákjainkat.

Munkájuk pontos, alapos és rendszeres legyen, a rájuk bízott feladatokat lelkiismeretesen végezzék.

A házirend szabályait következetesen betartsák.
Vállalják hitüket, és ez fejeződjön ki tetteikben is.
Képességeiknek megfelelő szinten eredményeket érjenek el.

Feladataink az alapfokú nevelés-oktatásban

Az alapfokú művészetoktatás iskolánkban a képző- és iparművészet területei iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó önkifejező képességeik kibontakozását, tehetségük gondozását.

Az iskola a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket együtt neveli. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a további tanulásra, és előkészíti őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre.

Fejleszti a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben való élet során fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját. Gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.

E szakasz szocializációs folyamatában az iskola tudatosítja a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát. Tisztázza az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban. Megalapozza a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására. A demokratikus normarendszert kiterjeszti a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra is.

Az iskolának kiemelkedő feladata a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés. Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a tanulóknál a nemzeti azonosságtudatot, képviseli az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt. Erősíti az Európához tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is készíti más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére. Ennek érdekében minél több külföldi kapcsolatot ápol. Ugyanakkor figyelmet fordít az emberiség közös problémáinak bemutatására.

Nagyon fontos a test és a lélek harmonikus fejlesztése: a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzés és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatásával; az érzelmi intelligencia mélyítésével, gazdagításával; az önismeret alakításával, az önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

A szocializáció folyamatainak elősegítése: az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangjának felismertetésével; a nemzedékek közötti és a kortársi kapcsolatok megerősítésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával.

Folyamatos feladat az alpműveltség továbbépítése: a differenciálódó tantárgyi rendszerben a mentális képességek céltudatos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával. Az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül.

A tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképeességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik. A tanulási tevékenységben növekvő szerepet kap a közvetett kommunikáció - írásbeliség, vizuális kommunikáció, számítógépes érintkezés - és megjelenik a nem anyanyelven folyó kapcsolatteremtés.

A "tanulás tanulása", az önálló tájékozódás, az informatika alkalmazása és az idegen nyelvek tanulása iránti igény fejlesztése is hozzájárul az alpműveltség továbbépítéséhez.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása; a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. Bővül az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok szerepe. Növekszik a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok aránya (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). Az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre. Ezért heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínál. Az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás öröméhez és erősíti meg önbizalmukat. A tanulási folyamatban értik meg a tanulók a követelmények lényegét és ismerik meg önmaguk teljesítményének értékét.

Feladataink a középfokú nevelés-oktatás szakaszában

Az általános műveltséget kiterjesztő, megszilárdító és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti a kommunikációs és a tanulási képességeket. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természeti és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja tanulóiban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás - a stabil értékek mellett mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóknban; intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodó képességet, a kudarctűrést. Mindezzel előmozdítja a tanulóknban a konstruktív attitűd kialakulását.

A gimnázium a tantárgyi képzésben előnyben részesíti a képességfejlesztést, ezért törekszik az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására. A rendelkezésre álló órakeretben, a diszciplináris tudás közvetítése összekapcsolódik az alkalmazás lehetőségének megismertetésével.

Ugyanilyen fontos az egyes diszciplinák közötti koherencia megteremtése: az, hogy az oktatás mindenkor vegye figyelembe a tantárgyak metszéspontjában elhelyezkedő közös tartalmakat és fejlesztési feladatokat.

A gimnáziumi nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje. Tegye képessé őket információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra. Követelményeivel és tevékenységével ösztönözze a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre.

Az iskola a maga arculatával, egész programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

A képzési folyamatban figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket. Törekszik a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodik a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számít kreativitásukra, illetve tudatosan is előmozdítja mindezek fejlesztését.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei, eljárásai

„Alapvetés

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatói alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alpműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatói intézményben dolgozó pedagógus, valamint az intézményvezető. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad iránymutatást, keretet.”

„I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált céljelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot

igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínékként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességterományok

mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai szintereken. A tanulói szükségletek ismeretében az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanulóhoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulást támogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő,

tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés az 1. évfolyamot követően az iskola pedagógiai programjában rögzített módon, a jogszabályoknak megfelelően történik.

Az iskola pedagógiai programjában egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának – beleértve az osztályozást is – szempontjait, az ehhez kapcsolódó eljárásokat. A nyilvánosságra hozatal időpontját úgy kell megválasztani, hogy a tanulók és a szülők, gondviselők előzetesen, már az iskolaválasztáskor megismerhessék azokat. A mérésekkel és az értékeléssel kapcsolatos feladatokat, adminisztratív tevékenységeket, továbbá a tanulók és a szülők, gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályokat is meg kell jeleníteni az intézmény pedagógiai programjában.”

Alapelvek:

fokozatosság, mintaadás, a problémák komplex módon történő vizsgálata, kreativitásfejlesztés, egészséges terhelés, személyre szabott nevelés, oktatás, gyakoroltatás, visszajelzés, értékelés, önfejlesztő stratégiák kialakítása.

Pedagógiai eszközök, eljárások

Nyelvi (verbális) eszközök

beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos

Nem nyelvi (non verbális) eszközök:

mimika, szemmozgás, tekintet, testhelyzet, mozdulatok, gesztusok.

Új képességek, kompetenciák kialakítása

rugalmasság, alkalmazkodóképesség

az önálló és társas tanulás képessége

problémamegoldó képesség

bizonytalanság kezelésének képessége

megbízhatóság, kiszámíthatóság

együttműködés képessége

az írott kommunikáció alkalmazásának képessége

különböző kultúrák közti kommunikáció képessége

az információs és telekommunikációs technikák alkalmazásának képessége.

Kulcskompetenciák:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Differenciálás

az oktatás tartalmában új kompetenciák kialakítása
rugalmas szervezeti keretek (osztálybontás, feladatra szerveződő team)
szervezési módok (egyéni, páros, csoportos, frontális)

Kooperatív módszerek

A tanulók csoportmunkát végeznek, amelyben ugyanúgy felelősek egymás tanulási eredményeiért, mint a sajátjukért:

csoportos tanulás- egyéni teljesítmény módszer
csoportos tanulás- egyéni vetélkedő módszer
csoportos értékelés, egyéni felelősség, egyenlő esély
mozaiktanulás módszere
csoportkutatás módszere
projektalapú oktatás

Motiváció

Az egyén már meg lévő szükségleteire építve:

játék, mozgás, változatosság, új információk iránti igény, eredményesség.

Önszabályozó mechanizmusok:

belső érdeklődés, erőfeszítés és kitartás, együttműködés, versenyeztetés, egészséges vetélkedés.

Az alapfokú művészetoktatás

olyan művészetpedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly az aktív tevékenységek formájában megvalósuló képesség és személyiségfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető, és sajátos tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a képző- és iparművészeti, műveltség megalapozásához. A tananyag a tanulók művészeti készségfejlesztésének, esztétikai, személyes és társas kompetenciafejlesztésének eszköze. A művészetoktatás az ismeretgazdagítás, a készség- és képességfejlesztést a személyiségformálás kivételes lehetőségeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

Az alapfokú művészeti iskola feladata, hogy kiegészítse az általános és középfokú iskolában folyó művészeti nevelést, fejlessze a művészi tehetségeket, igény esetén felkészítsen szakirányú továbbtanulásra. Az alapfokú művészeti iskolában az első szak tanulása kedvezményes térítési díj mellett, a második szak tanulása tandíj (a költségek térítése) mellett lehetséges. Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó művészeti nevelés és oktatás céljában, tartalmában, eszközeiben, személyi és tárgyi feltételeiben eltér a Nemzeti alaptanterv által biztosított művészeti neveléstől. Tantervi programjáról, vizsgakövetelményeiről, személyi, tárgyi feltételeiről külön jogszabály rendelkezik.

A művészeti szakképzés

Lehetőséget teremt az alkotóképesség fejlesztésére, az értékkel bíró tárgyak létrehozására. A képzés során a tanulókat az ötlettől a kivitelezés folyamatain vezetjük végig. A szakmákhoz kötődő anyag- és eszközhasználat ismereteinek elsajátítását felkészült művésztanárok végzik. Az oktatás és képzés megvalósítására korszerű műhelyek állnak rendelkezésre.

A technikum és szakgimnázium feladata az alpműveltség közvetítése mellett diákjainak alkalmassá tétele a szakirányú munkavállalásra, felkészítés az érettségi vizsgára, illetve a felsőoktatásban való szakirányú továbbtanulásra. A szakgimnázium korábban 4+1 (5 éves), párhuzamos képzést biztosító évfolyammal működött, ez a képzésünk kifutó szakképzés. 2020 szeptembere óta szakgimnáziumi és technikumi szakképzés van az iskolánkban, a teljesen új átalakított szakképzési rendszer (Szakképzés 4.0) stratégiájának bevezetése után. A művészeti szakképzés szakgimnáziumi szakmai **képzését**, feladatait a szakgimnáziumi programkövetelmények és kerettanterv (EMMI), a technikumi szakképzés szakmai oktatását, feladatait a képzési- és kimeneti követelmények és a programterv (ITM) jelöli ki, határozza meg.

I/2. A nemzeti alaptantervben (NAT) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Hit- és erkölcsstan

Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezése, tartalmának meghatározása és felügyeletének ellátása, minden nevelési-oktatási intézménytípus (óvoda, iskola, kollégium) esetén az adott egyház és az adott egyház nevében eljáró jogi személy hatásköre.

A hitoktatás célkitűzései

Intézményünk célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáiraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje.

A hitoktatás az egyházi iskolák pedagógiai programjának szerves részét alkotja, és beépül az intézmény munkarendjébe.

A tantárgy választásának feltételei

A hitoktatás választásáról a tanulók és a szülők együttesen nyilatkoznak a beiratkozásnál, hogy a gyermek melyik felekezet hitoktatásán vesz részt. Az a felekezeti hitoktatás választható, amely felekezetnél a keresztségben részesült a tanuló.

A hitoktatás szervezési kérdései

Az intézmény a beiratkozási igények felmérése után megkeresi az egyházi jogi személyeket a hitoktatás megszervezése céljából. Ha valamely felekezet nem tudja a hitoktatást vállalni, a tanuló a fenntartó evangélikus felekezet hitoktatásában részesül. Intézményünkben hit- és erkölcsstan oktatása folyik valamennyi évfolyamra heti 2-2 órában. Heti egy alkalommal a tanulók és a pedagógusok közös istentiszteleten vesznek részt.

I/3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Korszerű ismeretek átadása (képesség-képesség-jártasság fejlesztése, információ értelmezése, feldolgozása, interatív oktatás).

Tanulói önmegvalósítás (önképzés+tehetség gondozás, szabadon választható foglalkozások, speciális képzések lehetősége).

Pályaorientációs pedagógiai stratégiák (felkészítés magasabb szintű tanulmányokra).

A személyiségfejlesztésben fontos a felelős társadalmi magatartás kialakítása; az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés, azaz a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása. A személyiség formálásában nélkülözhetetlen szerepet tölt be az esztétikai nevelés. Az iskola elősegíti, hogy tanulói minél tovább jussanak azon az úton, amely a szépség pusztá megtapasztalásától annak mélyreható élményéig vezet. A szépség - a művészeti nevelés és oktatás mellett - jelen van a gondolkodás művelésében és a mindennapi környezet alakítására irányuló iskolai tevékenységben.

A tanulók személyiségére meghatározóan hat az iskola saját éthosza, mindennapjainak létmódja, az a légkör és környezet, amelyben az iskolai élet zajlik. A magatartás, az életvitel, a szociális képességek területén lényeges az önmagukért, társas környezetükért és a tágabb természeti-társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése. Az iskola által szervezett tevékenységekben, tanulási és más élethelyzetekben tapasztalja meg a tanuló az olyan normák fontosságát és érvényesíthetőségét, mint a másik ember megbecsülése, a cselekvő hazaszeretet, a nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt.

A személyiségfejlesztés alapelvei:

humanista értékrend közvetítése az egyetemes és nemzeti kultúra értékeire támaszkodva,
egymás emberi méltóságának tiszteletben tartása,
önművelés igényének felkeltése a kreatív és projekt feladatokon keresztül,
megfelelő és egyenlő feltétel biztosítása minden tanuló számára,
a tanulók segítése a szociokulturális hátrányok leküzdésében,
a továbbtanulási irány, illetve a pályaválasztás segítése.

A tanulással kapcsolatos pedagógiai módszerek arra irányulnak, hogy a gyerekek szeressenek és akarjanak tanulni.

A tanulók a tanítás-tanulás folyamatában olyan feladatot kapnak, amelyet szívesen és szorongás nélkül tudnak teljesíteni, fokozatosan nehezítve, kialakítva a diákok közötti egészséges versenyszellemet is.

I/4. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén vagy

csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és / vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” Ottawai Charta

Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek egészséges életvitel kialakítására, segítsenek a káros függőségekben vezető szokások (dohányzás, alkohol – és drogfogyasztás) kialakulásának megelőzésében. Felhívjuk a tanulók figyelmét a szűrővizsgálatok fontosságára, s arra, hogy vegyék igénybe azokat. Az iskola fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az iskolai környezet mint élettér biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.

Mindennapi testmozgás

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető. Célunk az, hogy a gyerekeknek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele.

A tanulót a testnevelés órán sikerélményhez juttatjuk, hogy a mozgást örömmel végezze. Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulónak is. Az iskolai testnevelési óra keretében tartásjavító tornát iktatunk be. A testnevelési tananyag egészében különös figyelmet kap a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire. Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési és légző-rendszer megfelelő terhelése. A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban. A gyógytestnevelést az eddigi hagyománynak megfelelően biztosítjuk. A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is megtanít (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében). A testmozgás-program játékokat és táncot is tartalmaz.

Táplálkozás

Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása a helyes táplálkozással érhető el. Egy gyermek étkezése, a fejlődő szervezet igényei miatt, különös gondoskodást követel.

Itt a legfontosabbak az elméleti ismeretek, az iskolai étkeztetések milyensége. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt magas a túlsúlyos fiatalok aránya, ez azonban ma már vetekszik az alultápláltság mértékével. A súlynövekedés a serdülőkor éveiben fokozódik, erre is gondolni kell. Szeretnénk elérni, hogy minden gyermek olyan táplálékhoz jusson, amire szervezetének szüksége van. A helyes táplálkozáshoz, mind az ételek mennyisége, minősége, valamint az elfogyasztás módja hozzátartozik. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolában étkezzenek. Az étkezést biztosító Gyermekélelmezési Intézet a kornak megfelelően, szakmai szempontból optimálisan állítsa össze az étlapot. Biztosítjuk a speciális étkezési igényű gyermekek (cukor-, liszt- laktózérzékeny) étkeztetését. Gazdagítjuk az iskolai büfé választékát /Gyümölcs, joghurt,

kefir, barnaliszttól készült péksütemény.../ Osztályfőnöki órák keretében felvilágosító órákat szervezünk, esetleg kóstolókkal, mintaétrend bemutatásával.

Testi-lelki egészség

Tudatosítjuk tanulóinkban e kettő szoros kapcsolatát.

Hitoktatóink, lelkészeink kiemelt feladatuknak tekintik a lelki gondozást.

Erősítjük a pozitív egészség jegyeinek kiteljesedését a mindennapokban

- Jó közérzet
- Kiegyensúlyozottság
- Megelégedettség
- Munkakedv
- Kreativitás
- Életöröm
- Pozitív társas kapcsolatok
- Empátia
- Problémaviselés, megoldási képesség
- Célszerű alkalmazkodás
- Terhelhetőség

Erősítjük az önmegvalósítási szükségleteket

- Tudásvágy
- Megismerés
- Önképzés
- Valakihez való tartozás
- Önbecsülés
- Mások megbecsülése

Az iskolai erőszak megelőzése

Passzív komponensek:

- kamerák az egész iskolában és a hátsó kapunál
- állandó portai szolgálat

Aktív komponensek:

- bizalomra épülő diák-tanár kapcsolat - kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek
- aktív diákönkormányzat, mely minden osztályban jelen van – a kortárs csoport jelentősége azonnali, megfelelő intézkedés
- ha szükséges, teljes körű nyilvánosságra hozás a heti áhítatokon

Személyi higiéné

Személyi higiéné: az egyénre vonatkoztatott, életkori sajátságoknak megfelelő helyes egészségügyi szokások összessége.

1. Bőrápolás módja, anyagi, eszközei
2. Tisztálkodás módjai, anyagai, eszközei
3. Napozás, kvarcolás, szolárium
4. Tetoválás, testékszer

A témáról a következő órákon beszélünk:

kémia, biológia, osztályfőnöki – szaktanárok, védőnő, illetve bárhol, bármikor, amikor aktuális.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

Szaktárgyi órák témafeldolgozása (biológia-egészségtan).

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, ezekre a helyi tanterv tervezése során külön figyelmet fordítunk.

Osztályfőnöki órák.

Tanórán kívüli foglalkozások

Napközis foglalkozások. (A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak is.)

Délutáni szabadidős foglalkozások.

Sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.

Egészségnap.

Sportrendezvények, kulturális programok.

Kirándulások, túrák, sportprogramok.

Tájékoztató fórumok

Szülői értekezlet, szülőcsoport számára szervezett fórum, tájékoztató.

Lehet osztályszintű vagy iskolaszintű, ez utóbbi esetében színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, rendőrségek bűnmegelőzési osztályának szakembere stb.

Szakmai tanácskozások, tréningek (Elsősorban a tanárok felkészültségének fejlesztését szolgálja, de a diákokat is meg kell hívni, amikor csak engedi a program, illetve a téma).

Iskolán kívüli rendezvények

Kortárssegítő képzés.

Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz.

Módszerek

Előadás, felvilágosító videofilmek megtekintése, közös beszélgetések, vita, egyéni beszélgetések, tanácsadás, játékok (szituációs, kapcsolatteremtést segítő, bizalomerősítő), riport (kérdőíves felmérés, direkt riportok), interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról, serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások, kortárssegítők képzése, problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel.

Részvétel a helyi egészségvédelmi programokon, sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése, érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása), környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés), a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése, az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése, célzott akkreditált programok alkalmazása (drog prevenció, dohányzás, táplálkozási programok stb.) egészségnapok, hetek, sportprogramok, parlagfű mentesítési program, balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása, szülők és a család bevonása a programokba, nevelésük.

A segítő kapcsolatok szinterei

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelműkkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői munkaközösség

Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába bevonjuk a szülői munkaközösséget, hogy megnyerjük támogatásukat. Ez a szövetség garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

Iskolaorvos, védőnő

A tanulók iskolaegészségügyi ellátását az iskolaorvos és a védőnő a nevelési-oktatási intézmény vezetőjével egyeztetett rend szerint végzi.

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és az önkormányzat más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek. Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek az egészségnevelési munkához szükségesek, azonban lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissíteni kell az egészségnevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a tanórák és az egészségnevelési programok számára megfelelő audiovizuális, ill. multimédiás

eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a egészségnevelés speciális eszközigénye is.

Kommunikáció

Iskolán belüli kommunikáció formái

kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
házi dolgozat készítése
poszterek készítése és bemutatása
iskolarádió felhasználása híradásra
faliújságon közölt információk készítése
belső levelező rendszer használata.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

cikkek feldolgozása különböző hírportálokról az egészséges életmóddal kapcsolatban
tudományos cikkek feldolgozása
rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
előadások népszerűsítése, programok kifüggesztése
az iskola honlapján közzétett információk.

I/5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja. Tanulóink sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a nemzettudatot, elmélyítik a nemzeti önismeretet és a hazaszeretetet. A tanulók legyenek nyitottak a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek és eredményeinek megismerésére, megbecsülésére. A tanulók ismerjék az egyetemes kultúra legnagyobb hatású eredményeit. Legyenek nyitottak a külföldi szokások, kultúrák, vallások - a másság – iránt, becsülik meg ezeket. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Éppen ezért az iskolának az új információs környezetben eligazodó, s azt szelektív módon használni képes fiatalokat kell nevelnie. A kommunikációs kultúra az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, megbecsülésének döntő tényezője.

Az iskola legfontosabb közösségfejlesztési szinterei

Az iskolaközösség – a templomi közös heti áhítatok, évfolyamközösség, osztályközösség, tanulócsoportok, diákönkormányzati team, kollégiumi csoport.

A tanulók a különböző szinterek keretein belül felismerik a közösség erejét. Az együtt munkálkodás segíti kialakítani és fejlődni az alkalmazkodó képességet, a szocializációt, a kommunikációt. A tanulók felelősnek érzik magukat társaik sikeréért is, az empátiás képesség, a segítőkészség elmélyülhet.

A tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejlődik az együtt gondolkodás élménye. A hibák megbeszélése, a bírálat, a jó megoldások megerősítése, az egyéni teljesítmény mások produktumaihoz való viszonyítása hozzájárul a reális énkép kialakulásához, az értékítélet objektívításához.

Az iskola szereplőinek együttműködése

Az iskola vezetése az éves munkatervben meghatározott módon tart kapcsolatot az iskolában működő szervezetekkel, az oktató-nevelő munka célkitűzéseinek megvalósítása érdekében. Ezen szervezetek: munkaközösségek, diákönkormányzat, szülők közössége, érdekvédelmi szervezetek.

A hivatalos kapcsolattartáson túlmenően a jó együttműködést segítik elő az iskolai- és osztályszervezésű rendezvények: vetélkedők, klubdélutánok, táncestélyek, kulturális napok, stb. A rendezvények megszervezését és lebonyolítását a diák- önkormányzat, a DÖK-ért felelős tanár és az osztályfőnökök végzik az intézményvezető-helyettesekkel együttműködve.

I/6. A pedagógusok, az osztályfőnök feladatai

Az iskola tanárai az egyházi törvényben meghatározottak szerinti pedagógusok lehetnek. A képesítési feltételeket a mindenkor érvényben lévő köznevelési törvény írja elő. Anyanyelvi lektorként szakképzett külföldi állampolgár, óraadóként tanárjelölt is alkalmazható. Hitoktatást lelkészi diplomával vagy hittantanári képesítéssel rendelkező személy végezhet.

Pedagógusnak evangélikus vallású, elkötelezett keresztyén, erkölcsileg feddhetetlen, egyházhoz hű jelöltet lehet megválasztani, aki megfelelő végzettséggel rendelkezik és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas.

Amennyiben a pályázati szakaszban nincs megfelelő evangélikus jelentkező, úgy alkalmas minősítésű más felekezeti pedagógus is alkalmazható, ha vállalja az iskola értékrendjét és szellemiségét. A személyre szóló jog-, felelősségi-, hatásköri viszonyokat a munkaköri leírások tartalmazzák.

A pedagógus

A pedagógusok joga,

hogy az iskolában elfogadott tanterv, és pedagógiai program, valamint a NAT-ban megfogalmazottak alapján válassza ki a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit, egyházi, szakmai testületek, egyesületek, kamarák, érdekvédelmi szervezetek tagja legyen, képviselőként részt vehessen a helyi, regionális és országos egyházi közoktatással foglalkozó testületek munkájában, részt vegyen szervezett továbbképzésen.

A pedagógus joga és egyben kötelessége,

hogy irányítsa és értékelje a tanulók munkáját, minősítse tudásukat.

A pedagógus kötelessége,

hogy a rábízott tanulókat keresztyén szellemben nevelje, fejlődésüket figyelemmel kísérje és elősegítse, ismereteiket gyarapítsa, pozitív erkölcsi vonásaikat fejlessze, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősítse, készítse fel őket önálló keresztyén életre, tartsa tiszteletben az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat.

Az egyházi előírásokat, az iskola tanulmányi és munkarendjét megtartsa, szakmai és pedagógiai felkészültségét állandóan fejlessze, a tanulók szüleivel (gondviselőivel) a szükséges kapcsolatot fenntartsa, nevelje tanítványait - szaktárgytól függetlenül - a helyes és kulturált magyar beszédre és írásra, tanmenete alapján haladjon a tanításban, részt vegyen az iskola által szervezett ünnepélyeken és a nevelőtestületi értekezleten, a szakmai területén kiváló képességeket felmutató tanulókkal rendszeresen foglalkozzon.

Az osztályfőnök

Az osztályfőnök legfontosabb feladatai.

hogy ismerje meg a tanuló személyiségét a tanulói tevékenység különféle formáiban (óralátogatás, szükség esetén családlátogatás, diákothton, kirándulás, stb.) szóban és írásban tartson kapcsolatot a szülővel,

kísérje figyelemmel a tanulók elfoglaltságát, képességeiknek megfelelően irányítsa pályaválasztásukat, kísérje külön figyelemmel a kollégiumban lakókat és a bejárókat.

1. Neveléssel kapcsolatos feladatok

- A tanulók személyiségének alakítása
- A közösségi élet kialakulásának elősegítése
- A tanulók otthoni körülményeinek megismerése
- A tanulók egyéni problémáinak megismerése
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
- Közösségépítő játékok, programok szervezése osztályfőnöki óra keretében
- Szociális érzékenység fejlesztése

2. Adminisztratív feladatok

- Az osztállyal kapcsolatos adminisztráció naprakész ellátása
- A mulasztások számontartása
- Az intézményvezető intézkedéseinek végrehajtása

3. Tanulást segítő feladatok

- Tanulásmódszertani ismeretek fejlesztése
- Továbbtanulás, pályaválasztás segítése
- A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése

4. Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok

- Az osztály és a tanárok közötti viszony koordinálása
- Rendszeres konzultáció az osztályban tanító tanárokkal
- A tanulók érdekeinek képviselése az iskola előtt
- A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről

5. Tájékoztatási feladatok

- A szülők tájékoztatása gyermekük iskolai előremeneteléről (e-napló)
- A szülők tájékoztatása aktuális iskolai ügyekről
- A tanulók tájékoztatása iskolai ügyekről

- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
6. Társas készségek fejlesztése, értékorientáció
 - A tolerancia fejlesztése, a másság kezelése
 - A szolidaritás fejlesztése
 - A felelősségtudat és helyes önismeret kialakítása
 - A társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése
 - A demokratikus készségek kialakítása
 - Az igazságosság problémáinak megbeszélése
 - A viselkedéskultúra és az érzelmi intelligencia fejlesztése
 - A tanulók saját értékrendje kialakításának elősegítése
 7. Az egészségmagatartás befolyásolása
 - A szexuális élettel kapcsolatos kérdések megbeszélése
 - Az egészségre káros szokások kialakulásának megelőzése
 - Váratlan események, élmények feldolgozása
 - Az erőszak egyéni és társadalmi veszélyeinek tudatosítása
 - A keresztény értékrend fejlesztése
 8. Iskolai problémák és konfliktusok kezelése
 - A tanárok és a diákok közötti konfliktusok megbeszélése
 - Az osztály aktuális problémáinak megbeszélése
 - Az értékekre épülő tekintély és a becsületesség kialakítása
 9. Állampolgári jogok tudatosítása
 - A tanulók jogtudatának fejlesztése
 - A világban való tájékozódás elősegítése
 - A társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése
 - A tanulók saját értékrendje kialakulásának elősegítése

I/7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló, az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. Iskolánk képesség-kibontakoztató felkészítést nem végez.

A pedagógus legfőbb munkaeszköze a saját személyisége. Empátiás készsége révén alkalmassá válik arra, hogy hamar felfigyeljen a gyermekek viselkedésében bekövetkezett változásokra. Bármilyen, a megszokottól eltérő magatartásforma azt jelentheti, hogy a gyermek életében olyan változás történt, amely megzavarta addigi helyzetét. Amennyiben ez kedvezőtlen hatású, abban az esetben törekedni kell a probléma megoldására. Meghatározó többletet jelent, hogy pedagógusaink a keresztény értékrend

mellett elkötelezett emberek. Olyanok, akik a Jézus Krisztusba vetett hitükből fakadóan, a felebarát iránti szeretettel, a türelemmel és megbocsátással fordulnak a rájuk bízott gyermekek felé. Ennek alapján érthető, hogy oktatási intézményünkben a pedagógiai munka részeként a gyermekek mentális, erkölcsi nevelésére is kiemelt figyelmet fordítunk. Tanulóink előmenetele, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése érdekében segítenünk kell, hogy optimális környezetben éljenek. Az osztályfőnökön, az ifjúságvédelmi felelősön keresztül nagy hangsúlyt fektetünk a magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók közösségben betöltött szerepére. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat 12 éves korukig szakvizsgálatra küldjük. A törvényi szabályozás lehetőségein kívül eső tanulókat is méltányosan kezeljük.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Szoros kapcsolattartás a nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal. A napközi otthonos foglalkozás biztosítása. A felzárkóztató foglalkozások. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai. A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése. A tanuló mentesítése egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól szakértői vélemény alapján. Lehetőség biztosítása a magántanulói jogviszony létesítésére az előírásoknak megfelelően.

Sajátos nevelési igényű tanulók esetében alkalmazott összefüggő pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igénynek több oka lehet: fejletlen kognitív képességek (képzelet, koncentráció képesség alacsony szintje), érzelmi problémák szociális, kulturális vagy nyelvi hátrányok hosszú távú speciális tanulási nehézségek: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyosabb beszédhibák, stb.

Tevékenységek, eljárások

A pontos diagnózis meghatározása: a szaktanárok javaslatára szakértők a diákok vizsgálatát, és a vizsgálat eredményéről szakvéleményt adnak.

Az okok feltárása: megfigyelések (osztályfőnök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős), családi körülmények megvizsgálása (családlátogatás, szülőkkel való beszélgetés), ha szükséges, kiegészítő vizsgálatok kérése.

A pedagógiai munka felülvizsgálata: követelmények, a tanulóval szemben támasztott elvárások módosítása.

A segítség formái

A tanórai differenciált foglalkoztatás, felzárkóztató foglalkozás (korrepetálás szervezése). Külső körülmény esetén a hátráltató tényező felszámolásának megkísérelése, illetve annak enyhítésére szolgáló intézkedések (osztályfőnök, gyermek - és ifjúságvédelmi felelős, illetve külső segítség igénybevétele). Intézményen belüli ok esetén a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása (például csoportváltás, egyéni motiváció). fejlesztő programok alkalmazása, speciális szakember segítségének biztosítása.

Mivel egyéni esetekben mindig a szakértői véleményben foglaltak szerinti egyéni fejlesztés tervezünk, az adott gyermek, tanuló sajátos nevelési igényének megfelelő egyéni fejlesztési programot a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos

nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról hatályos állapota szerinti normák alapján határozzuk meg. A fejlesztő folyamatokról az intézmény tanügyi dokumentumai között elhelyezett egyéni fejlesztést nyomon követő dokumentációt alkalmazunk.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulási nehézségnek és kudarcnak több oka lehet: fejletlen kognitív képességek (képzelet, koncentráció képesség alacsony szintje), érzelmi problémák szociális, kulturális vagy nyelvi hátrányok hosszú távú speciális tanulási nehézségek: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyosabb beszédhibák, stb.

Tevékenységek, eljárások

A pontos diagnózis meghatározása: a szaktanárok javaslatára szakértők végzik az 5. és a 9. évfolyamokon a diákok vizsgálatát, és a vizsgálat eredményéről szakvéleményt adnak.

Az okok feltárása: megfigyelések (osztályfőnök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős), családi körülmények megvizsgálása (családlátogatás, szülőkkel való beszélgetés), ha szükséges, kiegészítő vizsgálatok kérése.

A pedagógiai munka felülvizsgálata: követelmények, a tanulóval szemben támasztott elvárások módosítása.

A segítség formái

A tanórai differenciált foglalkoztatás, felzárkóztató foglalkozás (korrepetálás szervezése). Külső körülmény esetén a hátráltató tényező felszámolásának megkísérelése, illetve annak enyhítésére szolgáló intézkedések (osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, illetve külső segítség igénybevétele). Intézményen belüli ok esetén a szükséges pedagógiai eljárások meghatározása (például csoportváltás, egyéni motiváció). fejlesztő programok alkalmazása, speciális szakember segítségének biztosítása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítésére több lehetőség is rendelkezésünkre áll. Az érintett gyermekek az étkeztetésben, a tanszerellátásban részesülnek anyagi támogatásban. Lehetőség van arra is, hogy kollégiumban lakó diákok esetében a térítést részben vagy egészben az iskola fizesse meg. Amennyiben szükségesnek látszik, úgy kezdeményezzük az önkormányzatnál a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását. Az anyagi természetű bajban segítséget jelent az a törekvésünk, hogy a különböző szervezetek által meghirdetett pályázatokat figyelemmel kísérjük, a rászoruló diákokat pályáztatjuk.

Tehetséggondozás

A nemzet elemi érdeke, hogy képességeiknek megfelelő fejlesztő képzést kapjanak azok a tehetséges gyermekek, akik valamilyen műveltségterületen kimagasló érdeklődést, motivációt, alkotóképességet, gyors előrehaladást, kiemelkedő eredményeket mutatnak az általános iskolában, az alapfokú művészeti

iskolában vagy a középfokú iskolában. Az iskola feladata a képességek kibontakoztatása, a tehetséges tanulók felismerése, nyilvántartása, egyéni nyomon követése, a tehetségek gondozása és fejlesztése, élve az intézményi és az intézményen kívüli együttműködések lehetőségeivel.

A tehetséggondozás a pedagógusok kötelező feladata.

„A tehetség valamely adottságnak, képességnek vagy képesség együttesnek kimagasló szintje, a feladatok iránti erős elkötelezettség és a magas kreativitás kölcsönhatása.” A tehetség kibontásában rendkívül fontos az információ felvétele és kezelése, a problémaérzékenység és a megoldásra való törekvés, valamint a kompetencia, tehát a hatékonyság, ügyesség érzése valamely területen.

A tehetséggondozásnak ma többféle módja létezik: az elkülönítés (speciális tanfolyamok, osztályok, csoportok, műhelyek kialakítása), a gyorsítás (a kiemelkedően tehetséges tanulók esetén a tanulási szakaszok lerövidítése), továbbá a dústítás (egy-egy téma mélyebb feldolgozása).

Intézményünk összetett képzési rendszere (általános iskola, gimnázium, művészeti szakgimnázium, alapfokú művészetoktatás, kollégium) lehetővé teszi, hogy a speciális képességű tanulók tehetségének kibontakoztatásával, gondozásával iskolarendszerű oktatás keretében foglalkozzunk.

Ez a hosszantartó, de tartalmában változó, egyre differenciáltabb pedagógiai munka lehetővé teszi, hogy a tanulók egyéni képességeit egyre jobban megismerve a tehetségigéretekből alkotni tudó tehetséges embereket formáljunk. A tehetséggondozást a differenciált oktatás mellett a kics csoportos foglalkoztatás, az egyénre való odafigyelés, a technikai ismeretek sokszínűsége jelenti. Tantestületünk szoros kapcsolatot tart fenn a diákokkal, elfogadóak vagyunk, bátorítjuk és biztatjuk tanítványainkat. Provokatív, gondolkodtató és egyéni munkát igénylő feladatokkal a járatlan út felé is vezetjük őket a világ, és önmaguk megismerése érdekében. Állandó és odaadó figyelmet fordítunk a tehetségigéretek megtalálásában, gondozásában, s ígéretes tehetségekké formálódásában. Tanárainktól elvárjuk, hogy maguk is aktívak és kreatívak legyenek munkájukban, s legyenek mesterei hivatásuknak.

Konkrét feladatok

Országos, regionális, megyei, városi tanulmányi versenyeken való részvétel, kiemelten kezeljük az evangélikus gimnáziumok között meghirdetett versenyeket.

A tanulók igényeinek megfelelően lehetővé tenni a szabadidő hasznos eltöltését.

Emelt szintű érettségi vizsgára készítünk fel. Pályázatokra hívjuk fel a tanulók figyelmét.

A tehetséges diákokat Piroska, Erzsébet, Judit, Brózik János, Mazán László, Csillag, Iskolámról iskolámért, az év történése, a BEG díszpolgára, a BEG kiválósága díjjal jutalmazzuk.

Nyári táborok szervezése (nyelvoktató, művészetoktatás, informatika, sport). Iskolánk alapítványa is támogatja tanulóinkat a munkájukhoz szükséges eszközök beszerzésében.

Hangsúlyozzuk a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztése, a tehetségnevelés terén. Nyitott és rugalmas együttműködésre törekszünk a már meglévő partnerekkel, (egyházi iskolák, szakmai szolgálatok, szakirányú szakközépiskolák, szülői-társadalmi környezet). A tehetséges tanulók közép- és felsőfokú szakirányú továbbtanulásra való felkészítését támogatjuk. Szeretnénk a fiatalokat a megye művészeti és közéletébe aktívan bevonni azért, hogy a térség megtartó erejét növeljük. Természetesen számítunk a környezetünkben, illetve az országban működő tehetségpontok tapasztalatára, együttműködésére is.

I/8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

1. Diákkörök létrehozásának rendje a tanulók közös tevékenységének megszervezésére

Diákkör létrehozását bármelyik tanuló kezdeményezheti legalább nyolc érdeklődő diák esetén. A diákkörök megalakulásukkor alapszabályban rögzítsék tevékenységük körét, formáját, rendjét. Tevékenységük nem irányulhat a társadalom ellen, nem lehet politikai indíttatású és a keresztyén erkölcsi normáktól eltérő.

Nem zavarhatja az iskolahasználókat jogaik gyakorlásában. Az alapszabály ismeretében működésüket a DÖK hagyja jóvá a tantestület egyetértésével.

2. A tanulók nagyobb közösségének meghatározása az iskolai diákönkormányzat kötelező véleményezési jogának gyakorlásához. A véleményezési jog gyakorlása szempontjából a “tanulók nagyobb közösségének” tekinthető egy osztály (kb. 30 fő), illetve az ennél nagyobb létszámnak megfelelő tanulói csoport.

3. Véleménynyilvánítási jog gyakorlása

Az iskola a tanulók véleménynyilvánítási jogának gyakorlását segíti, ahhoz lehetőséget biztosít.

A tanuló a jogszabályban meghatározott kérdésekről véleményt nyilváníthat többek között: diákközgyűlésen, küldöttgyűlésen, osztályfőnöki órákon és eljuttatja véleményét a DÖK vezetéséhez.

4. Iskolai média, diákmédia

Az iskolarádió működtetése: Az iskolarádió az intézményvezető előzetes engedélyével és jóváhagyásával működhet. Az iskolarádió szerkesztősége 3-5 főből áll, akik maguk közül felelős vezetőt választanak. Az iskolarádió működését 2 fős bizottság felügyeli, melynek tagjai: a DÖK elnöke, a DÖK patronáló tanár.

Az iskolaújság működtetése: Az iskolaújság szerkesztősége 3-5 főből áll, akik maguk közül felelős vezetőt választanak. Az iskolaújság működését 2 fős bizottság felügyeli, melynek tagjai: a DÖK elnöke; az újság főszerkesztője, a humán munkaközösség egyik tagja.

I/9. Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola intézményvezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és az osztályok diákképviselőinek útján, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel, vagy a

nevelőtestülettel. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrző/e-naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A család és iskola együttműködési formái

Hagyományos formák: fogadóóra (tanáronként egyéni), fogadónap (egységesen), szülői értekezlet, nyílt nap, véletlen találkozások, levelezés, ellenőrző, telefon, e-mail, SZMK tevékenység, pályaválasztási tájékoztató.

Előremutató formák: múzeumlátogatások, kiállítások szervezése tanulók és szülők munkáiból, versenyek szervezése, lebonyolítása szülők vezetésével, szülők által tartott ismeretterjesztő előadások, szakkörök szülők által vezetése, közös sportnapok.

Kölcsönös bizalommal és tapintattal fordulunk egymás felé, nyíltan és őszintén tárjuk fel a problémákat, fejlődési lehetőségeket, lehetőséget és nyílt fórumot adunk a vélemények kifejtésére, kellő időt fordítunk a problémák meghallgatására, lehetőleg minden szülővel jó munkakapcsolatot építünk ki, alaposan megismerjük a tanulókat és a szülőket is. Fontos, hogy a szülőket érzelmileg is megnyerjük az iskola és a nevelés ügyének, ezért munkánkat a nyitottság, a befogadás képessége jellemezze. Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével a tanulóközösséget vezető osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a választott elnök juttatja el az intézmény vezetőségéhez. A szülői munkaközösségnek az intézményvezető tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a szülői szervezet véleményét és javaslatait. A szülői munkaközösség elnöke közvetlen kapcsolatot tart az intézményvezetővel, és tanévenként egyszer beszámol a nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről. Az intézmény a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A szülők csoportos tájékoztatásának módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás a fogadóórákon történik. Az osztályok szülői közössége számára az intézmény tanévenként kettő, a munkatervben rögzített időpontú, szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi szülői értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az intézményvezető, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a gyermekközösségben felmerülő problémák megoldására.

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. Az intézmény tanévenként két, a munkatervben rögzített időpontú szülői fogadóórát tart.

A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívja az intézményi fogadóórára. Ha a gondviselő a munkatervi fogadóórán kívül is találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

Az osztályfőnök indokolt esetben írásban értesíti a szülőket a tanulókat érintő ügyekről. Az írásbeli értesítésen az elektronikus napló levelező modulján keresztül, illetve az e-mail címen keresztül történő értesítést is érteni kell.

Erkölcsei elvárások a szülőktől

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülői társadalom igazolja. Az intézmény igazi keresztyén szellemisége csak akkor születhet meg, ha a szülői ház támogatja az egyház nevelési elképzeléseit. Ennek érdekében meg kell ismertetni a szülői közösségekkel az iskola szellemiségét, nevelési alapelveit, a szülők jogait és kötelességeit. Foglalkozni kell személyesen a családi problémákkal, alkalmat kell adni arra, hogy a gyakorlatban is megismerjék az intézmény munkáját.

Ugyanakkor elvárható, hogy a szülők elfogadják és tiszteljék az intézmények evangélikus jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsülik az ott dolgozó pedagógusokat. A családban is próbálják felelősen, a keresztyén értékrend szerint nevelni gyermekeiket. Problémáikat beszéljék meg az érintettekkel, s közösen keressenek megnyugtató megoldást a gyermekek érdekében.

A szülői munkaközösséget az alábbi jogok illetik meg és feladatok terhelik

Megválasztja vezetőségét, kialakítja saját működési rendjét, az iskolai munkatervhez igazodva elkészíti saját munkatervét, képviseli a szülőket a köznevelési törvényben megfogalmazott jogaik érvényesítésében, véleményezi az iskola pedagógiai programját, házirendjét, munkatervét valamint az SZMSZ-ét. Véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a szülőkkel és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben, kapcsolatot tart az iskola vezetésével, az érettségi ideje alatt büfét szervez, az iskolai ünnepek megrendezésében, szervezésében aktív részt vállal, aktív segítséget nyújt a SZJA 1 %-ának a megszerzésében, 1 főt delegál az Igazgatótanácsba, képviselője útján figyelemmel kíséri az érettségi vizsga előkészítését, megszervezését és lebonyolítását az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően.

Kapcsolat az iskola partnereivel

Intézményünk a feladatok elvégzése, a gyermekek egészségügyi, gyermekvédelmi és szociális ellátása, valamint a továbbtanulás és a pályaválasztás érdekében és egyéb ügyekben rendszeres kapcsolatot tart fenn más intézményekkel és cégekkel. A vezetők, valamint az oktató-nevelő munka különböző szakterületeinek képviselői rendszeres személyes kapcsolatot tartanak fenn a társintézmények azonos beosztású alkalmazottjaival - meghívás és egyéb értesítés alapján.

Intézményünk a feladatok eredményes ellátása érdekében rendszeres munkakapcsolatot tart számos szervezettel. Napi munkakapcsolat köti az intézményt a közös fenntartásban működő intézményekhez és szervezetekhez is. Az iskola vezetésén túlmenően az iskola szervezetei, pedagógusai és diákjai is tartanak fenn az intézmény céljainak megvalósítását elősegítő gyümölcsöző külső kapcsolatokat.

I/10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat jogi kerete a 2011. évi CXCV. Törvény (Knt) a köznevelésről és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (R). A helyi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami (érettségi, szakmai) vizsgákat, azokra egységesen magasabb jogszabály (a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet, illetve a 315/2013. (V. 21.) Kormányrendelet vonatkozik.

Tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a 20/2012. (VIII.31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról EMMI rendelet 24. fejezete. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok című pontja tartalmazza. A tanulmányok alatti vizsgát iskolában - illetve a R-ben meghatározottak szerint - független

vizsgabizottság előtt lehet tenni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei megegyeznek az intézmény helyi pedagógiai programjában foglaltakkal. Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik mielőtt a válaszadást befejezné, pótló vizsgát tehet.

Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni. Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedély nélkül távozik mielőtt a válaszadást befejezné, javítóvizsgát tehet.

1. A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek

Az osztályozó vizsga a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket (250 óra) meghaladja és nem osztályozható, ha a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. (a tanuló csak eredményes osztályozó vizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon). Akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból. Aki vendégtanuló, aki olyan tantárgyból akar előrehozott érettségi vizsgát tenni, amelyből még nem teljesítette a tantervi követelményeket. Tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét, illetve aki tanulmányait magántanulónaként végzi.

Kérelemre létesített magántanulói jogviszony legfeljebb egy tanévre szól. A magántanuló a tantervi követelmények teljesítéséről félévkor és év végén osztályozó vizsgán tesz tanúbizonytságot.

Az osztályozó vizsgán számon kért ismeretek a teljes tanév tananyagát felölelik.

A javítóvizsga tanév végén utólagosan lehető vizsga azokból a tantárgyakból, amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy ok miatt nem tudták minősíteni.

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki a tanítási év végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le, aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.

A javítóvizsgán számon kért ismeretek a teljes tanév tananyagát felölelik.

A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében. Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik, tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A különbözeti vizsga minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. Aki más iskolából vagy osztályból szeretne nyelvi előkészítő évfolyammal induló osztály felsőbb évfolyamára átjelentkezni, annak mind az első, mind a második idegen nyelvből legalább 80%-ot kell a különbözeti vizsgán elérnie.

A művészeti alapvizsga a továbbképző évfolyamra lépés előfeltétele.

Osztályozóvizsgák az alsó tagozaton (1-4. osztály)

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Magyar nyelv és irodalom (1. osztály)	írásbeli	szóbeli
Magyar nyelv	írásbeli	-
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	-
Környezetismeret	írásbeli	-
Testnevelés és sport	gyakorlati	-
Ének-zene	írásbeli	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati	-
Életvitel és gyakorlat	gyakorlati	-
Hit-és erkölcsstan	-	szóbeli

1.osztály (magyar nyelv és irodalom)

- Hangos olvasás / félévkor 15 szó, év végén 15 mondat/
- Memoriterek /félévkor 1, év végén 2 vers /
- Néma szövegértő olvasás /45 perces feladatlap/
- Írás, helyesírás (másolás, tollbamondás)
– félévkor 20 perc, év végén 45 perc

2.osztály

magyar nyelv

- 45 perces feladatlap
- Írás, helyesírás (másolás, tollbamondás) -15 szó,3 mondat (kij. és kérdő)

irodalom

- Hangos olvasás /20 mondat, párbeszéddel/
- memoriterek /félévkor 1, év végén 2 vers/
- Néma szövegértő olvasás / 45 perces feladatlap/

3-4.osztály

magyar nyelv

- Tollbamondás
- 45 perces feladatlap

irodalom

- Hangos olvasás /30 mondat, párbeszéddel/, tartalommondás
- Memoriterek, /félévkor 1 vers, év végén 2 vers- és 1 szövegrészlet/

- Néma szövegértő olvasás/ 45 perces feladatlap/
- Önálló szövegalkotás (45 perc):
 - 3. osztályban év végén képsorról
 - 4. osztályban félévkor szövegalkotás megadott szavak felhasználásával, év végén megadott témák közül választhat.

Az értékelés egységes rendszere:

Adható érdemjegyek a számonkérések százalékos értékelése alapján

100%- 91%	5
90% - 78%	4
77% - 58%	3
57% -38%	2
37% - 0%	1

Szöveges értékelés esetén:

100% - 91%	Kiváló
90% - 78%	Jó
77% - 38%	Megfelelt
38% alatt	Felzárkóztatásra szorul

Az egyes tantárgyak tananyagtartalmait megegyeznek a pedagógiai programban szereplő ismeretekkel.

Osztályozóvizsgák 5-12. évfolyamon

A tantárgy neve	A vizsga részei	
Életvitel és gyakorlat	-	szóbeli
Hit- és erkölcstan	írásbeli	szóbeli
Hon- és népismeret	-	szóbeli
Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	írásbeli	szóbeli
Matematika	írásbeli	szóbeli
Irodalom	írásbeli	szóbeli
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli
Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Fizika	írásbeli	szóbeli
Kémia	írásbeli	szóbeli
Biológia-egészségtan	írásbeli	szóbeli
Földrajz	írásbeli	szóbeli
Ének-zene	írásbeli	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati	szóbeli
Informatika	gyakorlati	szóbeli
Testnevelés és sport	gyakorlati	szóbeli
Mozgókép-kultúra és médiaismeret	gyakorlati (projekt)	szóbeli
Művészeti alapvizsga	portfólió	gyakorlati
Ábrázoló és művészeti geometria	írásbeli	-
Rajz, festés, mintázás gyakorlat	gyakorlati	-
Munkahelyi egészség és biztonság	-	szóbeli
Térábrázolási rendszerek	írásbeli	-

Stílustan és szaktörténet	-	szóbeli
Technológia	-	szóbeli
Tervezés és gyakorlat	portfólió	-
Művészeti vállalkozás	-	szóbeli

3. A vizsgán nyújtott teljesítmény minősítése

Az osztályzatokat az alábbi skála alapján alakítjuk ki:

0 - 30 % → 1 (elégtelen)

31 - 50 % → 2 (elégséges)

51 - 70 % → 3 (közepes)

71 - 85 % → 4 (jó)

86 - 100 % → 5 (jeles)

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Ha a vizsgatárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. A dolgozat javítása pontozásos rendszerben történik, az egyes részpontokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatárgy szóbeli vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli maximális pontszáma a teljes vizsgára kapható pontszám 60 %-ával egyezik meg.

Amennyiben a tanulónak a tanév lezárását megelőzően kell teljesíteni adott tantárgyból a tantervi követelményeket (pl. előrehozott érettségi vizsga miatt), kizárólag az osztályozó vizsgán elért teljesítménye lehet az év végi osztályzata.

Az év közben szerzett érdemjegyek ebben az esetben érvénytelenné válnak.

4. Vizsgaidőszakok

Javítóvizsga: augusztus 15. – augusztus 31. között, illetve a sikertelen vizsgát követő három hónapon belül kell kijelölni. Osztályozó vizsga: a tanév helyi rendjében meghatározott két időszakban. Különbözeti vizsga: az intézményvezető által meghatározott időpontban. Művészeti alapvizsga: a tanév helyi rendje alapján

Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

5. Jelentkezés a vizsgákra

Javítóvizsga a tanuló alanyi joga, nem kell rá jelentkezni.

Különbözeti vizsgát az intézményvezető írhat elő.

Művészeti alapvizsgára a tanuló a tanév helyi rendjében meghatározott időpontig, az iskolában beszerezhető formanyomtatványon jelentkezhet vizsgára.

6. A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák rendje

A vizsgabizottság a vizsgabizottság elnökéből és két vagy több vizsgáztató tanárból áll. Az elnök az adott tantárgy munkaközösség-vezetője, a vizsgáztató tanárok - lehetőség szerint - a vizsgatárgynak

megfelelő képzettséggel rendelkező nevelőtestületi tagok. A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik. Megkezdett vizsga nem szakítható meg. A szóbeli vizsgán utoljára vizsgázó diákot a közvetlenül előtte vizsgázó diák a vizsga helyszínén köteles megvárni és feleletét végighallgatni. A szóbeli vizsgák nyilvánosak, de a megtekintési szándékot legkésőbb a vizsganap előtti munkanapon írásban jelezni kell az iskola vezetőségének, és az csak akkor engedélyezhető, ha azzal a vizsgázó is egyetért. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet tartani.

Az írásbeli vizsgák rendje

A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A vizsgabizottság egyik tagja látja el a felügyeletet. A vizsgateremben, egy időben padonként 1 fő tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszköztől a tanulók maguk gondoskodnak. Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

A gyakorlati vizsga rendje

A gyakorlati vizsgát balesetvédelmi oktatás előzi meg, melyről jegyzőkönyv készül.

7. A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az intézményvezető által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. Javítóvizsga esetén a középiskolai bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni. A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

8. A vizsgabizottság, vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgabizottság a vizsgabizottság elnökéből és két vagy több vizsgáztató tanárból áll. Az elnök a munkaközösség-vezető, a vizsgáztató tanárok - lehetőség szerint - a vizsgatárgynak megfelelő képzettséggel rendelkező nevelőtestületi tagok. A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az intézményvezető bízza meg. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni! A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumokba betekinthet.

Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A szóbeli feleletek értékelése pontszámmal történik. A dolgozatok egy év múlva selejtezhetők.

9. A vizsga során felmerülő feladatok és felelősségi körök

Az intézményvezető: felel a vizsgákért és megbízza a vizsgabizottság tagjait.
A területért felelős intézményvezető-helyettes: megszervezi a vizsgát.
Az elnök: felügyeli a vizsga vizsgaszabályzat szerinti lebonyolítását.
A kérdező tanár: tájékoztatja a diákokat a vizsgáról.

10. Felmentések a sikeres osztályozóvizsgák után

Teljes mentesítés az értékelés alól és/vagy mentesítés az órák látogatása alól, kivéve a testnevelés tantárgyat a mindennapi testnevelés kötelezettsége, illetve a hit- és erkölcstan tantárgyat, a keresztyén értékek közvetítésének folyamatossága miatt.

11. Jogorvoslat

Amennyiben a diák vélelmezi, hogy a vizsga során a vizsgaszabályzat előírásai nem kerültek betartásra, - a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutástól számított tizenöt napon belül - az iskola intézményvezetőjéhez jogorvoslati kérelmet nyújthat be.

Helyi tantervi vizsgák

A) A nyelvi előkészítő osztályok félévi és év végi szintfelmérő vizsgája

Angol nyelv: az írásbeli vizsga típusa: Cambridge Preliminary Test, szintje: félévkor B1, év végén B1

Részei:

- 1) Reading and writing (olvasásértés) – nyelvhelyesség, íráskészség Időtartam: 75 perc.
- 2) Listening (hallott szöveg értése) Időtartam: 30 perc

A vizsgák a nyelvórákon folynak, a felügyeletet az órát tartó tanár látja el. Az írásbeli teljesítmény értékelését a középszintű érettségi skála alapján végezzük.

A szóbeli vizsga 3 tagú vizsgabizottság előtt zajlik, előzetes beosztás alapján.

A vizsgáztató tanárok a csoportban tanító angol nyelvszakos tanárok. A vizsga időtartama 15 perc diákonként.

Szintje: félévkor A2, év végén B1.

Értékelése a középszintű érettségi százalékok szerint történik.

Német nyelv: az írásbeli vizsga szintje: félévkor A2, év végén B1

Részei:

- 1) Leseverstehen (olvasott szöveg értése) – 60 perc
- 2) Grammatik (nyelvhelyesség) – 45 perc
- 3) Schriftlicher Ausdruck (íráskészség) – 60 perc
- 4) Hörverstehen (hallott szöveg értése) – 30 perc

A vizsgák a nyelvórákon folynak, a felügyeletet az órát tartó tanár látja el.

A szóbeli vizsga 3 tagú vizsgabizottság előtt zajlik, előzetes beosztás alapján.

A vizsgáztató tanárok a csoportban tanító német nyelvszakos tanárok. A vizsga időtartama 15 perc diákonként. Szintje: félévkor A2, év végén B1.

A félévi és év végi vizsgák értékelése érdemjeggyel történik, készségenként dupla súlyozással. A vizsgák összetett vizsgák, ezért az értékelés az érettségi vizsga értékelési előírásai szerint történik, az osztályzatokat az alábbi skála alapján alakítjuk ki.

0 – 24 %	1 (elégtelen)
25 – 39 %	2 (elégséges)
40 – 59 %	3 (közepes)
60 – 79 %	4 (jó)
80 – 100 %	5 (jeles)

B) Terítés

Fogalma: a terítés sajátos értékelési forma, kiállításszerű, egyéni szakmai beszámoló.

Célja: a művészeti szakközépiskolába járó tanulók szakmai képességeinek, tehetségének, szorgalmának prezentációja.

Érintettek: a 9-13. évfolyam minden tanulója.

A vizsgabizottság tagjai: az adott osztályokban tanító művész szaktanárok közössége.

Módja: A szaktanárokkal történt konzultáció alapján kiállításszerűen mutatják be a tanulók félévi és éves teljesítményüket. A bemutató alatt a tanulók szóban is megfogalmazzák teljesítményüket.

Az osztályban tanító művésztanárok a terítés végén osztályozó konferenciát tartanak és meghatározzák az alábbiakat: a tanuló félévi és év végi szakmai szorgalmát. A szaktanár által javasolt és az osztályban tanító művésztanárok által elfogadott terítés súlyozott érdemjegyét a szakmai gyakorlat és rajz, festés, mintázás tantárgyakból.

A beszámítás módja: A terítésre kapott osztályzat kétszeres súllyal kerül be az elektronikus naplóba.

Időpontja: a terítésre a tanév során két alkalommal kerül sor. A terítés a tanulók szakmai napján történik.

Az első alkalom a félévi közismereti osztályozó konferenciát megelőző héten. A második alkalom az év végi közismereti osztályozó konferenciát megelőző héten.

Külső vizsgák

Független vizsgabizottság elé a Knt. és a R. szabályozása alapján lehet jelentkezni.

Záró rendelkezések

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, az intézmény valamennyi tanulójára, a nevelőtestület tagjaira és kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény intézményvezetője különbözeti vizsga letételét írta elő.

Felülvizsgálatát az intézményvezető és a nevelőtestület kezdeményezi.

Ha a törvényi szabályozás változik, a változást harminc napon belül át kell vezetni.

Iskolai záradékok

Tanulmányait évfolyamisméltással kezdheti meg, vagy osztályozó vizsga letételével folytathatja.

Bn., Tl., N

..... tantárgy ... évfolyamainak követelményeit egy tanévben teljesítette a következők szerint: N., TI., B.

Tanulmányi idejének megrövidítése miatt a(z) évfolyam tantárgyaiból osztályozó vizsgát köteles tenni. N., TI.

Mulasztása miatt nem osztályozható, a nevelőtestület határozata értelmében osztályozóvizsgát tehet. N., TI.

A(z) tantárgyból javítóvizsgát tehet. N., TI., B.

A javítóvizsgán tantárgyból osztályzatot kapott évfolyamba léphet. TI., B.

A évfolyam követelményeit nem teljesítette, az évfolyamot meg kell ismételnie. N.,TI.,B.

A javítóvizsgán tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott. Évfolyamot ismételni köteles. TI.,B.

A(z) tantárgyból-án osztályozó vizsgát tett. N.,TI.

Osztályozó vizsgát tett, TI.,B.

Az osztályozó (különbözeti, javító-) vizsga letételére-ig halasztást kapott. TI.,B.

Az osztályozó (javító-) vizsgát engedéllyel a(z) iskolában független vizsgabizottság előtt tette le. TI.,B.

A(z) nyelv tantárgyból jeles osztályzatát a számú nyelvvizsga bizonyítvány(ok) alapján kapta. TI.,B.

I/11. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai

A tanulók felvétele jogszabály alapján történik. Azonos eredmény elérése esetén előnyben részesül az evangélikus felekezetű, illetve testvérgyerek jelentkező a felvételi rangsorolásnál. A középiskolai felvételi esetén a jelentkezőknek nem kell részt venniük a központi írásbeli vizsgán de szóbeli elbeszélgetést tartunk részükre. A felvételi rangsort az általános iskolában elért eredményeik alapján alakítjuk ki a következő módon: a hetedik évfolyam évvégi és a nyolcadik évfolyam féléves osztályzatainak átlagát átlagoljuk, melyeket a magyar nyelv és irodalom, a matematika, a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, az idegen nyelv, a fizika, a kémia, a földrajz és a biológia tantárgyak osztályzataiból alakítunk ki. A szóbeli elbeszélgetés eredménye „megfelelt” vagy „nem felelt meg” lehet. A szóbeli elbeszélgetés egy legalább kétagú bizottság előtt történik. A szóbeli elbeszélgetés tantárgyi tudást nem vizsgál, a jelentkezőkkel érdeklődési köréről, felekezeti hovatartozásról, szabadidős tevékenységekről beszélget a bizottság.

Ha az általános iskola további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket, tanulókat.

Az iskolába más oktatási intézményből átvétellel is be lehet kerülni. Az átvétel folyamán az intézményvezető egyeztetni a két intézményben elsajátított tananyagot és amennyiben szükség van rá, a következő módokon hozza szinkronba azokat: különbözeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással – pl. hittan, türelmi idő biztosításával, és ha szükséges, akkor évfolyamismétléssel. A nyelvi előkészítő évfolyamú gimnáziumi osztályba történő átvétel esetén az átjelentkező diáknak a NYEK évfolyam tananyagából írásbeli és szóbeli vizsgát kell tennie egy bizottság előtt, és az elért eredménynek minimum 80% -nak kell lennie.

A felvételnél és az átvételnél a döntési jogkört az intézményvezető gyakorolja.

Az iskolai rendszerű szakképzés felvétellel, átvétellel vagy a szakképzési évfolyamra történő továbbhaladással kezdődik. A művészeti szakközépiskolában a tanulmányokat a szakképesítésre előírt - megegyező tartalmú - követelmények teljesítésébe az iskola pedagógiai programja részét képező szakmai programban meghatározottak szerint be kell számítani. Az előzetes tanulmányok és az azokkal megegyező tartalmú követelmények teljesítésének egyidejű igazolásával a beszámítás iránti kérelmet az iskola vezetőjéhez kell benyújtani.

A beszámítható előzetes tanulmányokról és teljesített követelményekről az iskola vezetője határozattal dönt. Az iskola vezetőjének döntése ellen a kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

A művészeti technikum és szakgimnázium adott szakképzésre való felvételhez egészségügyi szakvéleményt kér, illetve pályaalalmassági felvételi vizsgát szervez. A szakmai alalmassági vizsga követelményeit az iskola intézményvezetője és a művészeti intézményvezető helyettes együttesen állapítja meg.

A követelményeket az iskola nyilvánosságra hozza. A sajátos nevelési igényű tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz (pl. szóbeli-írásbeli vizsga kiváltása).

Az alapfokú művészeti iskolába külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A felvételi eljárás rendjét az iskola intézményvezetője határozza meg.

A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban - a helyben szokásos módon - nyilvánosságra kell hozni. Az alapfokú művészeti iskolában, ha az intézményvezető másképp nem rendelkezett, a jelentkező képességeit az iskola - adott művészeti ágnak megfelelő végzettségű és szakképzettségű - pedagógusaiból álló bizottság méri fel.

A bizottság a jelentkezők képességeinek felmérése után javaslatot készít az intézményvezetőnek a kérelem elbírálására, továbbá arra vonatkozóan, hogy melyik évfolyamra és tanszakra vegyék fel a jelentkezőt. Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

I/12. Az alalmassági vizsga szabályai

A technikumban és szakgimnáziumban az alalmassági vizsga képesség, készség és kreativitás felmérésére irányul. A felvételi teljesítményének értékelésénél a felvételi bizottság szempontjai a következők: a rajzi tudás színvonala, a kreatív képességek jelenléte, az otthoni munkák eredetisége, általános iskolai tanulmányi eredmény

Jelentkezés: általános iskolában igényelhető tanulói jelentkezési lapok beküldése alapján

Jelentkezési határidő: aktuális felvételi eljárásrend szerint

A felvételi alalmassági vizsga követelményei

1 feladat: testcsoport térbeli- tónusos ábrázolása grafikai, rajzi technikával

Beállítás szögletes és forgástestekből, hengeres vagy gömb alakú tárgyakkól és drapériákból. (40 pont)

Ábrázolandó: a testcsoport térbeli helyzete, szerkezete, aránya és tömege vonallal és tónussal, fény – árnyék kiemelésével.

Ajánlott technikák, eszközök: ceruza, kréta, szén, fixatív

időtartama: 75 perc

2 feladat: Portré (30 pont)

Modell alapján forma, arány és karakterisztika kifejezése

időtartama: 55 perc

3. feladat: Kreatív feladat (minden tanévben aktualizálva) (10 pont)

időtartama: 30 perc

4. feladat: pályaalakmassági elbeszélgetés

A tanulók legalább 10 db otthon készített munkát hoznak magukkal, amelyből 5db a rajzolási készséget, képességet hangsúlyozza, 5 db pedig a szakirányú érdeklődést domborítja ki. (20 pont)

A Képző- és iparművészet Alapfokú Művészetoktatásban szerzett vizsgáért (+5 pont)

Az intézmény 7. 8. osztályos tanulóknak kiírt pályázatán elért első három helyezett a kreatív feladatára maximális pontot (10 pont) kap.

Felvételi alkalmassági vizsga teljesítményének értékelése, a rangsor megállapítása:

A technikumban, szakgimnáziumba felvehető tanulók rangsorát az alkalmassági vizsgán szerzett pontok, és a tanulmányi eredmény alapján meghatározott pontok együttesen határozzák meg. Az alkalmassági vizsgán összesen 100 pontot lehet elérni, ehhez adjuk a tanulmányi eredmény kisátlagát 7. év végi és 8. félévi (matematika, magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv) átlagoljuk, és pontszámra váltjuk (5,0 -50 pont). Így az alkalmassági és tanulmányi eredmény alapján maximum 150 pont kapható.

EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMASSÁG:

Egészségügyi alkalmasság: annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre;

A felvett diákok mielőtt megkezdik szakmai tanulmányaikat a 9. évfolyamon, a beiratkozás időpontja előtt szakmai orvosi vizsgálaton kötelezően részt kell venniük.

A szakmai alkalmasságról az iskolaorvos dönt, amelyről értesíti az érintetteket (szülőt, tanulót, iskolát). Alkalmatlanság esetén az adott szakmában felvételiző tanulóval nem jöhet létre jogviszony.

I/13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

Az élet megmentése, a további egészségkárosodás megakadályozása, a gyógyulás elősegítése.

Az elsősegélynyújtás célja a segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegély nyújtónak nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie kell a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

Elméleti, illetve gyakorlati ismeretek megszerzése. A foglalkozásokat az iskolai védőnő tartja a szaktanárokkal egyeztetett tanórákon: biológia, testnevelés, osztályfőnöki.

Témakörök

1-4. osztály, alsósok:

- elsősegélynyújtás fogalma, mi az elsősegélynyújtó feladata
- égés, ájulás, csípések
- mentők száma

5-8. és 9-12. évfolyam:

- elsősegélynyújtás fogalma
- beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat
- eszméletlenség, stabil oldalfektetés
- újraélesztés
- sebzések, vérzések, kötözések
- égés
- rándulás, ficam, törés
- ájulás
- mérgezések
- áramütés
- csípések
- meleg és hideg okozta egészségkárosodás pl. fagyás, hőség
- mentőhívás menete

Eszközигény

Szőnyegek, gyakorláshoz például laticell matrac, újraélesztés gyakorlati elsajátításához ambu baba. Elsősegély láda: kötszerek, gyorskötöző pólya, mullpólya, mull-lap, háromszögletű kendő, ragtapasz.

I/14. Az alapfokú művészeti iskola egyes művészeti ágai oktatásának cél- és feladatrendszere

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi-motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését.

A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző-és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző- és iparművészeti ág sajátosságai

- tevékenységközpontúság – a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző- és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképesség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,
- szociális érzékenység és empátia, az én- tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

A képzés struktúrája

TANSZAKOK

Az alapfok 3. évfolyamáig:

Képzőművészet tanszak

Az alapfok 4. évfolyamtól az alapfok 10. évfolyamáig:

Grafika és festészet tanszak

Környezet- és kézműves kultúra tanszak

Fotó és film tanszak

Szobrászat- és kerámia tanszak

Textil-és bőrműves tanszak

TANTÁRGYAK

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyama)

Vizuális alkotó gyakorlat (alapfok 1–10. évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Grafika és festészet alapjai (alapfok 1–3. évfolyam)

Kötelezően választható tantárgyak

Grafika és festészet műhelygyakorlat (alapfok 4-10 évfolyam)

Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat (alapfok 4-10 évfolyam)

Fotó és film műhelygyakorlat (alapfok 4-10 évfolyam)

Szobrászat- és kerámia műhelygyakorlat (alapfok 4-10 évfolyam)

Textil-és bőrműves műhelygyakorlat (alapfok 4-10 évfolyam)

A tanítási órák ideje: 45 perc

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző-és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A grafika és festészet műhelygyakorlat célja olyan általános és speciális ismeretek átadása, melyek képessé teszik a tanulót önálló, színvonalas grafikai és festészeti alkotások létrehozására. Célja továbbá, hogy a tanulókat önmaguk megismeréséhez és a valóság törvényszerűségeinek egyre pontosabb és mélyebb megértéséhez juttassa a kritikus megfigyelés és gyakorlati tevékenységek segítségével. A műhelygyakorlat feladata a tanulói képzelet, a belső képek és a valóság törvényszerűségeiből fakadó vizuális látványelemek összekapcsolásának elősegítése. Feladata továbbá kreatív alkotói tevékenységen keresztül az emberi, társadalmi és művészeti problémákra való érzékenység és véleménynyilvánítási igény kialakítása.

A fotó és film műhelygyakorlat célja a fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának megismertetése, az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértetése. Célja

továbbá azoknak az elméleti és gyakorlati tudnivalóknak az elsajátíttatása, melyek birtokában a tanulók képessé válnak önálló alkotások létrehozása a fotós és a filmes nyelv sajátosságok, törvényszerűségek felhasználásával. A műhelygyakorlat feladata a fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek megismertetése és alkotó alkalmazása. A képrögzítés és szerkesztés eszközeinek gyakorlati felhasználása, az álló- és mozgókép létrehozásához szükséges optikai és világítástechnikai alapismeretek elsajátíttatása. A képalkotási lehetőségek megismertetése, kipróbálása, alkalmazása, technikai kísérletek tervezése és kivitelezése, az utómunkálatok megvalósítása.

A környezet-és kézműves kultúra műhelygyakorlat célja a környezetkultúra és a kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása, az általános és szakirányú ismeretek átadása révén a környezettudatos magatartás, az igényes kézműves tárgyalkotás képességének megalapozása.

Célja továbbá a munkakultúra, a feladattudatos, kitartó munkavégzés alapjainak elsajátíttatása, azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a megalapozása, melyek a tervezéstől a kivitelezésig biztosítják a meghatározott célú feladat, alkotómunka elvégzését. Mindezzel a környezet harmonikus életvitel, a környezetalakítás képességének, az értékteremtés, –megőrzés igényének kialakítása.

A műhelygyakorlat feladata a környezetkultúra, az ember alkotta tárgyi világ széleskörű megismertetése, a kézműves tevékenységek szerepének feltárása a mindennapi életben és a modern viszonyok közt. A hazai és az egyetemes tárgykultúra kiemelkedő alkotásain keresztül megismertetni a tanulókkal a tárgykultúra funkcionális területeit, a felhasználható anyagokat, tulajdonságaikat, az alkalmazott eszközöket, használatukat, a készítési technikákat, az esztétikai törvényszerűségeket. Feladata emellett az ismeretek alkotó jellegű alkalmazásának elsajátíttatása, a múlt értékeinek a mai környezet- és tárgykultúrába való szerves beépítési lehetőségeinek felismertetése. A hagyományok megismertetésével múltunk, népművészeti és iparművészeti örökségünk megbecsülése, megszerettetése, a hovatartozás-tudat mélyítése. Más korok és népek környezet- és tárgykultúrájának megismertetésével a látásmód szélesítése, az empátia és a tolerancia kialakítása. Tárgyelemzéseken és a tárgyalkotó tevékenységen keresztül, a tárgy, a környezet és az ember viszonyának felfedeztetése, a természethez, környezethez való kötődés mélyítése, a helyes felhasználói és fogyasztói magatartásformák kialakítása. Az alkotói tevékenységen keresztül a manuális és konstruáló képességek fejlesztése, az esztétikai érzékenység és ítélőképesség mélyítése, az önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségének felfedeztetése. A környezet- és kézműves kultúra műhelymunka baleset- és környezetvédelmi előírásainak megismertetése.

Ennek érdekében az oktatás a tanuló életkori sajátosságait figyelembe véve az alapfok és a továbbképző évfolyamain egyaránt hangsúlyosan alapoz a gyűjtőmunkára, a rekonstruálás és az átírás metodikájára, a kreativitásra. Az elsajátítandó elméleti és gyakorlati témakörök, tartalmak komplex szemlélettel, egymással szintézisben lévő rendszert alkotva jeleníthetők meg a tanítás folyamatában. Az élményszerű tapasztalatszerzés, az önművelés megalapozása érdekében javasolt könyvtár-, múzeum- és kiállítás-látogatások beépítése a műhelymunkába.

A szobrászat és kerámia műhelygyakorlat célja az általános és szakirányú vizuális műveltség megalapozása, fejlesztése, mindazoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek az átadása, melyek képessé teszik a tanulót térbeli szobrászati és kerámia tervek, alkotások létrehozására. Célja továbbá olyan fejlett formakultúra, rajzi, színtani, plasztikai ismeret, technikai tudás átadása és igényesség kialakítása, amely felkészít a művészi igényű alkotómunkára, az igényes plasztikai tárgyalkotásra.

A műhelygyakorlat feladata a szobrászat és kerámia műfaji sajátosságainak megismertetése, a feladatok megtervezéséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, a tárgyalkotáshoz szükséges anyag- és eszközismeret, eszközhasználat biztosítása, a munkaszervező készségek, képességek kialakítása.

A tárgyformálás hagyományos és új anyagainak, az egyes technológiai eljárások kivitelezési módjának és azok alkalmazási területének, valamint a szobrász és kerámia műterem felszerelésének megismertetése.

A munka során használt anyagok és szerszámok takarékos és sokoldalú használatának megtanítása, kéziszerszámok készítése. A kreatív feladatmegoldások gyakoroltatása a tervtől a kész munkáig. A klasszikus szobrászat és kerámia formai megoldásainak és az azoktól való elszakadás lehetőségeinek bemutatása.

A textil- és bőrműves műhelygyakorlat célja megismertetni a textil- és bőrművesség azon elméleti és gyakorlati tudnivalóit, melyek képessé teszik a tanulókat az önálló tárgyalatásra, környezetalakításra a tervezéstől a kivitelezésig. Célja továbbá a manuális képességek fejlesztése, az értékteremtésre, – megőrzésre nevelés, az esztétikai és a konstruktív érzékenység, a textil- és bőrműves műhelymunka iránti nyitottság kialakítása.

A műhelygyakorlat feladata irányított tárgyelemzéseken, tervezési és alkotói folyamatokon keresztül a harmonikus környezet-, a tárgykultúra iránti igény kialakítása. Az esztétikai érzék és ítéletképesség mélyítése, árnyaltabbá tétele. Feladata továbbá a vizuális alkotó gyakorlattal párhuzamosan olyan alapozó és speciális ismeretek, készségek biztosítása, melyek lehetővé teszik a fenti célok megvalósulását. Feladata megismertetni a tanulót a textil- és bőrművesség történetével, sajátos kifejező eszközeivel, esztétikai törvényszerűségeivel. A textil és a bőr felhasználási területeivel, a tárgyformálás hagyományos és új anyagaival, az anyagok tulajdonságaival, az alkalmazott eszközök típusaival. Feladata továbbá a művészeti területekhez kapcsolódó élményszerű ismeret- és tapasztalatszerzés biztosítása, az önművelés és önkifejezés képességének fejlesztése.

A tanuló a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsga tantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat

- vizsgamunka bemutatása 15 perc
- helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot úgy határozza meg a művészetoktatást végző pedagógus (intézmény), hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanuló a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből áll:

Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgye gyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás-sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezőmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

I/15. A kollégium pedagógiai programja

Pedagógiánk értékei, alapelvei, célkitűzései

A kollégiumi nevelés főbb értékei és alapelvei

Kollégiumunk értékrendje és alapelvei a Köznevelési Törvényben és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában leírtakon, valamint saját pedagógiai hagyományunkban megteremtett értékeken nyugszanak.

Értékek, amelyek alapján megfogalmaztuk alapelveinket, majd levezettük céljainkat és feladatainkat

A társas együttélés résztvevőinek tisztelete, megbecsülése.

Jellembeli értékek fejlesztése: felelősség a társért, a barátért, a szóért és a tettért.

Tisztességes, becsületes magatartás.

Személyi, közösségi tulajdon tisztelete, védelme.

Megbízhatóság és igényesség az élet minden területén.

Önművelés, reális önértékelés, permanens tanulás.

Tisztelet az intézmény és hagyományai iránt.

Személyi higiéné, egészséges életmód, fizikai állóképesség, ép, egészséges test és lélek.

Igény a környezet tisztaságára.

A kollégiumi nevelés minden területén alkalmazandó alapelveink

- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése;
- a szülővel, a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés;
- a nevelési folyamatban részt vevők számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széles körű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti és az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

Didaktikai vonatkozásban:

- rendszeresség és fokozatosság elve,
- tudatosság és szakszerűség elve,
- életkori sajátosságok figyelembe vételének elve,

- személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve,
- azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve,
- konkrétumok és absztrakciók egységének elve.

A kollégiumi nevelés célja

A kollégiumi nevelés célja a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával.

- biztos szociális háttér teremtése,
- a társadalomba való beilleszkedés segítése – szocializáció,
 - önismereti, önszabályozó képesség kialakítása minden emberi megnyilvánulás során,
- a magatartási normákat elfogadni tudó, azok megalapozottságát tudatosan belátni képes fiatalok nevelése,
- társadalmi hasznosságra törekvés szándékának kialakítása,
- stabil értékrenddel bíró ifjúság nevelése,
- a sikeres, a munkaerőpiacon is keresett felnőttek nevelése,
- kreatív, nyitott gondolkodású, toleráns, harmonikus személyiségű felnőttek nevelése.

A tanulók életrendjének, tanulásának és szabadidejének szervezésével kapcsolatos elvek

A tanulók életrendjének kialakításában alkalmazott pedagógiai elvek

- egészséges életmód, életritmus kialakítása,
- az iskolai életrend figyelembe vétele,
- a szülői elvárások figyelembe vétele,
- egyéni és a közösségi érdekek összehangolása,
- a tanulás, az aktív pihenés és a pihenés egyensúlyának biztosítása,
- helyes életmódminta nyújtása.

A tanulók tanulásával kapcsolatos pedagógiai elvek

- a tanulás a tanuló kötelessége,
- a tanulási feltételek megteremtése a pedagógus kötelessége,
- egyéni adottságok és igények figyelembe vétele,
- az iskola elvárás-rendszerének figyelembe vétele,
- a tudástöbblettel rendelkező tanulók bevonása a tanulás folyamatába,
- a tanulók motiválása a hatékony tanulás érdekében,
- a kötelező foglalkozások egy része - egyéni elbírálás alapján – szabad időbeosztással végezhető.

A tanulók szabadidejének szervezésével kapcsolatos pedagógiai elvek

- minden tanuló számára kell szabadidőt biztosítani,
- minden tanulót érdekel valami, csak fel kell kínálni a neki való programot,
- a szabadidős programokat a tanulók igényei szerint szervezzük,
- a szabadidejével a tanuló - a jogi normák betartása mellett – rendelkezik.

A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- az egészséggel kapcsolatos tudás, ismeretek és tapasztalatok átadása,
- mentálhigiénés alapismeretek nyújtása,
- a testi és lelki egészség megléte és harmóniája iránti igény felkeltése,
- egészséges táplálkozási szokások kialakítása,
- a megfelelő személyi higiéné kialakítása,
- különféle gyógyszerek hatásmechanizmusának a megismertetése,
- az elsősegélynyújtás legfontosabb teendőinek megismertetése és gyakoroltatása,
- az egészségromboló, káros szerek, alkohol és drogok hatásának ismertetése.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

A tanulók fejlődését elősegítő tevékenység elvei

- önállóság kialakítása,
- együttműködési képesség kialakítása,
- az önismeret segítése - csak az az ember fejlődhet, aki ismeri önmagát,
- átmenet- és szintéziskeresés a tantárgyi fejlődés és az általános tanulás között,
- egyoldalúság elutasítása - csak a szellemi vagy csak a fizikai fejlődés elvileg nem támogatott,
- a „tanulás” egy életen át tart.

A tanulók tehetséggondozását elősegítő tevékenység elvei

- minden tanuló tehetséges valamiben,
- leghatékonyabb a tudatos önfejlődés segítése,
- a sokszínű, az ingergazdag környezet elősegíti a tehetség kibontakozását,
- a tehetség magától nem tör a felszínre, fontos a segítő pedagógus szerep vállalása.

A tanulók felzárkóztatását elősegítő tevékenység elvei

- a tanulási technikák megtanulhatók,
- a felzárkózáshoz motiváció kell,
- a felzárkózás belső igényből fakadjon,
- a lemaradó tanuló a felzárkózásra kötelezhető,
- a felzárkóztatás hatékonysága a kisebb csoportokban nagyobb,
- a személyes érdekelttség elve,
- az egyén képességeinek felmérése a lemaradás mértékének megállapításához.

A tanulók pályaválasztását elsegítő tevékenység elvei

- a társadalmi pozíciók mindenki számára nyitottak,
- a maga szerepében mindenki hasznos lehet,
- önismeret nélkül nincs sikeres pályaválasztás,
- a pályaválasztás stratégiai döntés - ismeretek nélkül nem biztos a siker,
- az életpályák - akár többször is - módosíthatók,
- hiteles információt a megélt valóság ad,
- a belső motiváltság felébresztése fontosabb, mint a környezet tanácsai.

A tanulók önálló életkezdését elősegítő tevékenység elvei

- a sokoldalúság érték,
- cselekedve könnyebb „tanulni”, mint magyarázatokból - gyakorlatiasság,
- a családban vannak férfi és női szerepek - ezeket ismerni, tudni kell,
- a munkahely nem csak a pénzről szól - a szaktudás és az egyéni felelősség fontossága,
- az „én” szerep teljes körű felelősséget jelent.

Hátrányos helyzetű tanulók szervezett felzárkóztatásának, tehetséggondozásának, társadalmi beilleszkedésük segítésének terve

A kollégium olyan változatos szervezeti és módszerbeli megoldásokat alkalmaz, amelyek segítségével az egyes tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbözőségeket kezelni képes.

Felzárkóztatás

A kollégium feladata a tanulók képességeinek felismerése, és kibontakoztatásuk segítése. Támogatja a tanulásban elmaradt tanulókat, biztosítja annak esélyét, hogy a választott iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat.

A felzárkóztatást elősegítő tevékenység elvei:

- a lemaradás mértékének megállapítása (csoportvezető),
- a felzárkózáshoz szükséges motiváció kialakítása (csoportvezető),
- a személyes érintettség elve,
- a megfelelő tanulási technikák elsajátíttatása,
- szükség esetén a lemaradt tanuló kötelezése a felzárkóztató foglalkozásra,
- a felzárkóztató foglalkozások rendjének kidolgozása.

Tehetséggondozás

Létrehozza a tehetséges tanulók kiválasztására szolgáló rendszerét, segíti a tehetséges tanulókat képességeik továbbfejlesztésében, tudásuk bővítésében.

A tehetséggondozást elősegítő tevékenység elvei:

- a valamilyen szempontból tehetséges tanulók felkutatása,

- megfelelő szilenciumon kívüli szervezeti forma (szakkör) biztosítása a tehetséges tanulók számára,
- egyéni foglalkozás (eseti órákban),
- a tudatos önfejlődés elősegítése.

Társadalmi beilleszkedésük segítése

A kollégium - mint közösségi helyszín - a nevelési folyamat során hangsúlyt helyez a pozitív közösségi szokások és minták közvetítésére, a szociális készségek (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség, stb.) fejlesztésére. Segíti a közösségi együttélés szabályainak elsajátítását, az egyén, a csoport, a társadalom kölcsönhatásainak megértését, különös figyelemmel a nemzeti, etnikai kisebbségi és vallási sajátosságokra.

A kollégiumnak feladata a családi életre (a családtagi szerepekre, a párkapcsolatok kulturált kialakítására, a takarékos és ésszerű gazdálkodásra, stb.) nevelés.

E feladatok megvalósításában kiemelt szerepet, és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Társadalmi beilleszkedésükítésének fontosabb elvei:

- a tanulók ismerjék meg önmagukat,
- önismeret kialakításának segítése,
- önállóság kialakítása,
- együttműködési képesség kialakítása,
- lehetőség szerint, minél több tanuló vegyen részt a DT munkájában.

Követelmény:

- sajátítsa el a közösségi együttélés szabályait,
- vallási, etnikai hovatartozástól függetlenül tudja elfogadni társait,
- legyen vitakultúrája,
- rendelkezzen pozitív közösségi szokásokkal, konfliktusait kulturált módon tudja kezelni.

A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

A közösségi élet szinterei, fejlesztésének módszerei, eszközei

A kollégiumi közösség szerkezete:

Csoport: a kollégium legkisebb szervezeti egysége, amelyet a csoportvezető nevelőtanár irányít, s amelynek önálló diák csoportvezetője is van. A csoportok összetétele lehetőség szerint homogén életkori struktúrájú, ami lehetőséget teremt többek között a csoport hagyományok kialakítására, fejlesztésére.

Fórumok:

- csoportfoglalkozások hetente,
- a DT ülései,
- heti összközösségi fórumon,
- kollégiumi közgyűlés: tanévnyitó, félévi, DT-választó, tanévzáró,
- vezetőségi értekezlet hetente,

- kollégiumi nevelőtestületi értekezlet hetente.

A művelődési és sporttevékenység

- kulturális tevékenység (művészeti bemutatók, szereplések, színház, hangverseny, tárlat, könyvtárlátogatás, kiállítás- és múzeumlátogatás),
- sporttevékenység (mindennapi testedzés, sportolás, mozgás, szervezett házbajnokságon, iskolai és egyesületi versenyeken való részvétel).

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A kollégium az adatvédelmi és a személyiségjogokról szóló törvény teljes tiszteletben tartásával végzi hátránykompenzáló, prevenciós, gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységét.

Cél: segítsük megtanítani a tanulókat arra, hogyan kerüljék el a környezet egészséget és biztonságot veszélyeztető helyeit és helyzetét. Tevékenység: a gyermekjóléti szolgálat elérhetőségeit nyilvánosan hozzáférhetővé tesszük. A differenciál pedagógia módszereit alkalmazva, a szükséges szakmai segítséget megadjuk, illetve megszervezzük a segítségre szoruló számára.

A tanulók tájékoztatása a szabad véleménynyilvánítással kapcsolatos jogaikról. Követelmény: minden kollégista tudjon arról, hogy a kollégiumban gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység folyik. A kollégisták ismerjék fel az egészséget fenyegető tényezőket. Tudjanak egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásáról és megelőzéséről.

A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A továbbfejlesztés célja, hogy megtartott hagyományaink alapján alakítsuk jövőképunket.

A kollégium nevelőtestülete és diákközössége több mint hat évtized alatt kialakult hagyományrendszert ápol, amely átfogja oktató-nevelőmunkánk egészét. Hatása rendkívül pozitív mind az egyén, mind a közösség fejlődésében.

Az itt nevelődők számára hagyományaink intenzíven és hatásosan közvetítik és beépítik az általunk preferált értékeket, védettséget és tartást adnak, fokozzák az együvé tartozás érzését.

Kialakult és megőrzött rendje van:

- a tanév kezdésének és befejezésének,
- az új tanulók fogadásának és közösségbe illesztésének (gólyatábor, gólyahét),
- az otthonjelleg biztosításának,
- az „Egészség hete” rendezvényeinek,
- az ünnepi alkalmaknak:
 - születésnapok,
 - Mikulás,
 - karácsony,
 - „Tök-jó-hét”,
 - Nosztalgia-délután és est,
 - farsang,
 - ballagás;
- az önkiszolgáló tevékenységeknek:
 - szolgálatos stb.
- egyéb felelősi rendszer:
 - könyvtáros, stúdiós, informatika felelős, jelmeztáros.

Minden évben döntünk a rendezvények tartalmának és formájának változtatásáról, esetleg bővítéséről. Új hagyományok teremtésére ad reményt és alkalmat az a tény, hogy 2006 óta egyházi kollégium vagyunk.

Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

Az iskolai kapcsolattartás formái:

- a csoportvezető nevelőtanár kapcsolatot tart a diák osztályfőnökével (csoportnapló bejegyzés),
- a kollégiumvezető vagy a csoportvezető nevelőtanár, iskolai meghívásra képviseli a kollégiumot az iskolai rendezvényeken (szalagavató, jubileumi események, diákok szereplései, tantestületi értekezlet),

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- a nyílt napokon minden érdeklődő szülő és jelentkezni szándékozó diák részt vehet,
- a csoportvezető nevelőtanárok rendelkezésre állnak telefonos és személyes megkeresésre,
- évente két alkalommal szülői fogadó órát tartunk.

Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése

A testi és mentális képességek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A tanulók olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátítanak el, szokásokat tanulnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium a diákok számára otthonos, kulturált, esztétikus közeget biztosít, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti is ízlésüket, igényességüket. Környezeti adottságai révén hozzájárul az egészséges életvitel, a helyes életmód iránti igény kialakulásához.

A kollégium környezettudatos magatartásra neveli a tanulókat, hogy érzékennyé váljanak a környezetük állapota iránt és életvitelükbe beépüljön a környezetkímélő magatartás. A feladathoz kapcsolódóan a következő kompetenciák fejlesztése valósul meg: természettudományos kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia.

Cél: a tanulók szabad idejüket olyan tevékenységekkel töltsék el, amelyek fejlesztik képességeiket, személyiségüket, továbbá a tanuló legyen képes (motivált) szabadidejét kulturált és egészséges módon eltölteni.

Tevékenység:

- szabadidős foglalkozások,
- kirándulások,
- diáksport: a kollégiumi sport általánossá válása (sakk, lövészet, asztalitenisz, tenisz, kispályás labdarúgás, kézilabda, floorball, röplabda, kosárlabda, csocsó, sorversenyek, kondicionáló edzések),

- diákönkormányzati programok.

A szabadidő hasznos eltöltését jelentik a tanulói érdeklődést alapul vevő kínálati program-lehetőségek. A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészség és kulturált életmódra nevelés, az önkiszolgáló képességek fejlesztése, a diáksport, a természeti környezet megóvása, ápolása. A foglalkozásokon hangsúlyos a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése. A kollégium által szervezett kirándulásokon a tanulók megismerik történelmi, kulturális és természeti értékeinket; a különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget. A foglalkozásokon felhívjuk a tanulók figyelmét a környezettudatos életmód ismérveire és előnyeire. Minden ősszel megrendezzük az Egészség hete eseménysorozatát.

Követelmény: tudjon különbséget tenni az egészséges és az egészségre káros életmód, a környezettudatos és a környezetet romboló magatartás között. Mutasson pozitív példát a társainak.

**AZ ISKOLA HELYI
TANTERVÉNEK KÖZÖS
ELEMÉI**

II/1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv a tantárgyi program legfontosabb eleme, az iskolában nélkülözhetetlen segédeszköz, objektív mérce az ellenőrzéseknél.

A tankönyvek kiválasztás elvei

Tartalmában, témáiban megfeleljen az adott tárgy követelményeinek, időszerű információkat közvetítsen, korszerű pedagógiai, módszertani elvekre épüljön a szerkezete, megfeleljen a tanulók életkorának (stílus, közérthető magyarázat), a szükséges képességek, készségek fejlesztésére alkalmas legyen, tartós, jó minőségű kivitel, elérhető ár.

A tanulócsoporthoz tartozó tankönyvcsomagjának megrendelésekor törekszünk arra, hogy minél kisebb mértékben térjünk el a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott összegektől. A tartós tankönyvekre tekintettel legalább 5 évig használunk egy tankönyvcsaládot, melytől egyedi esetben külön intézményvezetői engedéllyel el lehet térni.

A kiválasztás gyakorlata

Áttekintése a kínálatnak (jóváhagyott tankönyvek listája, tankönyvkiadók katalógusai), vélemények gyűjtése (médiák, kollégák, szaklapok, stb.), mintapéldány beszerzése vagy/és tankönyvbemutatókon való részvétel, összevetés a kiválasztás elveivel, egyeztetés a munkaközösségen belül (esetleg szélesebb körben), döntés után egységes használat.

A taneszközök kiválasztásának alapelvei

Javítsák az oktatás feltételrendszerét, tegyék eredményesebbé az ismeretek elsajátítását, reprezentálják a tudományos és technikai fejlettségi szintet, segítse a tananyag megértését, begyakorlásra is adjon lehetőséget, korszerű ismeretek átadását tegye lehetővé, illeszkedjen a szak, a tantárgy fejlesztési céljaihoz, hordozzon kellő információt, igény szerint reprodukálható legyen, legyen esztétikus, működése legyen megbízható, megfeleljen a szabványoknak, előírásoknak, gazdaságosan üzemeltethető legyen, legális forgalomból származzon, elérhető ára legyen.

Beszerzések gyakorlata

A jogos igény felmerülése (tanár, munkaközösség, intézményvezető) után a kínálat felmérése (katalógusok, stb.), majd kiválasztás optimális kompromisszumra törekvéssel, illetve a beszerzés árajánlatok és szakmai szempontok együttes mérlegelésével.

A tankönyv térítésmentes igénybevételének biztosítása

A tartós tankönyveket intézményünk a SZIRÉN integrált könyvtári rendszerben tartja nyilván.

A könyvtári állományban szereplő tartós tankönyveket két állomány egységbe soroljuk. Tartós és időleges megőrzésű könyvekre.

A tartós megőrzésre szánt dokumentumokat (lexikonok, szótárak, házi olvasmányok) a könyvtár törzsállományába kerülnek.

- betűjelzet nélküli leltári számmal
- az integrált könyvtári szoftverben, a címleltárkönyvben és a csoportos leltárkönyvben is rögzítésre kerülnek
- a könyvtár ovális bélyegzőjével, „Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium KÖNYVTÁR” feliratú vonalkóddal ellátva

Az időleges megőrzésű tartóstankönyvek külön állományrészként kerülnek nyilvántartásba.

- TTK betűjelzetű leltári számmal.
- csak a könyvtári szoftver adatbázisában kerülnek rögzítésre nyomtatható formában
- a könyvtár kör alakú bélyegzőjével és „BEG TARTÓS” fejlécű vonalkóddal ellátva

Az időleges megőrzésre szánt tartóstankönyveket minden tanév végén, de legalább háromévente ellenőrizni kell, hogy mennyire használódott el fizikailag illetve elavult-e tartalmilag.

Amennyiben további használatra nem alkalmas, a selejtezés szabályainak megfelelően törölni kell a nyilvántartásból.

A használatban lévő tankönyvekből néhány példányt könyvtári használatra, illetve nem tartós kölcsönzésre is biztosít a könyvtár. A tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője köteles a tankönyv elvesztéséből, megrongálásából származó kárt az iskolának megtéríteni.

Nem kell megtéríteni a rendeltetésszerű használatból származó értékcsökkenést.

A kölcsönzött tankönyv a tanuló részére értékesíthető. Ha a tanuló egy tanévnél

rövidebb ideig használta a könyvet a kártérítés mértékét úgy kell megállapítani, hogy az elveszett, megrongálódott tankönyv pótlását biztosítsa. Ha a tanuló legalább egy tanévig használta a könyvet, a kártérítés mértéke a beszerzési ár 50%-a. Nem kell kártérítést fizetni három tanévnél régebbi tankönyv elvesztése esetén.

A tankönyvek kötelezően ingyenes biztosítását követően az erre irányuló további kérelmek elbírálásának rendje

Az intézmény minden diákja számára biztosítja a 2012. évi CXXV. A tankönyvpiac rendjéről szóló törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén az ingyenes tankönyvekkel történő ellátást, iskolai könyvtári kölcsönzés útján. A további igények kielégítése a szülő/gondviselő írásbeli kérelme alapján történik, figyelembe véve a rendelkezésre álló éves kötött felhasználási normatív támogatás összegét, illetve az intézmény éves költségvetésébe könyvtári állomány bővítése jogcímen betervezett összeget. Az igények elbírálása az iskolai könyvtárossal és gazdasági vezetővel történt egyeztetés után az intézményt vezető hatásköre.

Az iskola könyvtári állományába vett, a továbbiakban az iskolai könyvtári állományban elkülönítetten kezelt, az állam által biztosított ingyenes tankönyvek tanulók részére történő rendelkezésére bocsátásának rendje.

Iskolánk az ingyenes tankönyvellátást az iskolai könyvtár nyilvántartásába felvett újonnan vásárolt, illetve visszahozott (használt) tankönyvek kölcsönzésével biztosítja a jogosultak számára. Ezek az iskola tulajdonát képezik, ezért épségüket meg kell óvniuk. A tankönyveket a tanulónak az iskolai jogviszony megszűnésekor vissza kell adniuk. Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára juttatott összegnek legalább 25%-át tartós tankönyv, ill. az iskolában alkalmazott kötelező és ajánlott olvasmányok vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv és tankönyv az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár állományába kerül.

A könyvtárból kölcsönzött tankönyvek addig állnak a tanulók rendelkezésére, amíg az adott tárgyból a helyi tanterv alapján felkészítés folyik. Ha a tanuló az adott tárgyból érettségi vizsgát szeretne tenni, a kölcsönzés időtartama a tanulói jogviszony megszűnéséig tart.

Ha egy tanuló tanév közben másik iskolába megy köteles az ingyenesen megkapott tankönyvet visszahozni.

Az iskolai tankönyvrendelés elkészítésének - jogszabályban nem előírt - kérdéseinek szabályozása

Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezése és lebonyolítása az iskola feladata. Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezéséért akkor is az iskola felel, ha a feladatokat vagy azok egy részét a Könyvtárellátó látja el.

Az iskola értesíti a tanulók szüleit az iskolai tankönyvellátás rendjéről, a tankönyvtámogatás elvéről. A tankönyvek kiválasztására a helyi tanterv alapján kerül sor. A szakmai munkaközösségek javaslatának figyelembe vételét követően az ezzel a feladattal megbízott munkatársak előkészítik a szükséges tankönyvek listáját.

A listán az Oktatási Hivatal által évente kiadott tankönyvjegyzékben található tankönyvek szerepelnek, melyek megfelelnek a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott előírásoknak. (Tankönyvnek minősül az a könyv, amelyet a jogszabályban meghatározottak szerint annak nyilvánítottak. Ide tartoznak az oktatásban nélkülözhetetlen elektronikus dokumentumok, fogalomtárak, szótárak, ajánlott és kötelező olvasmányok.)

A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az intézményvezető megismerteti a szülői munkaközösséggel az osztályok számára összeállított tankönyvlistát. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – véleménynyilvánítási joggal rendelkezik.

A tanítási év közben a tankönyvek listája nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

Az elkészített lista alapján a tanulók és a szülők nyilatkoznak arról, hogy mely tankönyvek beszerzését kívánják az iskolai tankönyv-terjesztésben megoldani.

A beérkezett igények összesítése a KELLO által rendelkezésre bocsátott internetes felületen a megbízott munkatársak feladata.

A tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy az iskolai könyvtárban is rendelkezésre álljanak a szükséges könyvek. Így biztosítható, hogy a tanulószobai foglalkozáson megfelelő számú tankönyv álljon a tanulók rendelkezésére a tanítási órára történő felkészüléshez.

A tankönyvrendelés elkészítésekor figyelembe kell venni a belépő új osztályok becsült létszámát. Az iskolai tankönyvellátás feladatai: a tankönyv igény felmérése, megrendelése, beszerzése és a tanulóhoz történő eljuttatása.

Az iskolai tankönyvellátás zavartalan megszervezése az iskola feladata.

Az iskola tankönyvellátási szerződést köt a KELLO-val az iskolai tankönyvellátás feladatainak végrehajtásában. A tankönyvellátási szerződés tartalmazza a tankönyvellátás megszervezéséért felelős személy (személyek) nevét, akit/akiket az intézményvezető bíz meg a feladattal.

Az iskola a tankönyveket a tankönyvforgalmazótól átveszi, és a tankönyv forgalmazó nevében a szülő, diák számára az átvételt igazoló aláírás ellenében átadja. A tankönyvek ellenértékét a szülő/diák pénzügyileg közvetlenül a KELLO felé rendezi, pénzmozgással az iskolai megbízott nem foglalkozik.

Az iskolát a tankönyvforgalmazásban való közreműködéséért a tankönyvellátási szerződésben meghatározottak szerint díjazás illeti meg. Ebből kell fedezni a tankönyvforgalmazásban közreműködő dolgozók díjazását, melynek összegét az intézményvezető állapítja meg. A tankönyvellátás megszervezésének és lebonyolításának megbízottjait az intézményvezető külön megbízás alapján foglalkoztatja.

II/2. A választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola a tanuló számára a tantárgy- és foglalkozásválasztás jogát a következő keretek között és időszakokban biztosítja:

Emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozás választását a képzés kezdetét megelőző tanévben május 20-ig. Ezeket a foglalkozásokat azok a tanulók választhatják, akiknek a 9. és 10. évfolyam adott tantárgyának évvégi osztályzatainak átlaga 3,50-5,00 között van. A biológia tantárgynál a 10. évfolyam félévi és évvégi osztályzatának átlagát vesszük. Az a tanuló, aki már kettő emelt szintű felkészítést biztosító foglalkozásra jár, a szaktanár engedélyével értékelési kötelezettség nélkül bejárhat egy harmadik emelt szintű felkészítésre, amennyiben ez nem befolyásolja a felvett két emelt szintű tantárgyból nyújtott teljesítményét. Az emelt szintű felkészítésre a végzős évfolyamon osztályozóvizsga letételével lehet csatlakozni, melyet a tanuló a 12. évfolyam megkezdését megelőzően köteles teljesíteni.

Nem tanórai foglalkozás választását a tanév kezdetén, szeptember 20-ig.

A választott pedagógus legyen:

megfelelő végzettséggel rendelkező
szakmájának magas szintű művelője
a diákok körében is elismert nevelő.

II/3. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Követelményszint

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész, vagy egy-egy tantárgy tanulása után elvárunk a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulók értékelésében a viszonyítási

alapot. Érdemjegyet adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak.

A minimumkövetelmények a tanulmányok további folytatásához, az iskola magasabb évfolyamába lépéshez szükségesek.

Ez a követelményszint azt jelzi, hogy aki nagyon gyenge vagy nehezen halad, azt mindenekelőtt ezeknek a követelményeknek a teljesítésére kell alkalmassá tenni.

Az osztályozás elvei és formái

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre, folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés. A formatív értékelés célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében. A tanév során legyenek szummatív értékelések is, pl. a témazáró dolgozatok, fogalmazások, év végi felmérések. Az ellenőrzés különféle formái harmonikusan jelenjenek meg a nevelési folyamatban, pl. szóbeli feladatmegoldás, írásbeli feladatmegoldás, cselekvés, vizuális megjelenítés, szóbeli felmérés, írásbeli felmérés, szóbeli felelet, írásbeli felelet, szóbeli beszámoló, szóbeli házi feladat, írásbeli házi feladat, dolgozat, feladatlap stb. A feladatlapok tartalmazzanak feleletválasztó, feleletalkotó és képességielgű tudást mérő feladatokat egyaránt. A tanulók minél többféle tevékenységét értékeljük, de nem mindig osztályozzuk. Tanév elején tájékoztatjuk a tanulókat, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk el tőlük az adott tantárgyak feladattípusaiban. Az órán a tanulók egymás teljesítményét is értékeli szavakban, esetleg érdemjegyre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe a demokratizmus egyik megnyilvánulási formája, másrészt úgy véljük, hogy az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak és elviselésüknek a megszokása a legtágabb értelemben vett nevelési folyamat fontos szempontja. Az érdemjegy ne "kinyilatkoztatott" ítélet legyen, hanem az értékelés egyik fontos része. Az egyes tantárgyak, valamint a szorgalom osztályzatok határozott szétválasztása a sokoldalúan fejlett személyiség formálását segíti elő.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű, a tanulói részteljesítmény és az adott témákhoz tartozó tantervi követelmények összehasonlításának eredménye. Az osztályzat, amit a bizonyítványba írunk összefoglaló képet ad a tanuló összteljesítményéből, osztályozza és minősíti a tanulót. A tanulók érdemjegyet kapnak az órán végzett munkára, szóbeli/írásbeli feleletekre, feladatlapokra, dolgozatokra, felmérőkre, témazáró dolgozatokra, feladatlapokon, kísérleti és munkáltató órán végzett munkára. Érdemjeggyel honorálható vagy az osztályzatba beszámítható a gyűjtések, előadások, házi feladatok, versenyeken, kiállításokon való részvétel.

Figyelembe kell venni a tanuló adott tárgyból mutatott többletmunkáját.

Helytelen viselkedése, kötelességteljesítésének elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható. Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható és vehető figyelembe, amennyiben azt értékelve a gyermekek visszakapják, javítják, elvégezve a megfelelő korrekciókat. A központilag kiadott feladatlapokat a gyerekektől az év elején be kell szedni.

A tanárnak nem feladata és kötelessége a tanév során íratott dolgozatot a tanév végéig megőrizni.

Kötelessége, hogy a diák, illetve gondviselője számára biztosítsa a dolgozat megtekinthetőségét.

A helyesírási hibákat mindenkinek kötelessége kijavítani. Feleltetésnél figyelembe vesszük, hogy szóbeli feleltetések során a tanuló egész személyisége megnyilvánul.

A teljesítmény függ a beszédkésztségtől, fellépéstől, stb. Megnyilvánulhatnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését vagy hiányosságait. A felelő visszajelzést kaphat (tanári tekintet, gesztusok, megjegyzések), amely korrigálásra készíti. Az írásbeli feleltetési forma feszültséget jelenthet a tanulók számára, mert önállóan kell gondolkodni, a hibás lépésekre nem figyelmeztet azonnal a tanár. Ellenőrzés, értékelés szempontjából a legtöbb információt a témazáró feladatlapok jelentik. Mérhető velük a tudás, az ismeretek szilárdsága és biztonságos alkalmazása. Elkészítésük sok munkát, hozzáértést igényel. Ilyen feladatlapok reálissá tehetik az értékelést, háttérbe szorítják a becslést. A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést kíván a tanulótól még akkor is, ha a tanár az összefoglaló órán súlypontos, és eligazítást ad az otthoni munkához, ezért ne kerüljön kettőnél több témazáróra sor egy nap. A szorgalmi időben nem osztályozásról, hanem érdemjegyről beszélünk. Ezzel is kifejezésre akarjuk juttatni az osztályzat és az érdemjegy szerepe közötti különbséget.

A tantárgyi osztályzatok kizárólag a tantárgyi követelmények megfelelő tudásszinten való elsajátítását minősítik. Fontos, hogy az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne az érdemjegyek középarányosaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is. Ezt segíti, ha az osztályzatban a pedagógus a tantárgy feladatrendszerének minél több elemét értékeli, a tanulók sokféle teljesítményét figyelembe veszi.

Az iskola fontosnak tarja az igényességre nevelést az írásbeli munkák kivitelezésében is, ezért a tanár érdemjegyet adhat az írásbeli munkák külalakjára. Természetesen év elején meg kell beszélni a tanulókkal ennek módját, súlyát, és ez az értékelés csak segítheti a megfelelő osztályozást, de nem írhatja felül a tantárgy szakmai tartalmait.

A nyelvi előkészítő évfolyamon a hittan tantárgy és a matematika tantárgy szóveges értékeléssel értékelődik, eredménye Megfelelt vagy Nem felelt meg.

A második évfolyam félévéig szóveges értékelést alkalmazunk.

A tanulók munkájának szóveges értékelése

A törvényi szabályozás:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a negyedik év félév végéig a szóveges értékelés helyett a hagyományos osztályzatos módszert kell használni. (Tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősítjük a tanulókat.)

A szóveges értékelés elvi kiindulópontjai:

- az értékelés a gyerekekért, de elsősorban a szülőknek szól
- alakítja a helyes önértékelést, segíti a reális önismeretet
- nyitott, nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart
- a gyerekek aktív részese a saját fejlődésének

- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodik a gyermek fejlődéséről

A szöveges értékelés elvi követelményei:

- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemzi
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- összhangban van a pedagógiai programmal, a helyi tantervi rendszerrel és kimunkált értékelési koncepciókkal
- személyre szóló és ösztönző jellegű
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet tölt be
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelöli meg a továbblépés útját és módját, nyelvi megformáltságában közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára

A szöveges értékelés rendszerének felépítése

A helyi értékelés alapelvei

- A gyerekek értékelését az osztálytanítók készítik el, figyelembe véve a napközis nevelő és az osztályban tanító nyelvszakos tanár véleményét is.
- A teljes körű értékelések évente két alkalommal készülnek. A félévi értékelés a tanév rendje szerint, az év végi értékelés szintén a tanév rendje szerint történik.

A szöveges értékelés tartalmi szempontjai:

- magatartás
- szorgalom
- tantárgyi teljesítmények
- a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés

Az általános értékelés / félévkor /:

A évfolyam tantervi követelményeinek kiválóan megfelelt, vagy jól megfelelt, vagy megfelelt.

A tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

Az általános értékelés / év végén /

A évfolyam tantervi követelményeit kiválóan teljesítette, vagy jól teljesítette, vagy megfelelően teljesítette.

A tantárgyból felzárkóztatásra szorul.

Értékelési funkciók meghatározása

- Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez.
- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához, a fejlesztési stratégiák kimunkálásához ad segítséget pedagógusnak, szülőknek, diáknak.

- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, egy-egy tanulási szakasz végén ad összegző tájékoztatást az elsajátított ismeretek eredményéről pedagógusnak, szülőknek, tanulónak egyaránt.

A szöveges értékelés módjai

1. Szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről a tanítási órákon és más iskolai foglalkozásokon.
Megfogalmazódhat:
 - a tanító részéről
 - a tanulótársak részéről
 - önértékelés formájában.
2. Írásbeli: például
 - a tanuló produktumokra írt rövid, lényegre utaló észrevételek megfogalmazásával,
 - témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítménysávok megadásával és ezek minősítő jelzésével,
 - aktuális észrevételek bejegyzése a tanuló fejlődésével, előmenetelével kapcsolatban (pl. üzenő füzetbe),
 - félévkor, tanév végén részletes szöveges értékelés.

Szöveges értékelés dokumentumai

- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott bizonyítvány.
Az első évfolyamon a tanuló szöveges minősítése a pótlapon történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része, amit a bizonyítvány borítólapjának tárolójában kell elhelyezni.
- Az EMMI Oktatási Államtitkárság által jóváhagyott törzslap.
- E-napló
- E-naplóba a felmérők %-os eredményei és a tájékoztató füzetben megjelenő alkalmi értékelések kerülnek.
- A tájékoztató füzetbe alkalmi beírások kerülnek a tanuló pillanatnyi eredményeiről és a felmérők %-os eredményeiről.

A szöveges értékelés felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából.

Az értékelés általunk meghatározott kritériumai

A szaktárgyi értékelésnek folyamatosnak, kiszámíthatónak, konkrétan, igazságosnak, személyre szólónak, a fejlődésben megtett utat mérőnek, az önértékelést segítőnek, további erőfeszítésekre serkentőnek, az egészséges munkakedvet fenntartónak kell lennie.

Ennek megfelelően az érdemjegy vagy osztályzat

Jeles(5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni.

Jó(4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebbségi előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.

Közepes(3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)

Elégséges(2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

A tanuló tudja, értse milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle. Értékeljük a sikeres és sikertelen munkáját egyaránt.

Az értékelés általunk meghatározott rendszeressége

A diák tanévenként a következő módon kapjon érdemjegyet:

- legalább 6 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 1 órája van,
- legalább 8 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 2 órája van,
- legalább 10 jegyet abból a tantárgyból, amelyből hetente 3 vagy több órája van.

A jegyek számánál figyelembe kell venni, hogy azokat a két félévben arányosan elosztva szerezze meg a tanuló, és ezek közül mindkét félévben legyenek az egyiknek nagyobb témát vagy tananyagegységet lezáró érdemjegyek.

A végzős osztályokban a második félévben havi egy érdemjegyet kell szerezni.

Az értékelés közlésére felhasznált dokumentumok

Ellenőrző/tájékoztató füzet (1-4. évfolyamig párhuzamosan az e-naplóval), az e-naplóból nyomtatott dokumentumok és a bizonyítvány.

Az évközi érdemjegyekről az e-naplón keresztül elektronikusan, a félévi osztályzatról az írásbeli értesítőből, az év végi osztályzatról pedig a bizonyítványon keresztül tájékoztatjuk a szülőket.

Az otthoni és a napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása, elmélyítése.

Szóbeli	Tartalom	A tantervben meghatározottak szerint
	Ütemezés	A tanmenetben rögzítettek szerint
Írásbeli		A tanórán feldolgozott tananyag gyakorlása
A mennyiségi- minőségi korlátokat meghatározó szempontok		az anyag súlya a teljes tananyagban, az osztály képessége, motiváltsága az órák eloszlása az osztály órarendjében

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formái	Változatos, sokrétű, alkalmazkodik a tantárgyak és tanulók sajátos igényeihez. (pl: szintfelmérő, fogalmazás, szódolgozat, témazáró, munkafüzet alapján összeállított, házi dolgozat, teszt stb.)	
Rendje	Előre bejelentett	Véletlenszerű
	A félévi és év végi értékelésnél súlyozottan figyelembe vett írásbeli számonkérés. (pl: témazáró)	A folyamatos felkészülést, annak mérését, a tananyag elsajátításának mértékéről való visszajelzést segítő írásbeli felelet.

Korlátai	Egy napon az előre bejelentett dolgozatokból legfeljebb kettő íratható. A tananyag (lásd tanmenet).
Az értékelésben betöltött szerepe	Az adott tantárgyra vonatkozó óraszámok és az egyes tanulócsoportok létszámától függően áll arányban egymással az írásbeli és a szóbeli számonkérés. A félévi és év végi osztályzatok kialakításánál munkaközösségi szinten kerül meghatározásra az alkalmazott írásbeli beszámoltatások szerepe, súlya. (%-an, súlyozva, egyéb módon)

A hit- és erkölcsstan tantárgy értékelési-mérési-ellenőrzési szabályai

A hit- és erkölcsstan tantárgynál nem csak a hagyományos számonkérési módszereket (pl. dolgozat, teszt, témazáró) alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, a diákok személyes érdeklődéséhez, képességeihez és tehetségéhez illeszkedő számonkérési formák használatát. Ilyenek többek között az adott témakörhöz kapcsolódóan

- projektpedagógiára épülő projektmunka,
- esszé írása,
- irodalmi vagy művészeti mű (például könyv, film, zene, vers, novella) elemzése,
- teológiai munka (például áhítat, meditáció, imádság) írása,
- interjú készítése és kiértékelés,
- életút felvázolása,
- órai vita disputamódszerrel egy adott kérdésről,
- képzőművészeti eszközökkel (például rajz, festmény, fénykép, kollázs) történő feldolgozás.

A számonkérés műfajainak tárháza kimeríthetetlen. A lexikális tudást megkövetően számonkérés mellett nemcsak azt ellenőrizzük, hogy a tanuló milyen kognitív és formális ismereteket tud felsorolni, hanem azt is, hogy mennyire mélyült el egy kérdés feldolgozásában, mennyire használja a megadott forrásokat (a Bibliát, hitvallásokat stb.), mennyire végez önálló munkát, mennyire kreatív és eredeti a feladatok megoldásában.

A számonkérés legfőbb célja az, hogy a tanuló lépjen előre a saját gondolkodásában, a konfliktuskezelésben, a problémamegoldásban, a személyes fejlődésben.

A számonkéréshez kapcsolódó értékelés során fontos, hogy a tanár szem előtt tartsa a kerettantervnek a tanuló személyére vonatkozó céljait – többek között a tanítványi élet megélésére

való bátorítást, erkölcsi érzék mélyítését vagy a tanuló személyiségfejlesztését - valamint az ezeket megalapozó bibliaismereti és a keresztény teológiai és lelkiismereti hagyományok széleskörű ismeretét. Ezek alapján lényeges, hogy a tanár ezeket elősegítő értékelést adjon, melynek nevelő jellege is van, és amelyben mindig tisztelettel fordul a diák felé.

II/4. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontás célja, hogy a kisebb létszám előnyeit kihasználva az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az intézményvezető dönt.

Az osztály- és csoportlétszámok meghatározásánál a jogszabályi kereteket vesszük figyelembe.

Egyéb foglalkozást, azaz a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozást, amely a tanulók fejlődését szolgálja, a mindenkori igényeknek megfelelően és a jogszabályi keretek között indítunk.

Csoportbontások az alábbi tantárgyak esetén lehetségesek:

Hit- és erkölcstan oktatás

Egy adott évfolyam (esetleg több évfolyam) diákjaiból az evangélikus, a református, illetve római katolikus hittant tanulók homogén csoportjainak megszervezése.

Idegen nyelv oktatás

Egy adott osztály (évfolyam) diákjaiból az angol, német, illetve olasz nyelvet tanulók csoportjainak megszervezése. Egy osztályt lehetőleg csak két csoportra bontunk. Ezt az elvet alkalmazzuk az évfolyamszintű sávcsoporthoz kialakításánál is.

Informatika oktatás

Minden osztályt két csoportra bontunk, amennyiben az osztálylétszám meghaladja az informatika szaktantermekben levő férőhelyek számát.

Matematika oktatás

1-4. évfolyam esetén

2-2 matematika óra van bontva a magyar nyelv és irodalom tantárggyal.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

5-8. évfolyam esetén

Minden osztályt két csoportra bontunk.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

9-12. évfolyam esetén

A kialakított csoportok száma a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

Magyar nyelv és irodalom oktatás

1-4. évfolyam esetén

2-2 magyar nyelv és irodalom óra van bontva a matematika tantárggyal.

A csoportbontás a mindenkori osztálylétszámok függvénye.

Természettudományi gyakorlatok tantárgy oktatása

5-8. évfolyam esetén

Minden osztályt két csoportra bontunk, amennyiben az osztálylétszám meghaladja a kémia laborban levő férőhelyek számát.

Emelt szintű érettségire felkészítő képzés esetén évfolyamszintű csoportkialakítást alkalmazunk.

II/5. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy tananyagában található.

II/6. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Az állapotmérésről általában

Az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi – az 1–4. évfolyamon tanulók kivételével – a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik. Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés és sport tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A mérés céljai, várható hasznosulása

Lehetővé teszi az egyén, a közösség, a társadalom egészének, vagy bizonyos rétegeinek egészség szempontú fizikai állapotának számszerűen is kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését. A különbözőségek felfedezése lehetőséget ad az egyénre szabott optimális edzésintenzitás szakszerű megválasztásához. Biztosítja a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülést, a megadott követelményértékekhez viszonyítást. Felfedezi az esetleges hiányosságokat, ezáltal lehetővé teszi azok mielőbbi tudatos felszámolását. A rendszeres

időszakos ellenőrzés folyamatos visszacsatolást jelent a hibák kiküszöböléséhez. Összehasonlítási, viszonyítási lehetőséget ad az azonos módszerrel, de pl. különböző földrajzi területen élő, tevékenkedő, különféle sportágakat űző egyének teljesítményeihez. Már a kisiskolás korúak körében felszínre kerülnek, kitűnnek az egyes területen elért kimagasló eredményükkel a genetikailag kiváló - testi, biológiai, fiziológiai - adottságokat öröklő sportolni vágyó fiatalok. Összefoglalva: az egyén az általános fizikai teherbíró-képessége mérése során választ kaphat arra, hogy fizikai terhelhetősége szempontjából jelenleg hol tart, hová kell felfejleszteni magát és hogyan tegye meg az első lépéseket.

A módszerrel szemben támasztott legfőbb elvárások

Megbízhatónak kell lennie - a motorikus képességeken belül, a kondicionális képességek közül — valóban az egészség szempontjából leglényegesebb faktorokat mérje.

Egyszerűnek kell lennie, különösebb előképzettséget ne igényeljen.

Könnyen használható, objektív mérési, értékelési és minősítési rendszer tartozzon hozzá — az elért teljesítmény mérésének pontossága a külső objektív és szubjektív feltételektől nem, vagy csak igen minimális mértékben függjön.

A gyakorlati életben jól alkalmazható legyen — a lehető legkisebb anyagi és időráfordítást igényelje.

Adjon módot összehasonlításra a nemzetközi és hazai vonatkozású eredmények alapján.

A 2014-2015. tanévtől kezdve a tanulók fizikai állapotának mérését a központi NETFIT rendszerrel végezzük.

A Magyar Diáksport Szövetség egy olyan mérési-értékelési tesztrendszer fejlesztett ki (NETFIT - Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt), amely segítséget nyújt abban, hogy a szülő nyomon tudja követni gyermeke(i) fittségi állapotának változását a közoktatásban eltöltött évek folyamán.

A NETFIT program egészség központúsága révén az úgynevezett "HELP" filozófiát tekinti sajátjának. A HELP (segítség) angol kifejezés és egyben mozaikszó. A mozaikszó minden betűjének fontos jelentéstartalma van a filozófia értelmezése szempontjából. Magyar nyelvre úgy fordíthatjuk, hogy: "az egészség (Health) mindenki számára (Everyone) élethosszig (Lifetime) elérhető és személyes (Personal)".

A felmérést végző pedagógus által rögzített eredmények alapján számos látványos és jól értelmezhető értékelőlapot és riportot tud előhívni a rendszerből, melyekből a szülő tájékozódhat gyermeke és a hasonló korcsoportú tanulók egészséggel összefüggő fittségéről.

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fitességi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fitességi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

II/7. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Egészségnevelési program

Helyzetkép, helyzetelemzés

Közegészségügyi előírásokat az iskola betartja. Ezt bizonyítják az ÁNTSZ rendszeres közegészségügyi ellenőrzései, melyek nem találtak hiányosságot (iskola, kémiaszertár, menza).

A HACCP rendszer biztosítja, hogy étkezdénk megfeleljen a kor kihívásainak és az Európai Unió elvárásainak. Az osztályfőnökök, testnevelők, tantestület, iskolaorvos, házi orvos, védőnő, tanuló és szülő együttműködésének eredményeként minden tanév elején felmérjük, mely tanuló részesülhet teljes, részleges felmentésben, könnyített, illetve gyógytestnevelésben. Az iskola-egészségügyi szolgálat minden évben - saját ütemezése szerint - szűri tanulóinkat. Fogászati szűrésen évente két alkalommal vesznek részt a diákok. Az egészségügyi szempontokat érvényesítjük a korszerű oktatási eszközök (pl. a számítógép) használatakor. Gondoskodunk az osztályterem megfelelő, rendszeres szellőztetéséről. Az osztályterem berendezését az egészségügyi szempontoknak megfelelően alakítjuk ki. Figyelünk a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakításakor az egyéni adottságokat is figyelembe vesszük (pl. rövidlátás, hallási zavar). Ügyelünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsunk változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében. Oktatótechnikai eszközeink munka- és balesetvédelmi szempontból megfelelőek. Dolgozóinknak - munkakörüknek megfelelően - munka- és védőruhát biztosítunk. Az egészséget fenntartó testi nevelés prioritást élvez iskolánkban. 12 órás foci- és kosárlabda-mérkőzésekkel színesítjük diákjaink életét. A drogprevencióban fontos szerepet töltenek be az intézményegységek ifjúságvédelmi felelősei.

Az egészséggel kapcsolatos ismeretek elsajátítása elsősorban a biológia- és az osztályfőnöki óra keretén belül valósul meg, de az egészséges életmódra nevelést minden pedagógus kiemelt feladatának tartja.

Az egészségnevelési program célja, hogy a tanuló képes legyen objektíven felmérni saját egészségi állapotát, ismerje az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. El kell érni, hogy az egészségéért tegyen valamit, alkalmazza a megtanultakat.

Ismerje meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

Az életkorral járó biológiai – pszichohigiénés életmódi tennivalókat.

Erősítse és fejlessze az egészséges életvitelhez szükséges képességeket.

Ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai - élettani - pszichés összetevőit, alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás (egyéb szenvedélyek).

Ismerjék meg a társas kapcsolatok egészségi - etikai kérdéseit.

Legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerepe az egészség - érték tudatosításában.

Ezen értékek birtokában képesek legyenek egészségük megőrzése, betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az értékrendszer kiépülésében fontos szerepet tölt be:

a család

a pedagógus

a környezet

1. A család szerepe az értékrendszer kiépülésében:

Az egészségnevelés egyik alapvető feladata az érték közvetítés. A gyermek személyiségének megalapozását a családi hatások indítják el, ezért a családi környezet az egyén lényegének kialakításában meghatározó jellegű. Itt éli át azokat a hatásokat, amelyek értékrendje kialakulását, alapvetően meghatározzák.

2. A pedagógus szerepe a tanuló értékrendszerének kiépülésében:

A pedagógus alkotó munkája az emberformálás. Ebben pedig nemcsak szakismereteit, tapasztalatait, hanem saját személyiségét használja fel munkaeszközként. A tanító a gyermek számára magatartási modellt. Már a személyiségével is utánzásra készíti. Kialakulhat pedagógus és gyermek egy sajátos érzelmi kapcsolata, hiszen a gyermek értékrendszerében nagy jelentőséggel bír a felnőtt elismerő szava.

3. A környezet:

A környezet fontos tényező az értékrendszer kiépítésében, hiszen maga az egészség is attól függ, hogy az egyén harmóniában van-e a külső és belső környezetével. A környezeti ártalmak, melyek ifjúságunk egészségét fenyegetik: az ember a fogamzás pillanatától kezdve ki van téve a környezet hatásainak, így az élet védelme már a magzat védelmével kezdődik. A fejlődő szervezet a testi érés folyamatában fokozott érzékenységet mutat a környezeti ártalmak iránt. Egyre romló környezetünkben a gyermekek egészségi állapota, fizikai és szellemi teherbírása csökken (elsősorban mozgásszervi betegségek, gerinc- és mellkas deformitások). A korunk jellemzőjeként emlegetett környezetszennyezés, a mentálhigiénés problémák, a rizikós életformát vonzóvá tevő tömegkommunikáció, amely haszon (ilyen életformát sugalló reklámok) reményében szisztematikusan romboló hatást gyakorol az ifjúság egészségére.

Konkrét célok

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében. Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód kialakulását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat. A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli alkalmakon – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel a táplálkozás, az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás, a családi és kortárskapcsolatok, a környezet védelme, az aktív életmód, a sport, a személyes higiéné, a szexualitás kérdései témában.

Mivel az iskolának jelentős szerepe van a fenti területeken, így a hangsúlyt a prevencióra fektetjük.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie. Ezek közé tartoznak az alábbiak: önmagunk és egészségi állapotunk ismerete, az egészséges testtartás, a mozgás, testedzés fontossága, a testi higiénia, az értékek ismerete, az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat), a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció, a krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete, a tanulás és a tanulás technikái, az idővel való gazdálkodás szerepe, a rizikóállalás és határai, a szenvedélybetegségek elkerülése, a tanulási környezet alakítása, a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés), a személyes biztonság (közlekedés, rizikóállalás), az iskolán belüli bántalmazás megelőzése.

Környezeti nevelési program

Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola helye és épülete:

Az iskola székhelye Békéscsaba belvárosában található, több mint 100 éves műemlék jellegű épület. Az épület adott, de mindig van néhány teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit. Ugyanez vonatkozik telephelyeinkre a Luther, és a Baross utcán, illetve az Árpád soron.

Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

A nagyvárosi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit.

A főépületet park övezi, az iskolától nem messze található az Élővíz-csatorna, valamint a Széchenyiliget. Az iskola belső udvarát is park díszíti, ahol padok is vannak a pihenni vágyók számára. Az intézmény közvetlen közelében lévő ~~árványos fákkal~~ teli templomkert is alkalmas relaxációra, szabad foglalkozásra, melynek tisztán tartása évek óta tanulóink feladata.

Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

Hulladékgyűjtés (papír), Jeles napok alkalmából az iskola egészét érintő akciók, tevékenységek. Az iskolarádióban, iskolaujságban környezetvédelmi témák megjelenítése. Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyeztetés. Nemzetközi projektek.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben : a tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is.

A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra nyílik lehetőség. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok: a gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Kitabel Pál Biológiaverseny, Csapody Vera Emlékverseny, Herman Ottó Verseny). Idegen nyelveken fordítási versenyeket szervezünk, ahol gyakran szerepelnek természetvédelemmel foglalkozó cikkek is. Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (elem-, papírgyűjtés) szervezünk. Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld és víz napján rajz- és fotókiállítást, nyári táborokról bemutatkozó, illetve az iskolánapi poszterekből összeállított kiállítást. Részt veszünk az országos szervezésű Fenntarthatósági Témahéten, melynek évenkénti kiemelt témái szorosan kapcsolódnak környezetünk védelméhez.

A 9-12. évfolyamos diákjaink a kötelező közösségi szolgálat teljesítésekor rendszeresen vesznek részt a környezetünk jobbá formálásával foglalkozó szervezetek munkájában.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok. Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.

Diákok. Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és diákok. A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy

szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában, a témanapoknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak, külföldi diákcseréknek.

Tanárok és szülők. Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók. Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak. Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk. Ezek felkutatása és beszerzése a gazdasági intézményvezető-helyettes feladata. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarítók aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

Iskolán kívüli együttműködés

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az intézményvezető feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Civil szervezetek. A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. Szükséges, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

Hivatalos szervek. A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kívánatos, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen termékek kínálata.

Diákjainkban ki kell alakítani:

a környezettudatos magatartást és életvitelt; azaz érzékennyé kell tenni a tanulókat a környezet állapota iránt; a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt; a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát; a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését; a

környezettel való harmóniára törekvést; az egészséges életmód igényét és az ehhez vezető technikákat, módszereket; az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt; hozzá kell járulni a Föld egészséges (természetes ökológiai) folyamatainak visszaállításához, - segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését, tudományosan meg kell alapozni a globális összefüggések megértését; elő kell segíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT); be kell kapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába; képessé kell tenni a tanulókat arra, hogy – személyes tapasztalataik alapján – együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A célok eléréséhez szükséges a következő készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban

Alternatív, problémamegoldó gondolkodás, az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése, szintetizálás és analízis, holisztikus és globális szemléletmód kialakítása, problémaérzékenység, integrált megközelítés, kreativitás, együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód, vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikáció, média használat, konfliktuskezelés és megoldás, állampolgári részvétel és cselekvés, értékelés és mérlegelés készsége, érzelmi és értelmi környezeti nevelés, a környezetetika hatékony fejlesztése, tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés, a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése, az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése, az egészség és a környezet összefüggései.

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítani, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani. Kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert, ezért a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is.

Konkrét célok

Hagyományok ápolása:
iskolanap szervezése az egész iskolai közösség számára

az iskola hírességeinek élete – kutatás
örökségeink felkutatása és továbbéltetés
jeles napok körének szélesítése
évfolyamonként erdei iskolai programok szervezése, megvalósítása
fordítóverseny szervezése
drog-prevenációs program folytatása
osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában.

Szaktárgyi célok:

a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre
a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre)
természetvédelmi versenyekre felkészítés
multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon
a számítógép felhasználása a tanórákon
természetes anyagok alkalmazása művészeti órákon
ökológiai projektek tervezése és megvalósítása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások.

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink: tanulmányi kirándulások, kézműves foglalkozások egy-egy ünnephez kötötten, pályázatok, újságcikkek, kiállítás-rendezés, iskolarádió működtetése, „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, versenyek, iskolazöldítés, „jeles napok”; Föld, víz napja iskolai, nemzetközi projektek, diákcsere, környezetkultúra (igényesség magunk körül).

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasznált vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális ill. multimédiás eszközök álljanak a tanárok és a tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

II/8. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A nevelőtestület minden tagja tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó, toleráns légkört. Bővítsen ezen irányú ismeretét. Probléma, esélyegyenlőség sérülése esetén jelezzen felettesének.

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- a. a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- b. a nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- c. a teljesítmények értékelése,
- d. a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- e. a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- f. a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- g. a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
- h. a nevelés/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- a) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét. A köznevelési intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelés/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelés/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a köznevelés intézményben a szülők önkéntes választása szerint olyan vallási nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket kell kialakítani, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- a gyermekek /tanulók (HH/HHH ill. SNI) eloszlását az iskolai osztályokban
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

II/9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei

A tanulókat magatartásukban, szorgalmukban, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájukban elért jó eredményeikért elismerésben részesítjük. Alapelve: kiemelkedő munkára, példamutató magatartásra való ösztönzés.

A jutalmazás formáira a nevelőtestület bármely tagja javaslatot tehet, az intézményvezető dönt - kivéve "Az Evangélikus Gimnáziumért Alapítvány" jutalma esetében -, amely az alapítvány kuratóriumának hatásköre.

A tanulmányi versenyeken való szereplés mindenképpen jutalmazandó.

Jutalmazási formák

Osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret: kiváló közösségi munkáért ill. tanulmányi eredményért stb.

Igazgatói dicséret: az a tanuló, aki bármilyen területen az iskola hírnevét növelő kiemelkedő eredményt ér el.

Nevelőtestületi dicséret: a hosszú időn át példamutató munkát végző, kiváló tanulmányi eredményt elérő tanulót illeti meg.

Tantárgyi dicséret: a kiemelkedő tantárgyi teljesítményeket a szaktanár dicsérettel ismerheti el; ezt az osztályfőnök év végén a bizonyítvány "jegyzet" rovatába bejegyzzi.

Dicséretet szóban vagy írásban, oklevél, jutalomkönyv, szabadnap, közösségeknek tanulmányi kirándulásra, alapítványi pénzjutalom, egyéb jutalom (pl: színházjegy, torta, pénzjutalom stb.) pályázathoz, akciókhoz kapcsolódóan.

Év közben

Szaktanári dicséret szóban.

Szaktanári dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: a szaktanár a tantárgyi versenyeken való részvételért szaktanári dicséretet adhat.

Osztályfőnöki dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: az osztályfőnök döntése alapján az osztályért, iskoláért végzett közösségi munkáért adható dicséret.

Igazgatói dicséret ellenőrzőbe/e-naplóba írva: az országos vagy megyei versenyen jegyzett eredményért és az iskola jóhírének érdekében végzett közösségi munkáért adandó.

Nevelőtestületi dicséret: két igazgatói dicséretet követően a 3. igazgatói dicséret automatikusan nevelőtestületi dicséretként adandó.

Év végén

Bizonyítványba írt szaktanári dicséret.

Bizonyítványba írt általános tanulmányi munkát elismerő nevelőtestületi dicséret:

5 – 8. évfolyam: kitűnő tanuló, példás vagy jó magatartás és minimum 3 szaktanári dicséret esetén,
9 – 13. évfolyam: kitűnő vagy maximum 3 jó osztályzat, példás magatartás és minimum 3 szaktanári dicséret esetén.

Oklevél, jutalomkönyv, igazgatói dicséret az iskola ifjúsága előtt.

A tanuló magatartásának értékelése

A „magatartás” kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán. A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A házirendben írtakat betartva, és azt társaival betartatva együttesen értékeljük. Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

A magatartás és szorgalom követelményeinek helyi szabályozását a nevelőtestület állapítja meg, figyelembe véve a diákönkormányzat javaslatait.

Magatartás	példás	jó	változó	rossz
1. Fegyelmezettség	nagyfokú, állandó, másokra pozitívan kiható	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2. Viselkedéskultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivetnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3. Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdeményező,	részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	nem árt, ingadozó, közömbös, vonakodó, komisz	negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő
4. Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	nem hibázik	részben tartja be	sokat vét ellen

5. Felelősségérzete	nagyfokú felelősségtudat	időnként feledékeny	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan
---------------------	--------------------------	---------------------	----------	----------------------------

A tanuló szorgalmának értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli.

Szorgalom	példás	jó	változó	rossz
1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes, tudás megszerzésére irányuló	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	szinte nincs felszerelése, többnyire hiányos
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

II/10. Az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó szabályok

Jogszabályi háttér - A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény - A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet - A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet A fentiek alapján a közösségi szolgálat megszervezése az iskola feladata, a partnerintézmények kiválasztása az igazgató hatásköre. Az érettségi vizsga megkezdésének feltétele az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése a törvényileg meghatározott területeken, amelyből legfeljebb 10 óra fordítható felkészülésre és értékelésre. Tanítási napokon legalább 1 és legfeljebb 3 óra szolgálat számolható el, hétvégén és tanítási szünetben naponta legalább 1 és legfeljebb 5 óra. Az óra 60 percet jelent, amelybe a közlekedési idő nem számít bele.

A közösségi szolgálat célja

A közösségi szolgálat a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. A közösségi szolgálat elősegítheti a tanulók pályaorientációját is. Iskolánk keresztény jellegével összhangban a közösségi szolgálat tekintetében kiemelt célként fogalmazzuk meg a tanulók szociális érzékenységének fejlesztését, így arra ösztönözzük diákjainkat, hogy olyan feladatokat lássanak el, melyek javítják a helyi közösség és a fogadó intézményben élők, dolgozók életminőségét, a tevékenységük hasznos a fogadó intézményben lévők számára. Az önkéntes munkájuk során szerzett személyes emberi kapcsolataik, tapasztalataik új színnel gazdagíthatják életüket. Fontosnak tartjuk továbbá a tanulók személyiségfejlesztését és önismeretük fejlődését, ezért a közösségi szolgálatra való felkészülést és a tapasztalatok feldolgozását, megosztását beépítjük a nevelési folyamatba. A tanórákon (például: hittan, osztályfőnöki, technika és életvitel) kínálgató lehetőségeket is felhasználjuk arra, hogy a szolgálat nevelő hatását erősítsük.

A közösségi szolgálatot az iskolában koordináló pedagógus a 9. évfolyam tanulói számára a tanév elején 4 órás felkészítő foglalkozást tart (a szabályozás megismerése, partnereink bemutatása, önismereti és érzékenyítő foglalkozások). Minden munkahely tarthat a szolgálat zárásaként 1-1 óra egyéni vagy csoportos értékelő foglalkozást, ami ebbe a 10 órás órakeretbe tartozik. Az 50 órás szolgálatból fennmaradó órákat a diák saját döntése alapján tervezheti. Indokolt esetben, írásos kérelem alapján, az iskola igazgatója engedélyezheti az 50 órás közösségi szolgálat fentiekől eltérő módon való elvégzését.

A közösségi szolgálat szervezésének menete:

- A 9. évfolyamon (szeptemberben) az első osztályfőnöki órák valamelyikén, és a szülői értekezleten a koordinátor tanár tájékoztatót tart.
- A szülők aláírásukkal hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekük közösségi szolgálatot végezzen.
- A közösségi szolgálati naplót a koordinátor őrzi, ellenőrzi, az elvégzett tevékenységet a digitális naplóban igazolja, rögzíti.
- Tanév végén az osztályfőnök az adott tanévben elvégzett órák számát záradékban a bizonyítványban és a törzslapon adminisztrálja.
- A közösségi szolgálatról az iskola honlapján és a koordinátornál lehet tájékoztatást kapni.

- Az egyénileg szervezett tevékenységet és annak igazolási módját az iskolai koordinátor tanárral kell egyeztetni.

II/11. A közép- és emelt szinten választható érettségi tantárgyak

Középszinten

magyar nyelv és irodalom

történelem

matematika

egy idegen nyelv

hittan

biológia

fizika

kémia

földrajz

testnevelés

mozgóképkultúra és médiaismeret

képző- és iparművészet

képző- és Iparművészeti program és projektszervező OKJ: 51 345 02

Emelt szinten

magyar nyelv és irodalom

történelem

matematika

egy idegen nyelv

biológia

fizika

kémia

földrajz

képző- és iparművészet

képző- és Iparművészeti program és projektszervező OKJ: 51 345 02

II/11. Az érettségi vizsgák helyi szabályai, a 11-12. évfolyamon folyó emelt szintű oktatás fejlesztési feladatai és követelményei

A II/10. részben leírt tantárgyakból készítünk fel érettségi vizsgára.

A középszintű érettségi vizsga tananyagát a tantárgy óraterveben rögzített kötelező óráiban sajátítják el a tanulók.

Az emelt szintű érettségre való felkészüléshez a jogszabályban meghatározott plusz óraszámot biztosítjuk.

A jogszabályoknak megfelelően tehetnek tanulóink előrehozott érettségi vizsgát. Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt egyes érettségi vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga, amely letehető idegen nyelvekből, kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév vizsgaidőszakaiban, továbbá olyan érettségi vizsgatárgyból, amelyeknél a tanuló számára az adott vizsgatárgy vizsgájára való jelentkezés feltételeinek teljesítéséhez szükséges tantárgy, tantárgyak tanítása a középiskola helyi tanterve szerint a középiskolai tanulmányok befejezését megelőző tanévek valamelyikében lezárul, először a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában, valamint az azt követő vizsgaidőszakokban.

Ennek feltétele a sikeres osztályozóvizsga a még be nem fejezett tanévek anyagából. A sikeres érettségi vizsgát követően az adott tantárgy tanulása (látogatása, értékelése) alól mentesül a tanuló. Saját kérésére intézményvezetői engedély alapján ettől el lehet térni.

Amennyiben a tanuló olyan tantárgyból szeretne érettségi vizsgát tenni, melyet az iskola helyi tanterve nem tartalmaz, másik iskolában vendégtanulónaként tehet eleget az érettségire bocsátás feltételeinek.

Emelt szintű oktatást nem, csak emelt szintű érettségire való felkészítést folytatunk, melynek fejlesztési feladatait és követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet megfelelő részei tartalmazzák.

II/12. A középszintű érettségi vizsga témakörei

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Témakörök/Képességek	Követelmények
Szövegértés Információk feldolgozása és megítélése Szépirodalmi, szakirodalmi és nem irodalmi szövegek értése, értelmezése	Nyomtatott és elektronikus közlések információinak célirányos és kritikus használata. A szövegértési képesség bizonyítása különféle szakmai, tudományos, publicisztikai, gyakorlati, szépirodalmi szövegek értelmezésével, összehasonlításával. Különböző szövegértelmezési eljárások alkalmazása. A szövegértés, szövegértelmezés bizonyítása különféle megnyilatkozásokkal.

Szövegalkotás Írásbeli kifejezőképesség	Olvasottságon alapuló tájékozottság és önálló vélemény megfogalmazása különböző elvárások szerint. Különböző típusú, műfajú és célú szövegek alkotása adott témában. Kiemelten fontos: érvek felsorakoztatása, vélemény, reflektálás megfogalmazása, valamint műalkotások bemutatása, értelmezése. Gyakorlati írásművek normáinak alkalmazása. A köznyelvi norma alkalmazása, biztos helyesírás, rendezett, olvasható íráskép, az önellenőrzés képességével.
Beszéd, szóbeli szövegalkotás	A beszédhelyzetnek, a műfajnak és a témának megfelelő tartalmú és nyelvhasználatú, világosan kifejtett közlés. A közszereplés adott célú, műfajú megnyilvánulásainak megfelelő szóbeli előadás, memoriter.
Fogalmi műveltség Fogalomismeret, fogalomhasználat	Nyelvi és irodalmi fogalmak beszédhelyzetnek, témának megfelelő, helyénvaló alkalmazása. Fogalmak összefüggései, változó jelentésük, értelmezésük.
1. Magyar nyelv	
1.1. Kommunikáció	A nyelv mint kommunikáció. Pragmatika. Nyelvi és vizuális kommunikáció. A kommunikáció működése. Személyközi kommunikáció. A tömegkommunikáció.
1.2. A magyar nyelv története	A nyelv mint történeti képződmény. A magyar nyelv rokonsága. Nyelvtörténeti korszakok. A magyar nyelv szókészletének alakulása. Nyelvművelés.
1.3. Ember és nyelvhasználat	Ember és nyelv. A jel, a jelrendszer. Általános nyelvészet. Nyelvváltozatok. Nemzetiségi nyelvhasználat és határon túli magyar nyelvűség. Nyelv és társadalom.
1.4. A nyelvi szintek	Hangtan. A helyesírás. Alaktan és szótan. A mondat szintagmatikus szerkezete. Mondattan.

1.5. A szöveg	A szöveg és a kommunikáció. A szöveg szóban és írásban. A szöveg szerkezete és jelentése. Szövegértelmezés. Az intertextualitás. A szövegtípusok. Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában.
1.6. A retorika alapjai	A nyilvános beszéd. Érvelés, megvitatás, vita. A szövegszerkesztés eljárásai.
1.7. Stílus és jelentés	Szóhasználat és stílus. A szójelentés. Stílus eszközök. Stílusréteg, stílusváltozat.
2. Irodalom	
2.1. Szerzők, művek	
2.1.1. Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők	Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila. Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései, összefüggések a művek, az életmű és a korszak között. Memoriterek.
2.1.2. Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők	Balassi Bálint, Berzsenyi Dániel, Csokonai Vitéz Mihály, Illyés Gyula, Jókai Mór, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kertész Imre, Kölcsey Ferenc, Krúdy Gyula, Márai Sándor, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Németh László, Ottlik Géza, Örkény István, Pilinszky János, Radnóti Miklós, Szabó Lőrinc, Szilágyi Domokos, Vörösmarty Mihály, Weöres Sándor, Zrínyi Miklós (és még legfeljebb két, a fentiekhez hasonló jelentőségű szerző). Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései, összefüggések a művek, az életmű és a korszak között. Memoriterek.

2.1.3. Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők	Legalább egy szerző ismertetése a legutóbbi 30 év irodalmából. Az életút jelentős tényei, művek, műrészletek adott szempontú értelmezése, kérdésfelvetései. Memoriterek.
2.1.4. Művek a világirodalomból	Az európai irodalom alapvető hagyományai: az antikvitás és a Biblia. A romantika, a realizmus, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig), a 20. század. Jellemző művek, műrészletek adott szempontú bemutatása, kérdésfelvetései.
2.1.5. Színház és dráma	1-1 mű értelmezése: Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, egy 19. századi dráma (pl. Ibsen, Csehov egy alkotása), Madách Imre: Az ember tragédiája, Örkény István egy drámája, egy 20. századi magyar dráma. A mű, műrészlet adott szempontú értelmezése, bemutatása. Színház és dráma az adott mű korában.
2.1.6. Az irodalom határterületei	Egy jelenség vagy szerző, vagy műfaj, vagy műalkotás elemzése vagy bemutatása a lehetséges témák egyikéből. Népköltészet, irodalom és film, gyermek- és ifjúsági irodalom, szórakoztató irodalom. A korunk kultúráját jellemző jelenségek.
2.1.7. Regionális kultúra és határon túli irodalom	Egy szerző vagy műalkotás, vagy jelenség, vagy intézmény bemutatása vagy elemzése a lehetséges témák egyikéből. A régió, a tájegység, a település kultúrája, irodalma. A határon túli magyar irodalom.
2.2. Értelmezési szintek, megközelítések	
2.2.1. Témák, motívumok	Szépirodalmi alkotások gondolati, tematikus, motivikus egyezéseinek és különbségeinek összevetése. Az olvasott művekben motívumok, témák változatainak felismerése, értelmezése.

2.2.2. Műfajok, poétika	Műnemek, műfajok. Poétikai fogalmak alkalmazása.
2.2.3. Korszakok, stílustörténet	A kifejezés mód és világlátás változása a különböző korszakokban a középkortól napjainkig.

ÉLŐ IDEGEN NYELV

Témakörök/Kompetenciák	Követelmények
1. Kommunikatív készségek	
Beszédértés (hallott szöveg értése)	A vizsgázó megérti a világos köznyelvi beszéd főbb pontjait ismerős témákban, a tényszerű információ lényegét számára ismerős témákban. Megérti a standard dialektusú hangfelvételeket érdeklődéséhez közelálló témákban, érti a tartalmat, azonosítja a beszélő viszonyát a témához.
Beszédképesség	A vizsgázó meglehetősen folyékonyan el tudja mondani egy elbeszélés vagy leírás lényegét, érzelmi és reakciói bemutatásával. El tudja mondani egy könyv vagy film cselekményét, és le tudja írni reakcióit. El tud mondani egy történetet. Felkészületlenül is részt tud venni ismerős témákról szóló társalgásban, ki tudja fejezni véleményét.
Szövegértés (olvasott szöveg értése)	A vizsgázó megkeres és megért lényeges információt mindennapi anyagokban pl. levelekben, rövid hivatalos dokumentumokban. Átfésül hosszabb szöveget, megtalálja benne a keresett információt.
Írásképesség	A vizsgázó a számára érdekes témákról rövid, egyszerű esszét tud írni, számára ismerős dolgokkal kapcsolatban a tényszerű információt szintén magabiztosan képes összefoglalni, beszámolót tud írni róla, és ki tudja fejezni a témával kapcsolatos véleményét.
Egyéb készségek (stratégiák)	A vizsgázó a feladatok megtervezéséhez, megoldásához, értékeléséhez szükséges készségeket mozgósítja, és a megfelelő technikákat alkalmazza.
2. Nyelvi kompetencia	
	A vizsgázó felismeri a tudásszintjének megfelelő szövegfajtákban előforduló alapvető lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket, ezeket a lexikai elemeket, nyelvi szerkezeteket nyelvileg elfogadható, azaz a megértést nem akadályozó módon használja. Alkalmazza a kommunikációs szándékok

	megvalósításához szükséges nyelvi eszközöket szóban és írásban.
3. Témák	
Személyes vonatkozások, család	Például: a vizsgázó személye, családi élet.
Ember és társadalom	Például: a másik ember külső és belső jellemzése, ünnepek, vásárlás.
Környezetünk	Például: az otthon, a lakóhely és környéke, időjárás.
Az iskola	Például: a saját iskola bemutatása, nyelvtanulás.
A munka világa	Például: diákmunka, pályaválasztás.
Életmód	Például: napirend, kedvenc ételek.
Szabadidő, művelődés, szórakozás	Például: színház, mozi, kedvenc sport.
Utazás, turizmus	Például: tömegközlekedés, utazási előkészületek.
Tudomány és technika	Például: népszerű tudományok, ismeretterjesztés, a technikai eszközök szerepe a mindennapi életben.
Gazdaság, pénz	Például: nyaralás költségeinek megtervezése, adott árú kiválasztása az ár-érték arány figyelembevételével.

TÖRTÉNELEM

1. Az ókor és kultúrája	Poliszok az ókori Hellaszban.
	Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában.
	Az európai kultúra alapjai.
2. A középkor	Nyugat-Európa a kora középkorban.
	A középkori egyház.
	Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában.
	Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom.
	A középkor kultúrája.
3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora	A magyar nép története az államalapításig.
	Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora.
	Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora.

	A Hunyadiak.
4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492–1789)	A földrajzi felfedezések és következményei.
	Reformáció és katolikus megújulás.
	Alkotmányosság és abszolutizmus a 17–18. században.
	A felvilágosodás kora.
5. Magyarország a kora újkorban (1490–1790)	Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése.
	Az Erdélyi Fejedelemség virágkora.
	A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc.
	Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban.
6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789–1914)	A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk.
	A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában.
	Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért.
	Az ipari forradalom hullámai és hatásai.
7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790–1914)	A reformkor.
	Forradalom és szabadságharc.
	A kiegyezés és a dualizmus.
	Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában.
8. A világháborúk kora (1914–1945)	Az első világháború és következményei.
	A fasizmus és a nemzetiszocializmus.
	A kommunista diktatúra.
	A második világháború.
9. Magyarország a világháborúk korában (1914–1945)	Az első világháború és következményei Magyarországon.
	A Horthy-korszak.
	Művelődési viszonyok és társadalom.
	Magyarország a második világháborúban.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)	A kétpólusú világ kialakulása.
	A kétpólusú világrend megszűnése.
	Az európai integráció.
	A globális világ sajátosságai.
11. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig	A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak.
	Az 1956-os forradalom és szabadságharc.
	A Kádár-korszak.
	A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés.
12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek	A társadalom tagozódása és a társadalmi felelősségvállalás.
	Az aktív és felelős állampolgárság - ismeretek, fogalmak, eszközök.
	Az alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, a tudatos és felelős állampolgári gazdálkodás elvei, folyamata, a munkavállalói jogok és kötelességek.

MATEMATIKA

Témakör	Követelmények
1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok	
Halmazelmélet	Halmazelméleti alapfogalmak. Halmazműveletek, műveleti tulajdonságok. A halmazfogalom és a halmazműveletek használata a matematika különböző területein (pl. számhalmazok, ponthalmazok).
Logika Logikai műveletek Fogalmak, tételek, bizonyítások a matematikában	A negáció, konjunkció, diszjunkció, implikáció, ekvivalencia ismerete, alkalmazása. A „minden”, „van olyan” logikai kvantorok ismerete, alkalmazása. Egyszerű matematikai szövegek értelmezése. A tárgyalt definíciók és tételek pontos megfogalmazása. Szükséges és elégséges feltételek helyes alkalmazása.
Kombinatorika	Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása.
Gráfok	A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai. Gráfelméleti alapfogalmak.
2. Számelmélet, algebra	
Számfogalom	A valós számkör. A valós számok különböző alakjai. Alapműveletek, műveleti tulajdonságok ismerete, alkalmazása

	a valós számkörben. Az adatok és az eredmény pontossága. Számrendszerek, a helyiértékes írásmód.
Számelmélet	Az osztó, többszörös, prímszám, összetett szám fogalma. A számelmélet alaptétele, számok prímtenyezőkre bontása, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös. Egyszerű oszthatósági feladatok.
Algebrai kifejezések, műveletek	Műveletek egyszerű algebrai kifejezésekkel. Másod- és harmadfokú nevezetes azonosságok alkalmazása.
Hatvány, gyök, logaritmus	Definíciók, műveletek, azonosságok (egész kitevőjű hatványok, racionális kitevőjű hatványok). A logaritmus fogalma, a logaritmus azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben.
Egyenletek, egyenlőtlenségek	Első- és másodfokú egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. Az egyenletmegoldás alkalmazása szöveges feladatokban. Egyszerű négyzetgyökös, algebrai törtes, abszolútértékes egyenletek. A definíciókra és az azonosságok egyszerű alkalmazására épülő exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenletek. Két pozitív szám számtani és mértani közepének viszonya. Kétismeretlenes lineáris és másodfokú egyenletrendszerek. Egyszerű egyenlőtlenségrendszerek.
3. Függvények, az analízis elemei	
Függvények grafikonjai, függvény-transzformációk	A függvény matematikai fogalma, megadásának módjai. Az alapfüggvények (lineáris, másodfokú, harmadfokú és négyzetgyök- függvények, fordított arányosság, exponenciális és logaritmusfüggvény, trigonometrikus függvények, abszolútérték függvény) és egyszerű transzformáltjaik: $f(x) + c$, $f(x + c)$, $c \cdot f(x)$.
Függvények jellemzése	Zérushely, növekedés, fogyás, szélsőérték, periodicitás, paritás.
Sorozatok	Számtani sorozat, mértani sorozat. Kamatos kamat számítása.
4. Geometria, koordinátagometria, trigonometria	
Alapfogalmak, pontthalmazok	Tételek távolsága, szöge. Nevezetes pontthalmazok.
Geometriai transzformációk	Egybevágósági transzformációk, egybevágó alakzatok. Középpontos hasonlóság, hasonlóság. Hasonló alakzatok tulajdonságai. Az egybevágóságra és a hasonlóságra vonatkozó ismeretek alkalmazása egyszerű feladatokban.
Síkgeometriai alakzatok Háromszögek Négyszögek Sokszögek Kör	Tételek az oldalakra, szögekre, nevezetes pontokra, vonalakra - alkalmazásuk bizonyítási és szerkesztési feladatokban. Nevezetes négyszögek (trapézok, deltoidok) és tulajdonságaik. Alaptulajdonságok. Szabályos sokszögek. A kör és részei. Kör és egyenes kölcsönös helyzete.
Térbeli alakzatok	Henger, kúp, gúla, hasáb, gömb, csonkagúla, csonkakúp.

Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítás	Egyszerű síkidomok és részeik kerülete, területe. Testek felszínének és térfogatának számítása. Hasonló síkidomok és testek különböző mérőszámainak és a hasonlóság arányának viszonya.
Vektorok	A vektor fogalma. Vektorműveletek (összegvektor, különbségvektor, skalárral való szorzás, skaláris szorzat) és tulajdonságai. Vektor koordinátái. Vektorok alkalmazása.
Trigonometria	Szögfüggvények fogalma. Egyszerű összefüggések a szögfüggvények között. Szinusztétel, koszinusztétel.
Koordináta geometria	Alakzatok (egyenes, kör) egyenlete és kölcsönös helyzetük.
5. Valószínűség-számítás, statisztika	
Leíró statisztika	Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai (kördiagram, oszlopdiagram). Gyakoriság, relatív gyakoriság. Átlagok: számtani közép, súlyozott közép, rendezett minta közepe (medián), leggyakoribb érték (módusz). Szórás.
Valószínűség-számítás	Valószínűség fogalma. A valószínűség klasszikus kiszámítási módja. Visszatevéses mintavétel.

INFORMATIKA

Témakör	Követelmények
1. Információs társadalom	
Információkezelés	Az információkezeléssel kapcsolatos alapfogalmak ismerete.
Jogi és etikai ismeretek	Adatbiztonság, szerzői jog, etikai vonatkozások ismerete.
Információs rendszerek, információs társadalom	Információs rendszerek alkalmazása. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazási lehetőségeinek ismerete.
Elektronikus szolgáltatások	Az elektronikus szolgáltatások jellemzőinek ismerete.
2. Informatikai alapismeretek - hardver	
Informatikai környezet	Az informatikai környezet jellemzőinek ismerete.
A számítógép és a perifériák	A számítógép és a kapcsolódó perifériák típusai, főbb jellemzői és feladataik.
3. Informatikai alapismeretek - szoftver	
Az operációs rendszer	Az operációs rendszer funkciói és műveletei.
Állománykezelés	Állományokkal kapcsolatos műveletek ismerete, alkalmazása.

Hálózatok működése		Hálózatok működésének alapelvei. Hozzáférési jogok, adatvédelem.
4. Szövegszerkesztés		
Szövegszerkesztő használata	program	Dokumentum készítése. Dokumentum mentése, nyomtatása.
Szövegszerkesztő műveletei	program	Szöveg beillesztése és formázása. Objektumok beillesztése és formázása.
5. Táblázatkezelés		
Táblázatkezelő használata	program	Táblázat készítése. Táblázat mentése, nyomtatása.
Táblázatkezelő műveletei	program	Adatok beillesztése, formázása. Megfelelő adattípusok alkalmazása. Cellahivatkozások használata. Képletek szerkesztése.
Diagramok szerkesztése		Megfelelő diagramtípus kiválasztása. Diagram szerkesztése.
Problémamegoldás táblázatkezelővel		Tantárgyi feladatok megoldása.
6. Adatbázis-kezelés		
Az adatbázis-kezelés alapfogalmai		Az adatbázis-kezeléssel kapcsolatos fogalmak ismerete.
Adatbázis-kezelő használata	program	Adattábla készítése. Adatok bevitele, megfelelő adattípusok kiválasztása, adatok módosítása, törlése, megjelenítése. Adatbázisok létrehozása, karbantartása.
Adatbázis-kezelő műveletek		Lekérdezések, függvények használata. Keresés, válogatás, szűrés, rendezés, összesítés.
7. Információs hálózati szolgáltatások		
Kommunikáció az interneten		Keresőrendszerek alkalmazása. Infokommunikációs eszközök alkalmazása. Az elektronikus publikálás módszereinek ismerete.
Weblapkészítés		Hálózati dokumentumok szerkezetének ismerete. Honlapok készítése.
8. Prezentáció és grafika		
Prezentációkészítő használata	program	Prezentáció készítése. Prezentáció mentése, nyomtatása.
Prezentációkészítő műveletei	program	Szöveg beillesztése, formázása. Objektumok beillesztése, formázása.
Grafika		A grafikai eszközök használata. Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása, képek beillesztése.
9. Könyvtárhasználat		
Könyvtárak		A könyvtárak funkciói. Könyvtártípusok. Elektronikus könyvtárak. Dokumentumtípusok.

Információkeresés	Katalógusok, számítógépes információkeresés. Hivatkozások alkalmazása.
-------------------	--

FIZIKA

Témakörök	Követelmények
1. Mechanika	
A dinamika törvényei	A testek mechanikai kölcsönhatása, az erő, az erő mérése, erők összegzése. Newton törvényeinek értelmezése. Erőtörvények (súrlódási erők, rugalmas erő, gravitációs erő). Az impulzus (lendület) megmaradása, felismerése és alkalmazása konkrét példákra. Az erőpár fogalma, a forgatónyomaték kiszámítása egyszerű esetekben. Tömegközéppont alkalmazása homogén, egyszerű alakú testek esetében. Testek egyensúlyi helyzetének értelmezése. Egyszerű gépek működésének leírása.
Mozgások	A vonatkoztatási rendszer, pálya, út, idő, elmozdulás fogalmainak alkalmazása, a mozgás viszonylagossága. Az egyenes vonalú, egyenletes mozgás leírása. Az egyenes vonalú, egyenletesen változó mozgás leírása, a sebesség, gyorsulás alkalmazása. Az átlagsebesség és a pillanatnyi sebesség megkülönböztetése. A szabadesés és a függőleges hajtás leírása. Az egyenletes körmozgás leírása, a harmonikus rezgőmozgás jellemzői. E mozgások dinamikai feltételének alkalmazása konkrét példákra. A súrlódás jelensége, csillapodás. A rezonancia jelensége, felismerése gyakorlati példákban. A matematikai inga és az időmérés kapcsolata. A frekvencia, hullámhossz, terjedési sebesség fogalmának alkalmazása. A longitudinális és transzverzális hullám leírása. A hullámjelenségek felismerése és leírása. A hang tulajdonságainak (hangmagasság, hangerősség, hangszín) összekapcsolása fizikai jellemzőivel. Állóhullámok felismerése.
Munka és energia	A munka és a teljesítmény. A hatásfok. A mozgási energia. Az emelési munka, a helyzeti energia. A munka grafikus ábrázolása. A rugalmas energia. A mechanikai energia megmaradása, a törvény alkalmazása.

Folyadékok és gázok mechanikája	A légnomás kimutatása és mérése. Hidrosztatikai nyomás. Pascal törvénye. Felhajtóerő. Felületi feszültség. Közegellenállás. Kontinuitási törvény. Bernoulli-törvény.
2. Hőtan, termodinamika	
Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly	Az állapotjelzők ismerete, alkalmazásuk. Hőmérők és használatuk. A Kelvin-skála. Avogadro-törvény, anyagmennyiség. A termikus egyensúly értelmezése.
Hőtágulás	Szilárd testek vonalas és térfogati hőtágulásának leírása. Folyadékok hőtágulásának leírása. A hőtágulási jelenségek gyakorlati jelentősége.
Összefüggés a gázok állapotjelzői között	Az ideális gáz speciális állapotváltozásainak leírása. p-V-diagramok értelmezése. Az egyesített gáztörvény alkalmazása egyszerűbb problémákban. Az állapotegyenlet ismerete.
A kinetikus gázmodell	A hőmozgás értelmezése. Az állapotjelzők kvalitatív értelmezése a modell alapján.
Termikus és mechanikai kölcsönhatások	A hőközlés, hőmennyiség, fajhő fogalmainak ismerete, alkalmazása. A belső energia értelmezése. A térfogati munka értelmezése. A termodinamika I. főtétele és jelentősége, egyszerű alkalmazások. Nyílt folyamatok ideális gázokkal: izoterm, izochor, izobár, adiabatikus folyamatok energetikai jellemzése. A gázok állandó nyomáson és állandó térfogaton mért fajhőjének megkülönböztetése.
Halmazállapot-változások	A halmazállapotok tulajdonságainak ismerete. Olvadás és fagyás. Párolgás és lecsapódás. Forrás. E folyamatok energetikai vizsgálata. A nyomás szerepének kvalitatív leírása a forrás esetében. A víz különleges tulajdonságainak ismerete, ezek jelentősége. A levegő páratartalma. A légkört érő káros behatások és következményeik.
A termodinamika II. főtétele	A II. főtétele szemléltetése mindennapi példákon. Reverzibilis és irreverzibilis folyamatok fogalma. A hőerőgépek hatásfokának korlátai.
A hőterjedés formái	A hővezetés, hőáramlás és hőszugárzás jelensége.
3. Elektromágnesség	
Elektrosztatika	Elektrosztatikai alapjelenségek értelmezése, bemutatása. A töltésmegmaradás törvénye.

	<p>A Coulomb-törvény ismerete. Az elektrosztatikai mező jellemzése: térerősség, erővonalak, feszültség. Többlettöltés fémen, alkalmazások.</p> <p>A kapacitás fogalma, a kondenzátorok egy-két gyakorlati alkalmazásának ismerete.</p>
Az egyenáram	<p>Az áramkör részei. Áram- és feszültségmérés. Ohm törvénye. Vezetők ellenállása, fajlagos ellenállás. Ellenállások soros és párhuzamos kapcsolása, az eredő ellenállás meghatározása egyszerű esetekben. Az egyenáram munkája és teljesítménye. Az energiafogyasztással kapcsolatos fogalmak. Az egyenáram hatásai, alkalmazások. A galvánelem és az akkumulátor. Az érintésvédelmi szabályok ismerete és betartása. Félvezetők tulajdonságai, alkalmazások.</p>
Magnetosztatika. Egyenáram mágneses mezője	<p>A Föld mágnessége, az iránytű használata. A magnetosztatikai mező jellemzése: a mágneses indukcióvektor és a mágneses fluxus. Az egyenes tekercs és az egyenes vezető mágneses mezejének jellege. Az elektromágnes; gyakorlati alkalmazások.</p> <p>A Lorentz-erő.</p>
Az elektromágneses indukció	<p>A mozgási és a nyugalmi indukció jelenségének leírása, Lenz törvénye. Az önindukció jelensége az áram ki- és bekapcsolásánál.</p>
A váltakozó áram	<p>A váltakozó áram jellemzése, az effektív feszültség és az áramerősség.</p> <p>A váltakozó áram munkája, effektív teljesítménye ohmikus fogyasztó esetében. Az elektromos energia gyakorlati alkalmazásai (generátor, motor, transzformátor).</p>
Elektromágneses hullámok	<p>A rezgőkörben zajló folyamatok kvalitatív leírása. Az elektromágneses hullámok tulajdonságai (terjedési sebesség, hullámhossz, frekvencia).</p> <p>Az elektromágneses hullámok spektrumának és biológiai hatásainak ismerete. Az elektromágneses hullámok alkalmazásainak ismerete.</p>
4. Optika	
A fény	<p>Fényforrások, fénynyaláb, fénysugár, a fény terjedési sebessége. A fény visszaverődése, a visszaverődés törvénye.</p> <p>A fénytörés, a Snellius-Descartes-törvény, a teljes visszaverődés jelensége. Színfelbontás prizával, homogén és összetett színek.</p> <p>A fény hullámjelenségeinek felismerése (interferencia, polarizáció). Képpalkotás, valódi és látszólagos kép; a</p>

	<p>nagyítás fogalmának ismerete, alkalmazása. A síktükör, a gömbtükörök és a leképezési törvény ismerete.</p> <p>Az optikai lencsék és a leképezési törvény ismerete, a dioptria fogalma. Optikai eszközök: a nagyító, a mikroszkóp, a távcső, a szem, a szemüveg, a fényképezőgép működésének alapelvei.</p>
5. Atomfizika, magfizika	
Az anyag szerkezete	Az atom, a molekula, az ion, az elem fogalma. Az anyag atomos természetének alátámasztása konkrét jelenségekkel.
Az atom szerkezete	Az elektromosság atomos természetének értelmezése az elektrolízis alapján. Az elektron töltése és tömege. Rutherford szórási kísérlete és atommodellje.
A kvantumfizika elemei	Az energia kvantáltsága, Planck-formula. A fotoeffektus és értelmezése. A foton és energiája. A fény kettős természete. A vonalas színeképek keletkezésének ismerete. Összefüggés a színeképvonalak hullámhossza és az atomi elektronok energiája között. Az elektron kettős természete. A Bohr-modell sajátosságai, újszerűsége. Az elektronburok szerkezete: a fő- és mellékvantumszám és az elektronhéj fogalma, a Pauli-elv szerepe.
Az atommagban lejátszódó jelenségek	Az atommag összetétele. Az erős kölcsönhatás, nukleonok, tömeghiány és kötési energia, tömeg-energia ekvivalencia fogalmainak használata az atommag leírásában. A természetes radioaktív sugárzás (alfa, béta, gamma) leírása; felezési idő, aktivitás. Atommag-átalakulások leírása, izotópok, alkalmazások. Maghasadás, láncreakció, atomreaktor, atombomba. Az atomenergia jelentősége, előnyei, hátrányai, összehasonlítás más energiafelhasználási módokkal. Magfúzió, hidrogénbomba, a Nap energiája.
Sugárvédelem	A radioaktív sugárzás környezeti és biológiai hatásainak ismerete, a sugárterhelés fogalma. A sugárvédelem módszerei.
6. Gravitáció, csillagászat	
Gravitáció	Az általános tömegvonzási törvény és jelentősége. A bolygók mozgásának leírása: Kepler törvényei. A mesterséges égitestek mozgása. Nehézségi erő, a súly, a súlytalanság értelmezése. A gravitációs gyorsulás mérése. Potenciális energia homogén gravitációs mezőben.

A csillagászat elemeiből	A Naprendszer és főbb részeinek jellemzése. A csillag fogalma, összehasonlítás a Nappal. A Tejútrendszer; a galaxisok. Az Univerzum tágulása. Ősrobbanás-elmélet. A világűr megismerésének legfontosabb módszerei, eszközei.
7. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek	
Személyiségek	Arkhimédész, Kopernikusz, Kepler, Galilei, Newton, Huygens, Watt, Ohm, Joule, Ampère, Faraday, Jedlik Ányos, Eötvös Loránd, J. J. Thomson, Rutherford, Curie-család, Planck, Bohr, Einstein, Szilárd Leó, Teller Ede, Wigner Jenő a tanultakkal kapcsolatos legfontosabb eredményeinek ismerete.
Elméletek, felfedezések, találmányok	A geo- és a heliocentrikus világgép összehasonlítása. Galilei munkásságának jelentősége: a kísérletezés szerepe. Newton munkásságának jelentősége: „az égi és földi mechanika egyesítése”, a newtoni fizika hatása. A távcső, a mikroszkóp, a gőzgép, az elektromotor, a generátor, a transzformátor, az elektron, a belső égésű motor, a röntgensugárzás, a radioaktivitás, a félvezetők, az atomenergia felhasználásának felfedezése, illetve feltalálása és hatásuk - összekapcsolás a megfelelő nevekkel. Néhány új energiatermelő és átalakító technika, és azok hatása az adott kor gazdasági és társadalmi folyamataira. A követelményekben szereplő ismeretek alapján megállapítható eltérések a klasszikus fizika és a kvantummechanika között. Az űrkutatás történetének legfontosabb állomásai. A modern technika, a távközlés, a számítástechnika vívmányai és ezen eszközöknek a mindennapi életre is gyakorolt hatása.

KÉMIA

Témakör	Követelmények
1. Általános kémia	
Atomok és a belőlük származtatható ionok	Az elemi részecskék szerepe az atom felépítésében. Az elektronburok héjas szerkezete, nemesgáz-elektronszerkezet. Hasonlóságok és különbségek megállapítása az anyagi tulajdonságokban a periódusos rendszer alapján.

	<p>A periódusos rendszerben megmutatkozó tendenciák.</p> <p>A periódusos rendszer használata a tulajdonságok meghatározásához.</p>
Molekulák és összetett ionok	<p>Egyszerű szeretlen és szerves molekulák, valamint az ammónium- és az oxóniumion szerkezete.</p> <p>A molekulák és a megismert összetett ionok összegképlete, a megismert molekulák szerkezeti képlete.</p>
Halmazok	<p>Az anyagi halmazok tulajdonságai és az azokat felépítő részecskék szerkezete közötti kapcsolat értelmezése modellek alapján.</p> <p>Az anyagi halmazok csoportosítása és jellemzése különböző szempontok (pl. komponensek száma, halmazállapot, homogenitás) szerint.</p> <p>Az oldatok és a kolloid rendszerek legfontosabb tulajdonságai.</p>
A kémiai reakciók	<p>Egyszerű kísérlet elvégzése leírás alapján, a tapasztalatok értelmezése. Egyszerű kísérletek megtervezése, a tapasztalatok értelmezése.</p>
A kémiai reakciók jelölése	<p>Sztöchiometriai és egyszerűbb ioneqyenletek felírása, rendezése.</p>
Termokémia	<p>A termokémiai fogalmak és törvények ismerete, alkalmazásuk egyszerűbb esetekben.</p>
Reakciókinetika	<p>A reakciók végbemenetelének feltételei.</p> <p>A reakciósebességet befolyásoló tényezők.</p>
Kémiai egyensúly	<p>A dinamikus egyensúly értelmezése a megismert reakciókra.</p> <p>Az egyensúlyi állandó és az egyensúlyi koncentrációk közötti kapcsolat.</p> <p>Az ipari szempontból fontos gyártási folyamatok optimális paramétereinek értelmezése.</p>
Reakciótipusok	<p>A kémiai reakciók csoportosítása különböző szempontok (pl. irány, reakcióhő, sebesség, részecskeátmenet stb.) szerint.</p> <p>A megismert anyagok csoportosítása kémiai viselkedésük alapján (sav, bázis, oxidálószer, redukálószer stb.).</p> <p>A megismert kémiai folyamatok besorolása különböző reakciótipusokba (pl. protolitikus, redoxi stb.).</p>

Protonátmenettel járó reakciók	A vizes közegben lejátszódó protolitikus reakciók értelmezése egyszerűbb, illetve tanult példák alapján (pH, kémhatás, közömbösítés, hidrolízis).
Elektronátmenettel járó reakciók	A redoxireakciók értelmezése (elektronátmenet).
A kémiai reakciók és az elektromos energia kölcsönhatása	A kémiai energia és az elektromos energia kapcsolata (galvánelem, elektrolizáló cella működése).
	A redoxireakciók iránya és a standardpotenciálok közötti összefüggés.
	Táblázatok adatainak használata a redoxifolyamatok irányának meghatározására.
	A gyakorlati életben használt galvánelemek (akkumulátorok).
	Korróziós jelenségek, korrózióvédelem.
	Az elektrolízis során végbemenő elektródfolyamatok felírása és értelmezése a keletkező termékek ismeretében.
Tudománytörténet	A követelményekkel kapcsolatos tudománytörténeti vonatkozások megnevezése (pl. Mengyelejev, Hevesy György, Faraday, Arrhenius, Brønsted, Avogadro).
2. Szervetlen kémia	
Az elemek és vegyületek szerkezete (az atom-, a molekula- és a halmazszerkezet kapcsolata)	A megismert elemek és vegyületek tulajdonságainak és reakcióinak magyarázata az általános kémiai ismeretek alapján.
Az elemek és vegyületek fizikai tulajdonságai és ezek anyagszerkezeti értelmezése	Az általános kémiában tanult fogalmak, összefüggések, szabályok alkalmazása a megismert elemek és vegyületek tulajdonságainak és reakcióinak magyarázatára.
Az elemek és vegyületek kémiai sajátosságai	Megismert elemek jellemzése a periódusos rendszer adatai alapján.
	Egyszerűbb kísérletek elvégzése leírás alapján, és a tapasztalatok anyagszerkezeti értelmezése. A természettudományos megfigyelési, kísérleti és elemzési módszerek alkalmazása.
	A megfigyelések, mérések során nyert adatok rendezése, ábrázolása, értelmezése.
	Képlet- és adatgyűjtemény, szaklexikon önálló használata.
	Az anyagok tulajdonságainak összehasonlítása és értelmezése táblázat adatai alapján.

	<p>A képlet alapján a megismert vegyületek besorolása a megfelelő rácstípusba és főbb tulajdonságaik jellemzése.</p> <p>A megismert vegyületek képleteinek, a reakciók reakcióegyenleteinek felírása.</p>
Az elemek és vegyületek előfordulása	A megismert elemek előfordulásának formái.
Az elemek és vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása	Az elemek, szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállításának elvi alapjai és módjai.
Az elemek és szerves vegyületek legfontosabb felhasználásai	Annak ismerete, hogyan kell felelősségteljesen használni a környezetben előforduló elemeket és szerves vegyületeket.
Az elemek és vegyületek jelentősége	Megismert elemek és vegyületek felhasználása, élettani hatása, gyógyító, károsító hatása.
	A környezetkárosító anyagok hatásai és a megelőzés módjai.
	Az energiatermelés szerves kémiai vonatkozásai.
	A környezetszennyezés okai, környezetvédelem.
Tudománytörténet	A követelményekkel kapcsolatos tudománytörténeti vonatkozások megnevezése (pl. Hevesy György, Irinyi János, Semmelweis Ignác).
3. Szerves kémia	
A szerves vegyületek szerkezete és csoportosításuk	A szerves anyag fogalma.
	A szerves vegyületek csoportosítása a szénatomok közötti kötések szerint.
	A funkciós csoport fogalma.
	A szerves vegyületek csoportosítása a funkciós csoportok szerint.
	A szerves vegyületek elnevezésének alapelvei és annak alkalmazása.
	A mindennapi életben használt vegyületek köznapi neve.
	A főbb vegyületcsoportok általános képlete.
	A konstitúció, a konfiguráció és a konformáció.
	Szerkezeti képlet írása.
	Az izoméria különböző típusai, annak példával történő illusztrálása.

	A konstitúciós izomerek felismerése.
A szerves vegyületek fizikai tulajdonságai	Megismert vegyületek fizikai tulajdonságainak molekula- és halmazszerkezeti értelmezése.
A szerves vegyületek kémiai sajátosságai	A szerves vegyületek kémiai reakciói a szénváz és a funkciós csoportok alapján. A kémiai változások reakcióegyenleteinek felírása a megismert vegyületek példáján.
	Egyszerű kísérletek elvégzése leírás alapján, illetve megtervezése, ezek eredményének értelmezése.
A szerves vegyületek előfordulása	A legismertebb szerves vegyületek előfordulási területei.
A szerves vegyületek jelentősége	A mindennapi életben fontos vegyületek felhasználása, élettani, gyógyító, károsító hatása (pl. drogok).
	Az energiatermelés szerves kémiai vonatkozásai, megújuló energiaforrások.
A szerves vegyületek laboratóriumi és ipari előállítása	Az egyes szerves vegyületcsoportok legismertebb tagjai, laboratóriumi és ipari előállításának elvi alapjai és előállítási módjai.
Tudománytörténet	A követelményekkel kapcsolatos tudománytörténeti vonatkozások megnevezése (pl. Szent-Györgyi Albert, A. Nobel).
4. Kémiai számítások	
Általános követelmények	Az SI-mértékegységek használata.
	A periódusos rendszer adatainak használata a számításokhoz.
	A feladatok szövegének, adatainak helyes értelmezése.
Az anyagmennyiség	A tömeg, az anyagmennyiség, a részecskeszám és a térfogat közötti összefüggések (moláris tömeg, sűrűség, Avogadro-állandó) és alkalmazásuk.
Az Avogadro-törvény	Az Avogadro-törvény, illetve az Avogadro-törvényből következő összefüggések (gázok moláris térfogata, sűrűsége, relatív sűrűsége) alkalmazása egyszerűbb feladatokban.
Oldatok, elegyek (százalékos összetételek, koncentráció, oldhatóság stb.)	Az oldatok százalékos összetételének és koncentrációjának alkalmazása egyszerűbb feladatokban.
A képlettel és reakcióegyenlettel	A vegyületek összegképlete és százalékos összetétele közötti kapcsolat, és annak alkalmazása.

kapcsolatos számítások	A kémiai egyenlet jelentései, ez alapján egyszerűbb számítási feladatok megoldása.
Termokémia	A reakcióhő és a képződéshők közötti kapcsolat és annak alkalmazása, a reakcióhő alkalmazása egyszerű kémiai számítási feladatokban.
Kémiai egyensúly, pH-számítás	Az egész értékű pH és az oldatok oxónium-, illetve hidroxidion-koncentrációja közötti kapcsolat alkalmazása.
Elektrokémia	A standardpotenciál és galvánelemek elektromotoros ereje közötti kapcsolat alkalmazása.

BIOLÓGIA

Témakör	Követelmények
1. Bevezetés a biológiába	
A biológia tudománya	A rendszertani kategóriák, a faj, a mesterséges és természetes rendszer fogalma. A szerveződési szint fogalma.
Fizikai, kémiai alapismeretek	A diffúzió, az ozmózis, a felületi kötődés és a katalízis biológiai jelentősége, feltételei.
2. Egyed alatti szerveződési szint	
Szervetlen és szerves alkotóelemek:	
Elemek, ionok	A C, H, O, N, S, P szerepe az élő szervezetben. A H ⁺ , Na ⁺ , K ⁺ , Cl ⁻ , Ca ²⁺ , Mg ²⁺ , Fe ^{2+/-3+} , HCO ⁻ , CO ²⁻ , NO ⁻ , PO ³⁻⁻ ionok természetes előfordulásai.
Szervetlen molekulák	A víz, a szén-dioxid és az ammónia jelentősége az élővilágban.
Lipidek	A lipidek oldódási tulajdonságai, a zsírok és olajok, a foszfátidok, az epe biológiai szerepe.
Szénhidrátok	A fontosabb szénhidrátok természetes előfordulása, tulajdonságai.
Fehérjék	A fehérjék általános szerkezete (peptidlánc). Térszerkezet és aminosav sorrend. A fehérjék és az esszenciális aminosavak biológiai szerepe.
Nukleinsavak, nukleotidok	A DNS információhordozó, örökítő (önmegkettőződő) szerepe.
Az anyagcsere folyamatai:	

Felépítés és lebontás kapcsolata	Az élőlények felépítő és lebontó folyamatainak kapcsolata (fototrófok, kemotrófok, autotrófok és heterotrófok). Az endo- és exocitózis.
Felépítő folyamatok	Lényegük (reduktív, energia-felhasználó) és helyük. A fotoszintézis szerepe a földi életben, alapfolyamatai.
Lebontó folyamatok	A biológiai oxidáció lényege, egyszerűsített egyenlete. Az erjedés lényege, felhasználása.
Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)	Ismerje fel rajzolt ábrán, mikroszkópban a sejtalkotókat. A biológiai hártvány (membránok) szerepe, felépítésük általános elve. A passzív és az aktív szállítás. Állás, ostoros, csillós mozgások az emberi szervezetben. Mitózis és meiózis. Sejtválasztás külső és belső ingerekre.
3. Az egyed szerveződési szintje	
Nem sejtes rendszerek:	
Vírusok	Felépítésük, biológiai, egészségügyi jelentőségük. Fertőzéses és járványos megbetegedések, a megelőzés lehetőségei.
Önálló sejtek:	
Baktériumok	A baktérium és az eukarióta sejt szerveződése. A baktériumok jelentősége; anyagcseréjük.
Egysejtű eukarióták	Testszerveződésük és anyagcseréjük példákon.
Többsejtűség:	
Gombák, növények, állatok elkülönülése	Az öt regnum elkülönítésének alapja. Az egysejtű szerveződés és a többsejtű szerveződés típusai (sejttársulás, sejtfonal, teleptest).
Sejtfonalak	A gombák fonalas testfelépítése, spórás szaporodása.
Teleptest és álszövet	A teleptest és az álszövet jellemzői.
Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak	A növényvilág fejlődésének hajtóerői. Evolúciós „újítások” a harasztoknál, a nyitvatermőknél és a zárvatermőknél. A testfelépítés, az életmód és a környezet kapcsolata (szivacsok, laposférgek, gyűrűsférgek, rovarok, csigák, a gerincesek nagy csoportjai - halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök). Növényi szövettípusok működése, mikroszkópos képük. Felépítésük és alapfunkcióik. Fás szár. A virág biológiai szerepe, része, típusai. A virágos növények ivaros és az ivartalan szaporodása, szaporítása. Állati szövettípusok, működésük, mikroszkópos képük.

	A petesejt, a hímivarsejt, a zigóta, a hímnősség és a váltivarúság, az ivari kétalakúság, az embrionális és posztembrionális fejlődés fogalma. Életkörülmények és szaporodási mód kapcsolata. Regeneráció.
Viselkedés	Reflex, irányított mozgás, mozgásmintázat, társítások, belátásos tanulás.
4. Az emberi szervezet	
Homeosztázis	A homeosztázis fogalma, jelentősége. A szűrővizsgálatok szerepe a megbetegedések korai felismerésében.
Kültakaró	A bőr funkciói, részei. A bőr ápolása és védelme, mint a személyi higiéné része.
A mozgás	A csontváz biológiai funkciói, a csontok szerkezete, lehetséges kapcsolataik. Néhány fontosabb emberi izom helye és funkciója. A vázizom felépítése. A mozgási szervrendszer gyakoribb betegségei.
A táplálkozás	A táplálkozás jelentősége, folyamatai. Az emésztőrendszer részei, funkciói. A máj szerepe. A fog részei, a szájápolás higiénája. A bélbolyhok helye, működése. A bélperisztaltika. Az éhség-, szomjúságérzet. A tápanyagok természetes forrásai, hiányuk vagy túlzott fogyasztásuk következményei. Az étrend változása tevékenységtől, kortól, nemtől és állapottól függően. Az alul- és túltápláltság következményei és megelőzése. Az élelmiszer- és ételtartósítás alapvető szabályai.
A légzés	A légzőrendszer szervei, funkciói. A légcsere, a gázcsere és a sejtlégzés összefüggései. A gége részei, a hangszalagok szerepe. A vér szén-dioxid koncentrációjának szerepe. A légzőrendszert károsító környezeti tényezők és a légzőrendszer gyakori betegségeinek felismerése, megelőzésének és kezelésének lehetőségei. A dohányzás és a légzőszervi betegségek kialakulásának összefüggései.
Az anyagszállítás	A vér, szövetnedv, nyirok összetétele, szerepük az emberi szervezet működésének fenntartásában. A vér, a szöveti folyadék és a nyirok kapcsolata. A vérszegénység lehetséges okai. A szív, a koszorúerek felépítése és működése. A vérnyomás és a pulzus fogalma, mérése és normálértékei. A keringést befolyásoló élettani hatások. A szívinfarktus kockázati tényezői, felismerése. A véreloszlás megváltozásának élettani funkciója. Az életmód és a táplálkozás hatása. Sebellenlét.

A kiválasztás	A vizeletkiválasztó rendszer főbb részei, a kiválasztás funkciója. A vizelet összetételét és mennyiségét befolyásoló tényezők. A húgyúti betegségek és a vesekőképződés megelőzése, a művesekezelés.
A szabályozás	A szabályozás, a vezérlés és a visszacsatolások.
Az idegrendszer általános jellemzése	Az idegsejt felépítése és működése. A receptor, a receptornak megfelelő (adekvát) inger, típusai (mechanikai, kémiai, fény, hő). A szinapszis fogalma, a serkentő vagy gátló hatás magyarázata. A reflexív és a reflexkör fogalma. Hierarchikus felépítés. A gerincvelő főbb funkciói. Az agy főbb részei, funkciói. A bőr és a belső szervek receptorai. Az érzékszervek működésének általános elvei. A szem részei, ezek működése, látáshibák, korrigálásuk. A pupilla, akkomodációs és szemhéjzáró reflex, a távolságészlelés. A külső-, közép- és belső fül része, működései. A nyúltvelői kemoreceptorok szerepe. A szaglóhám, az ízlelőbimbók szerepe. Az akaratlagos mozgások szerveződése. A motiváció szerepe. A kisagy fő funkciója, az alkohol hatása. A vegetatív működés fogalma, a szimpatikus és paraszimpatikus befolyásolás következményei. Az idegrendszer fontosabb betegségei.
Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai	Az öröklött és tanult magatartásformák. Öröklött és tanult elemek az emberi viselkedésben. A tanulás és az érzelmek kapcsolata. Lorenz bevésődésre vonatkozó kísérletei. Megerősítés, szokás, függőség kialakulása. Az agresszió és az önzetlenség megnyilvánulásai. Az érzelmi és értelmi fejlődés kapcsolata. Az idegrendszer egészségének kapcsolata az életmóddal, a stresszbetegségek kialakulása. A fájdalom jelző funkciójának jelentősége, a fájdalom csillapítása. A pszichoaktív szerek főbb csoportjai, a kémiai és a viselkedési függőségek közös jellegzetességei.
Hormonrendszer, hormonális működések	A hormonrendszer működésének lényege és szabályozása. A neurohormonális rendszer. Az inzulin, adrenalin, tiroxin, tesztoszteron, oxitocin termelődési helye és hatása. A női nemi ciklus során végbemenő hormonális és testi változások. A hormonális fogamzásgátlás biológiai alapjai. A cukorbetegség.

Immunrendszer, immunitás	Antitest, antigén, immunitás. Az immunrendszer jellemző sejtjei. Az immunizálás, a védőoltások. Pasteur és Semmelweis tudománytörténeti jelentősége. Az AB0- és az Rh-vércsoportrendszer. Rh-összeférhetetlenség. A szervezett véradás és a vérátömlesztés egészségügyi jelentősége. A szervátültetés. A gyulladás és a láz mint az immunválasz elemei. A lázcsillapítás formái.
Szaporodás egyedfejlődés	és A férfi és női nemi szervek felépítése, működése, a megtermékenyítés. Az ivar meghatározottságának szintjei. A családtervezés jelentősége, formái. Várandósság, terhesgondozás. A terhességmegszakítás lehetséges következményei. A meddőség gyakoribb okai és az ezeket korrigáló orvosi beavatkozások. Az ember magzati fejlődésének, születésének és posztembrionális fejlődésének fő szakaszai. Az emberi élet életkori szakaszainak jellemző változásai. Szexuális úton terjedő betegségek és megelőzésük lehetőségei. Az öregedés során bekövetkező biológiai változások. Az emberi élet vége.
5. Egyed feletti szerveződési szintek	
Populáció	A populáció fogalma. Növekedési modellek, korfák. A környezet fogalma, időbeli és térbeli változása. A fajok elterjedése és a környezet közti összefüggés. Tűrőképességi görbék és indikáció. A territórium, a rangsor, az önzetlen és az agresszív magatartás, a rituális harc, a behódolás fogalma, a csoportszerveződés típusai. A szimbiózis, a versengés, az asztalközösség (kommenzalizmus), az antibiózis, az élősködés és a táplálkozási kölcsönhatás (predáció) fogalma, állati és növényi példákkal.
Életközösségek (élőhelytípusok)	A flóra, a fauna és az életközösség (élőhelytípus) fogalma. Ökológiai mutatók. Térbeli és időbeli mintázatok, az emberi hatás felismerése. Egy tó feltöltődésének folyamata.
Bioszféra, folyamatok	globális A bioszféra fogalma. A Gaia-elmélet. Az ember szerepe, feladatai (környezettudatosság). Civilizációs ártalmak, a természetes növény- és állatvilágot pusztító és védő emberi beavatkozások. Globális és helyi problémák. Az ökológiai válság társadalmi és gazdasági összefüggései.

Ökoszisztéma	Az életközösségek anyagforgalmának és energiaáramlásának jellemzői. A szén és az oxigén körforgása. (Biogeokémiai ciklus.)
Környezet- természetvédelem	és A természetvédelem fogalma, a mellette szóló érvek. A védett területek típusai. Hazánk nemzeti parkjai. A környezetvédelem a kibocsátás és ülepedés, a határérték fogalma. A légszennyezés forrásai, az üvegházhatás. A lehetséges teendők. A vizek tisztulása, tisztítása. Fosszilis és megújuló energiaforrások. A talaj képződése és védelme. A hulladék típusai, kezelésük lehetséges módja.
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció	
Molekuláris genetika	A gén és allél, a genetikai kód, a kromoszóma, a rekombináció, a kromatinfonál és homológ kromoszóma fogalma. A DNS bázissorendje, a fehérje aminosavsorrendje, térszerkezete és biológiai funkciója, valamint a tapasztalható jelleg közötti általános összefüggés. A mutáció fogalma, evolúciós szerepe és lehetséges hatásai. Mutagén hatások, csökkentésük vagy kivédésük lehetőségei. A génműködés szabályozásának lényege. A daganatos betegségek és a kockázati tényezők.
Mendeli genetika	A haploid, diploid, homozigóta és heterozigóta, genotípus és fenotípus fogalmi. Az öröklésmentek alaptípusai. A humángenetika sajátos módszerei (családfelemzés). Az ivarsejtek szerepe az ivar meghatározásában. A gének kölcsönhatás és a géncapcsoltság. Öröklődő mennyiségi tulajdonságok és hajlamok.
Populációgenetika evolúciós folyamatok	és Az ideális és a reális populáció fogalma. A mutációk és a szelekció szerepe az evolúció folyamatában és a fajok keletkezésében. A természetes szelekció darwini modelljének lényege. A populáció nagyságának természetvédelmi jelentősége. Adaptív és nem adaptív jellegű evolúciós folyamatok. Az evolúció közvetlen bizonyítékai. A klón fogalma. Biotechnológiai módszerek. A géntechnológia mellett és ellen felsorakoztatható érvek. A genetikai tanácsadás jelentősége. A biológiai alkalmasság (fittnes) és az emberi élet értéke közti különbség. Az emberi genom felépítésének és szerveződésének feltárása (Humán Genom Program).

A bioszféra evolúciója	Az emberszabású majmok és az ember vonásai. Az emberi faj egysége.
------------------------	--

FÖLDRAJZ

Témakör	Követelmények
1. Térképi ismeretek	
	A földrajzi környezet ábrázolásának lehetőségei, módjai. A különböző tartalmú és fajtájú térképeken közölt információk leolvasása, az egyszerű összefüggések feltárása és alkalmazása. Tájékozódás a térképen és a térképpel. Távérzékelés és térinformatika.
2. Kozmikus környezetünk	
	A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem. A Nap és kísérői. A Föld mint égitest. (Tengely körüli forgás, Nap körüli keringés.) Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében.
3. A geoszférák földrajza	
A kőzetburok	Földtörténet. A Föld gömbhéjas szerkezetének jellemzői. A kőzetlemezek és mozgásaik következményei. A hegységképződés. A kőzetburok (litoszféra) építőkövei, ásványkincsek. A Föld nagyszerkezeti egységei (ősmasszívumok, röghegységek, gyűrthegységek, süllyedékterületek, síkságok). A földfelszín formálódása. A talaj.
A levegőburok	A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete. A levegő felmelegedése. A levegő mozgása. Felhő és csapadékképződés. Az időjárás és az éghajlat. A szél és a csapadék felszínformáló tevékenysége. A légszennyezés következményei.
A vízburok	A vízburok kialakulása és tagolódása, tulajdonságai és mozgásai. A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk. (A tavak és a folyóvizek.) A felszín alatti vizek. A víz és a jég felszínformáló munkája. A karsztosodás. A vízburok mint gazdasági erőforrás.
A geoszférák kölcsönhatásai	A geoszférák kölcsönhatásaihoz kapcsolódó folyamatábrák és szemelvények elemzése.
4. A földrajzi övezetesség	

	<p>A szoláris és a valódi éghajlati övezetesség. A vízszintes földrajzi övezetesség. Az egyes övezetek egyedi jellemzői. A forró övezet. (Egyenlítői öv, Átmeneti öv, Térítői öv, Monzun vidék.) Az egyes övezetek egyedi jellemzői. Mérsékelt övezet. (Meleg-mérsékelt öv, Valódi mérsékelt öv, Hideg-mérsékelt öv.) Az egyes övezetek egyedi jellemzői. A hideg övezet. (Sarkkörüi öv, Sarkvidéki öv.) A függőleges földrajzi övezetesség.</p>
5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején	
	<p>A népesség földrajzi jellemzői. (Demográfiai folyamatok, A népesség összetétele.) Településtípusok, urbanizáció.</p>
6. A világgazdaság jellemző folyamatai	
	<p>Nemzetgazdaságok és a világgazdaság. Integrációs folyamatok. A globalizáció. A monetáris világ.</p>
7. Magyarország - Helyünk a Kárpát-medencében és Európában	
	<p>A Kárpát-medence természet- és társadalom-földrajzi sajátosságai. Magyarország természetföldrajzi adottságai. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői. A társadalmi-gazdasági fejlődés jellemzői. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme. Magyarország környezeti állapota. Az országhatárokon átívelő kapcsolatok.</p>
8. Európa földrajza - A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában	
	<p>Európa általános természetföldrajzi képe. Európa általános társadalom-földrajzi képe. Az Európai Unió. A területi fejlettség különbségei Európában. Az Európai Unió magterületei (Egyesült Királyság, Franciaország, Benelux államok, Németország). Fejlett gazdaságú országok Európa közepén (Ausztria, Svájc). A gazdasági felzárkózás lehetőségeinek példái (Olaszország, Spanyolország, Görögország). Kelet-Közép- és Délkelet-Európa rendszerváltó országai (Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Románia, Jugoszlávia utódállamai [Délszláv államok]),</p>

	Szlovénia, Horvátország, Szerbia). Kelet-Európa (Oroszország, Ukrajna).
9. Az Európán kívüli földrészek földrajza	
	A kontinensek általános természet- és társadalom-földrajzi képe. Ázsia általános földrajzi jellemzői. Ázsia regionális földrajza (Kína, Japán, India, Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai, Délnyugat-Ázsia). Ausztrália és Óceánia. A sarkvidék földrajza. Afrika általános földrajzi jellemzői. Afrika regionális földrajza. Amerika földrajza. Amerika országai, regionális földrajza (Amerikai Egyesült Államok, Kanada, Latin-Amerika, Mexikó, Brazília, „Banánköztársaságok”, adóparadicsomok).
10. Globális kihívások - a fenntarthatóság kérdőjelei	
	A globálissá váló környezetszennyezés és következményei. A demográfiai és urbanizációs válság. Élelmezési válság. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei. A környezet- és a természetvédelem feladatai.

ÉNEK-ZENE

Kompetenciák/Témakörök	Követelmények
1. Éneklés és zenetörténet	
Népzene	Eltérő stílusú magyar népdalok, valamint nemzetiségi és más népek népdalának előadása emlékezetből. A magyar népdalok stílusrétegeinek ismerete, a régi és az új stílusú népdalok elemzése: dallamvonal, sorszerkezet, kadencia, szótagszám, hangkészlet, hangsor megállapítása, besorolás az alapvető stílusrétegekbe. A tanult népdalokhoz kapcsolódó népszokások, jeles napok ismerete. Népzenei ismeretek: téma- és ünnepkör szerinti dialektusok. A népzene gyűjtés és rendszerezés általános ismerete. A műfajokhoz kapcsolódó népi hangszerek ismerete és felismerése.
Műzene	A zenetörténeti korszakok általános jellemzése. Társzművészeti összefüggések bemutatása (irodalom, képzőművészet, építészet). A korszakok történelmi, társadalmi hátterének ismerete.

	<p>A tanult zeneszerzők személyiségének bemutatása és főbb műveik megnevezése. Zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete.</p>
Középkor	<p>Gregorián dallam éneklése latin szöveggel, emlékezetből. Trubadúr vagy trouvère dallam előadása szöveggel, emlékezetből.</p> <p>Az énekelt dallamok elemzése a stílus jellegzetes vonásainak bemutatásával, kottakép alapján (a ritmus, a dallam és a szöveg sajátosságai, egyéb kapcsolódások).</p> <p>A gregorián ének általános jellemzése.</p> <p>A zenei írásbeliség történetiségének ismerete, a kottairás fejlődése (Arezzo Guido munkássága).</p> <p>A zsoltár, himnusz fogalmának meghatározása.</p> <p>Az énekes világi zene általános jellemzése (trubadúr, trouvère dallamok).</p>
Reneszánsz	<p>Históriás ének szöveges megszólaltatása emlékezetből. Ungaresca dallam éneklése szolmizálva, emlékezetből.</p> <p>Az énekelt dallamok elemzése a stílus jellegzetes vonásainak bemutatásával, kottakép alapján (a ritmus, a dallam és a szöveg sajátosságai, egyéb kapcsolódások).</p> <p>Vokális műfajok ismerete, a műfaji jellemzők meghatározása (mise, motetta, madrigál).</p> <p>A magyarországi reneszánsz zene általános bemutatása.</p> <p>A homofon és a polifon szerkesztési mód kottakép alapján történő felismerése és értelmezése.</p>
Barokk	<p>Virágének előadása szöveggel, emlékezetből.</p> <p>Korál dallam éneklése magyar vagy eredeti szöveggel, emlékezetből. Könnyebb ária vagy dal szöveges éneklése emlékezetből, zongorakísérettel.</p> <p>Barokk hangszeres zeneműrészlet hangszeres bemutatása vagy éneklése emlékezetből, szolmizálva vagy abszolút névvel.</p> <p>Az énekelt dallamok elemzése a stílus jellegzetes vonásainak bemutatásával, kottakép alapján (a ritmus, a dallam és a szöveg sajátosságai).</p> <p>J. S. Bach és G. F. Händel munkásságának bemutatása, főbb műveik felsorolása.</p> <p>Korál, passió, oratórium, kantáta, a barokk opera meghatározása.</p> <p>A korál szerepének ismertetése. A da capo-s ária formái ismerete.</p> <p>Zenei formák: rondó, variáció értelmezése.</p> <p>Hangszeres műfajok: concerto, concerto grosso, szvit, prelúdium, fúga értelmezése.</p> <p>A barokk zenekar összetételének és jellemző hangszereinek felsorolása.</p>

Bécsi klasszika	<p>Bécsi klasszikus szerzők (J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven) egy-egy dalának bemutatása szöveggel, emlékezetből, (tanári) zongorakísérettel. J. Haydn, W. A. Mozart vagy L. van Beethoven egy hangszeres zeneműve jellegzetes periódus terjedelmű témájának hangszeres bemutatása vagy éneklése emlékezetből, szolmizálva vagy abszolút névvel. Az énekelt dallamok elemzése a stílus jellegzetes vonásainak bemutatásával, kottakép alapján (a ritmus, a dallam és a szöveg sajátosságai, kapcsolódásuk, formai elemzés). J. Haydn, W. A. Mozart és L. van Beethoven munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása.</p> <p>A periódus fogalma. A két-, illetve háromtagú formák meghatározása. Jellemző műfajok általános bemutatása: szonáta, vonósnégyes, szimfónia, klasszikus versenymű, opera, klasszikus dal. A klasszikus szimfonikus zenekar összetételének meghatározása.</p>
Romantika	<p>Három, különböző szerzőtől származó romantikus mű éneklése emlékezetből, zongorakísérettel. Műzenei részlet hangszeres bemutatása vagy éneklése emlékezetből, szolmizálva vagy abszolút névvel.</p> <p>A romantikus dal jellegzetes vonásainak ismerete. A dalciklus fogalma. A programzene meghatározása. A szimfonikus költemény műfaji meghatározása. A nemzeti romantika jellemzése. Liszt Ferenc és Erkel Ferenc munkásságának vázlatos ismertetése, főbb műveik felsorolása.</p>
A 19-20. század fordulója	<p>M. Ravel egy művének, vagy műrészletének éneklése emlékezetből, szolmizálva vagy hangnévvel. A zenei impresszionizmus bemutatása (melodika, hangkészlet, hangszerelés), zenei törekvések a 19-20. század fordulóján.</p>
20. századi és kortárs zene	<p>Bartók Béla és Kodály Zoltán egy-egy zenemű részletének éneklése emlékezetből, szöveggel, szolmizálva vagy abszolút névvel. 20. századi vagy kortárs mű vagy műrészlet hangszeres bemutatása, illetve éneklése emlékezetből, szöveggel, szolmizálva vagy abszolút névvel.</p> <p>Bartók Béla és Kodály Zoltán munkásságának bemutatása (életút, főbb művek). A 20. század főbb zenei irányzatainak megnevezése, lényegük ismerete (neoklasszicizmus, folklorizmus, expresszionizmus). Komponálási technika (dodekafónia) megnevezése,</p>

	<p>lényegének ismerete. Az amerikai zene fejlődésének, a dzsessz és hatásának leíró jellegű, általános bemutatása.</p>
2. Zeneelmélet	
	<p>A tanult anyagban leggyakrabban előforduló zenei műszavak, fogalmak, előadási jelek, hangszerek ismerete. Dallamok olvasása és írása violinkulcsban. A módosítójelek használata az ötvonalas rendszerben (kereszt, bé, feloldójel). Törzshangok és egyszeresen módosított hangok lejegyzése az ötvonalas rendszerben. Oktávig terjedő valamennyi kis, nagy, tiszta hangköz, alaphelyzetű hármashangzat (dúr, moll, szűkített, bővített) ismerete és lejegyzése szolmizációs nevekkkel és az ötvonalas rendszerben (2#-2b-ig) adott hangra. A pentaton, a pentachord és a hétfokú (modális, dúr, moll) hangsorok ismerete, felismerésük és lejegyzésük betűkotta segítségével. A ritmusértékek, ritmusképletek, a 2/4, 4/4, 3/4, 3/8, 6/8-os metrum ismerete. Szekvencia szerkesztése. Középnéhez, periódus terjedelmű, modulálás nélküli dallam felismerő kottaolvasása szolmizálva vagy hangnévvel (2#-2b-ig).</p>
3. Zenefelismerés	
	<p>A zenefelismerési feladatban a Részletes követelmények Műjegyzékében szereplő (CD-n rögzített) zenei szemelvényeket kell felismerni, azonosítani az alábbiak szerint:</p> <ul style="list-style-type: none">- népi hangszerek neve,- korszak, illetve évszázad,- zeneszerző,- mű címe, részlet (tétel) címe,- műfaj,- forma. <p>A válogatás az Általános követelményekben szereplő korszakok, stílusok és műfajok szerint történhet.</p>
4. Dallamírás	
	<p>Egy egyszólamú, 8-10 ütem terjedelmű, barokk vagy bécsi klasszikus, hangnemben maradó dallam átírása betűkottából a vonalrendszerbe violinkulcsban, legfeljebb 2#-2b előjegyzési körben vagy fordítva, vonalrendszerrel betűkottára.</p>

VIZUÁLIS KULTÚRA

Kompetenciák/Témakörök	Követelmények
1. Alkotás	
1.1. Vizuális nyelv	A vizuális nyelv elemeinek és eszközeinek (pont, vonal, sík- és térforma, tónus, szín) adott célnak megfelelő használata. Adott célnak megfelelő kompozíció létrehozása. Kontrasztokkal történő kiemelés használata és értelmező ábrázolása. Színharmóniák, szíkontrasztok használata. A vizuális nyelv eszközeinek használata különböző kontextusban.
1.2. Technikák	Az adott technika adekvát használata. Jártasság a szabadkézi rajzban - ceruzával, tollal. Jártasság a műszaki jellegű rajzban - ceruzával, szerkesztőeszközökkel. Jártasság egyes festőtechnikákban - akvarellal vagy temperával. Jártasság a kollázstechnikában. Makett-, vagy modellkészítés (pl. papírból, fából). Jártasság egy kézi sokszorosító eljárásban (pl. papírnyomat). Jártasság egy további szabadon választott technika alkalmazásában (pl. mintázás, vegyes technikák, fotó, videó, számítógép, kézműves technikák). Jártasság a sablonnal történő feliratkészítésben.
1.3. Ábrázolás, látványértelmezés	Ábrázoló jellegű rajz készítése során a látvány főbb arányainak, formájának megfigyelése és helyes visszaadása.
Formaértelmezés	Egyszerű tárgyak formakapcsolatait bemutató rajz készítése (pl. szabásrajz, szerkezeti vázlat).
Térértelmezés	Téri helyzetek értelmezhető ábrázolása.
	Látvány alapján, az ábrázolás során a nézőpont következetes megtartása. Adott cél érdekében a látványértelmezés szempontjából optimális nézőpont kiválasztása.
	Beállítás alapján a termélység megjelenítése.
	A választott térábrázolási rendszer következetes alkalmazása szabadkézi rajzban.
	Látvány vagy ábra alapján a térábrázolási konvenciók (vetületi ábrázolás, axonometrikus ábrázolás, kétirányponthozos perspektivikus ábrázolás) következetes alkalmazása szabadkézi rajzban.

Színértelmezés	Beállítás alapján szín- és fényviszonyok helyes visszaadása. Látvány vagy instrukció alapján színvázlat készítése.
1.4. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás	
Kompozíció	Kompozíció létrehozása megadott szempontok alapján.
Színhatás	Színek kommunikációs és színdinamikai hatásának alkalmazása a tervezés során.
Érzelmek	Érzelmek, lelkiállapotok vizuális kifejezése.
Folyamat, mozgás, idő	Folyamat, történet bemutatása értelmezhető képsorozatokban (pl. folyamatábra, képes forgatókönyv).
Kép és szöveg	Kép- és szövegszerkesztés hagyományos technikával, adott kommunikációs cél érdekében. Adott tartalomnak megfelelő betűtípus és kompozíció kiválasztása.
Vizuális információ	Vizuális jelek, szimbólumok következetes használata. Célzottan vizuális kommunikációs szándékú felület tervezése. Nem vizuális természetű információk értelmező képi megjelenítése (pl. grafikonnal, diagrammal). Színkódok következetes alkalmazása a magyarázó-közlő ábrázolásban.
Tárgyak és környezet	Egyszerű csomagolás tervezése adott funkcióra. Egyszerű terek átalakításának, berendezésének megtervezése, a tervek értelmezhető megjelenítése.
2. Befogadás	
2.1. A megjelenítés sajátosságai	
Vizuális nyelv	A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek (pont, vonal, sík- és térforma, felület, tónus, szín, szerkezet/kompozíció, képi motívumok, kontrasztok, térábrázolási rendszerek, anyagok, technikák), a vizuális közlésben, kifejezésben betöltött szerepének ismerete, használata az elemzés során.
Térábrázolási módok	A legjellegzetesebb térábrázolási konvenciók felismerése és lényegének ismerete.
Vizuális minőségek	Vizuális minőségek differenciált megkülönböztetése.
Látványértelmezés	A látványértelmezésben szerepet játszó tényezők ismerete és alkalmazása az elemzés során.

Kontraszt, harmónia	Színharmóniák, szíkontrasztok felismerése és lényegének ismerete.
Kontextus	A vizuális közlés, kifejezés jelentését meghatározó összefüggések - kontextus - felismerése és használata az értelmezés, elemzés során.
2.2. Technikák	A vizuális közlés, kifejezés legfontosabb technikáinak felismerése.
2.3. Vizuális kommunikáció	
Vizuális információ	A köznapi és művészi vizuális közlésekben előforduló legfontosabb jelek, jelképek, motívumok értelmezése. A köznapi közlésekben előforduló vizuális információk értelmezése (pl. műszaki rajz, folyamatábra).
Tömegkommunikáció	A tömegkommunikáció legfontosabb eszközeinek, formáinak ismerete és megkülönböztetése. A tömegkommunikáció vizuális információinak megfelelő értelmezése.
Fotó, mozgóképek	Fotó elemzése. A fotó legfontosabb műtípusainak ismerete. A mozgóképi közlés, kifejezés legfontosabb eszközeinek ismerete és használata az elemzés során. A mozgóképi közlés ábrázoló és reprodukáló tulajdonságainak ismerete és értelmezése. Álló- és mozgóképi reklámanyag képi hatásának elemzése.
2.4. Tárgy- és környezetkultúra	
Forma és funkció	A tárgyról leolvasható információk ismerete és használata az elemzés során. Különböző korokból és kultúrákból származó tárgyak és objektumok (pl. épület, építmény) forma- és funkcióelemzése. Tárgyak, épületek stílusjegyek alapján történő csoportosítása.
Tervező folyamat	A tervező, alkotó folyamat lépéseinek ismerete.
Népművészet	A tárgyi néprajz és népművészet fogalmának ismerete. Egy választott néprajzi tájegység életmódjának, tárgykultúrájának ismerete és elemzése.
2.5. Kifejezés és képzőművészet	
Művészeti ágak	A művészeti ágak (képzőművészet, építészet, alkalmazott művészetek) legfontosabb jellemzőinek ismerete.

Műfajok	A képzőművészet kétdimenziós (pl. festészet, grafika, fotó) és háromdimenziós (pl. szobrászat, installáció), valamint időbeli kifejezéssel bíró (pl. happening, multimédia) műfajainak ismerete.
Művészettörténeti korszakok, irányzatok	A művészeti ágak történetének, nagy korszakainak, irányzatainak ismerete (őskor, ókor, középkor, reneszánsz, barokk, klasszicizmus, romantika, realizmus, a századforduló és századelő izmusai, a 20. század második felének irányzatai, a kortárs művészet és legalább egy Európán kívüli kultúra) és az ismeretek felhasználása az elemzés során.).
Stílusjegyek	Adott művek besorolása vagy csoportosítása stílusjegyeik alapján.
Alkotások és alkotók	A legjelentősebb alkotók ismerete és alkotásaik felismerése és stílusmeghatározása.
Műelemző módszerek	A különböző művészeti ágak kiemelkedő alkotásainak elemzése a megfelelő műelemző módszerek alkalmazásával. Műalkotás-elemző vázlat készítése.
Mű és környezete	A mű létrehozását meghatározó összefüggések ismerete.

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

Témakör	Követelmények
1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai	
A képrögzítés és mozgásábrázolás alapjai és jellemzői; a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete	A mozgókép előtti mozgásábrázolási és történetalkotási törekvések azonosítása a képzőművészetben - a barlangrajztól a képregényig. A technikai kép létrehozására szolgáló eszközök kezelői szintű ismerete és alkalmazása (pl. fényképezőgép, a videokamera használata a projektmunka során). A technikai képalkotás technikatörténete, meghatározó találmányainak ismerete.
A technikai kép jellemzői	Rögzítés és ábrázolás mozzanatainak elkülönítése és kapcsolatuk értelmezése a mozgóképi szövegek elemzésében. A mozgókép kettős természetének (reprodukció és ábrázolás) felismerése a mozgóképi szövegformálásban.
A látvány mozgóképi megszervezése	A beállítás és a képkivágat fogalmainak pontos használata; a plánok fajtáinak felismerése, megnevezése és alkalmazásuk értelmezése a

	<p>klasszikus szerzői és műfaji mozgóképi szövegek elemzésében.</p> <p>Az egyes beállítások felismerése, illetve a kameramozgások azonosítása és használatuk értelmezése adott szövegek elemzése során.</p>
Szerepjáték	<p>A szereplőválasztásnak (civil vagy hivatásos) és a szereplő külső megjelenésének - mint metakommunikációs közlésnek - a leírása és értelmezése adott mozgóképi szövegek értelmezésében.</p> <p>A viselkedés szóbeli, vokális és metakommunikációs eszközeinek felismerése és értelmezése.</p>
Montázs	<p>A montázsjelenség felismerése, a montázs és gondolkodás, illetve a montázs és az ábrázolás kapcsolatának ismerete (pl. a mozgókép esetében a tér-idő felbontása, újraszervezése és alkalmazása adott montázmegoldások leírásában és értelmezésében).</p> <p>A lineáris/narratív, asszociatív/expresszív és a belső montázs felismerése és montázshatásának értelmezése adott montázmegoldások esetében.</p>
Mozgóképi elbeszélés	<p>A történet mint változássorozat elemzése, az események időrendi és okozati láncolatának összeállítása, leírása, a történet fontosabb alkotóelemeinek (expozíció, lezárás, fordulat és epizód) felismerése és elkülönítése adott mozgóképi szövegek értelmezése során.</p> <p>A történet, a cselekmény és az elbeszélés fogalmainak helyes használata, alkalmazása a szövegelemzésben.</p>
2. A mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek	
A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése	<p>A médiaszövegek rendszerezésének néhány fontosabb módja, a rendszerezés szempontjainak ismerete, jellemző példák alkalmazása (médiumok szerint:</p> <p>pl. sajtó, rádió, film, televízió stb.; a valóság ábrázolásához való viszony szerint: dokumentum és fikció; az alkotói szándék és a nézői elvárás szerint: műfaji, illetve szerzői; a szöveg keletkezése és stílusa szerint: pl. expresszionista, neorealista, új hullámos stb.; műsortípus szerint: pl. reklám, hír, show stb.) és ezen kategóriák alkalmazása adott mozgóképi szövegek elemzésében és értelmezésében.</p>
A valóság ábrázolásához való viszony	<p>A valóságos és a valószerű fogalmának ismerete.</p> <p>A fikcionális és a dokumentarista ábrázolásmód felismerése, jellemzése.</p> <p>A képi ábrázolás és a mágikus gondolkodás</p>

	kultúrtörténeti kapcsolatának ismerete. A technikai képrögzítés kultúrtörténeti szerepének értelmezése. A televízió valóságfelfogásának értelmezése a médium megjelenésétől a valóságshow műsorokig.
Cselekményelemzés	A fordulatok és az epizódok különválasztása, a cselekmény tér-idő folyamatának és okozati rendjének összeállítása adott mozgóképi szövegek értelmezésében. Alapvető műfaji jellegzetességek (helyszín és idő, szereplők, fő téma, jellegzetes fordulatok, atmoszféra) felismerése adott mozgóképi szövegek elemzésében és értelmezésében.
A mozgóképi szövegek jelentése	Jelentéstudajdonítás a legfontosabb filmnyelvi kódok (narráció, montázs, látványszervezés, szerepjáték) értelmezésével - adott mozgóképi szövegek esetében.
3. A mozgóképi szövegalkotás	
Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése	A szövegalkotási ismeretek és képesség bizonyítása (pl. néhány beállításból álló értelmes mozgóképi szekvencia, fotósorozat vagy más médium eszközeit használó rövid terjedelmű komplett szöveg, alkotás) megtervezése és kivitelezése a projekt munka során.
4. Műfaj- és műismeret	
A filmkultúra kettőssége	A tömeg- és a magas/artistikus kultúra fogalmának elhatárolása. A műfaji és a szerzői filmalkotások megkülönböztetése és összehasonlítása. Az archetípus fogalmának ismerete, az archetípusok felismerése és azok konkrét formáinak értelmezése. A szerzői filmek sajátosságainak (a nemzeti magaskultúrába ágyazottság, elitista alkotás- és befogadásmód, hétköznapiaság, dominancia, stílusközpontúság, szoros kapcsolat a társművészetekkel) ismerete.
Műfaji jellemzők	A tömegfilmek sajátosságai: sztárkultusz, iparszerűség, gazdasági meghatározottság, nézőszám maximalizálás, szórakoztatás, akció- és látványközpontúság, műfajiság, fogyasztói minták kiváltása és követése, multiplexerjesztés. A legjellemzőbb műfajok (melodráma, vígjáték, burleszk, western, akciófilm, krimi, thriller, horror, sci-fi) közül három szabadon választott műfaj alapvonásainak ismertetése egy-egy hozzárendelhető film vázlatos elemzésével - a témaválasztásban, a motívumhasználatban és az elbeszélés-módban megfigyelhető hasonlóságok alapján.

5. Stílus- és műismeret	
Korstílusok	A szereplő- és környezetválasztásban, a kamerahasználatban, a történetmesélésben, a film szerepéről való elképzelésben és a filmtörténeti hagyományokhoz való viszonyban megfigyelhető stílári jegyek hasonlóságának felismerése a (német) expresszionizmus, a francia és a szovjet-orosz avantgárd film, az (olasz) neorealizmus, a francia és a csehszlovák új hullám kapcsán. Ezen (film)stílustörténeti korszak meghatározó alkotóinak és műveinek ismerete.
6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek	
A némafilmművészet	A német expresszionizmus jellemzése, egy meghatározó művének ismerete. A szovjet-orosz montázsiskola jellemzése, két meghatározó művének ismerete.
A hangosfilmművészet kialakulása	Az (olasz) neorealizmus jellemzése, két meghatározó művének ismerete.
A modern film	A fontosabb nemzeti újhullámok (pl. francia, csehszlovák, angol, német) jellemzése, néhány meghatározó mű ismerete.
7. Magyar filmtörténeti ismeretek	
Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig	A magyar film néhány jelentős alkotója közül két rendező (pl. Fábri Zoltán, Makk Károly, Jancsó Miklós, Szabó István, Huszárik Zoltán, Bódy Gábor, Jeles András, Tarr Béla) munkásságának vázlatos bemutatása (az életmű helye és jelentősége a magyar film történetében). Az ún. budapesti iskola jellemzése, két fontosabb alkotás ismerete.
A kortárs magyar film	Három - szabadon választott -, a rendszerváltozás után készült film részletező ismertetése.
8. Média a mindennapi életben	
A társadalmi nyilvánosság	A közszféra-magánszféra, a nyilvánosság, a médiakonvergencia és a diskurzus fogalmának ismerete; a modern társadalmi nyilvánosság kialakulását elősegítő fontosabb tényezők szerepének kifejtése (pl. a technikai sokszorosítás, a technikai képrögzítés-képközvetítés, a távközlés, digitalizáció). Annak ismerete, hogy milyen alapvető tényezőktől függ valamely kor és társadalom nyilvánossága. A média napirend-kijelölő szerepének bizonyítása aktuális médiapéldákkal.

	A média legfontosabb társadalmi szerepeinek (pl. tájékoztatás, „örkutya-szerep”, közösségteremtő szerep, morális értékrend formálása) ismerete.
Mediatizált információforrások használata	Az egyes médiumokban használatos szövegtípusok (pl. újsághírek, riportok és tanulmányok, rádióműsorok, filmek, televíziós műsorok, weblapok, CD-ROM-ok, digitális archívumok) mint információs források tudatos, szelektív és célirányos használata (pl. a projektmunkában).
Online média használata	Az internethasználat biztonsági problémáinak (pl. személyes adatok védelme, hamis vagy megbízhatatlan oldalak, információk kiszűrése, ismerkedés veszélyei) ismerete. Az internetes és mobilkommunikáció fontosabb sajátosságainak (pl. interaktivitás, a kommunikáció térbeli és időbeli szabadsága, figyelemmegosztás, multitasking, virtuális kapcsolatok, konstruált személyiségek, anonimitás és annak korlátai, e-részvétel, e-demokrácia, amatőr és professzionális tartalomgyártás, médiahasználat mások jelenlétében és annak normái) tudatosítása.
A média és az életmód	A médiumok - elsősorban a rádió, a televízió és az online sajtó - műsorrendjének, honlapstruktúrájának, az intézmény vagy a csatorna-image kialakításának a befogadók életmódjára, műsorválasztási preferenciáira gyakorolt hatásainak bemutatása.
9. A médiaszövegek befogadása, a média közönsége	
Intertextualitás, sorozatelv	A sorozatelv fogalma, hatása a szövegek megszerkesztésére és befogadására. A sorozatszerű szerkesztés célja és hatása a befogadóra (pl. szappanoperák, hírek, reklámkampányok esetén). A hírmédia médiaszövegeinek mint történetkezdemények közrebocsátott értelmezési javaslatainak elemzése; a fontosabb újságírói modellek (elkötelezett, pártos, objektívsemleges, bulvár) ismerete.
A befogadást befolyásoló tényezők	Az egyirányú kommunikáció dominanciájának, majd csökkenésének, az interaktivitás módjainak, szerepének ismerete a tömegkommunikációban. A lineáris és nemlineáris olvasás fogalmának ismerete. Annak bemutatása, hogy a szövegen túl milyen tényezők hatnak különösen a befogadásra: így a kulturális kompetencia szerepe (a befogadó tudása, tapasztalata és ízlése); a közönség kulturális és társadalmi környezetének - szociális, etnikai, gazdasági helyzetének, életkorának és nemének - hatása, illetve a befogadás környezetének (pl.

	<p>újságolvasás, rádióhallgatás, tévzés, szörfözés a weben) hatása az egyes médiaszövegek, szövegtípusok elutasítására vagy elfogadására. A médiaipar globalizálódásának jelei és következményei (pl. a nemzeti identitás veszélyeztetése) a médiaszövegek kódolásában és terjesztésében.</p> <p>A közönség eltérő szerepeinek értelmezése: a befogadó mint fogyasztó, a közönség mint állampolgár, a közönség mint nő vagy férfi. A legfontosabb médiahatás-elméletek (pl. direkt, korlátozott, használatiérték, kultivációs modellek) ismerete.</p>
A sztár	A sztár szerepének felismerése és értelmezése a médiában és a filmen, néhány film és médiasztár jellemzésén keresztül.
Az új médiatechnológiák	A mediatizált közlésmód új jelenségeinek (interaktivitás, multimédia, hálózati kommunikáció, virtuális valóság, médiakonvergencia) jellemzése, a befogadási folyamatra gyakorolt hatásuk bemutatása és értékelése.
10. A médiaintézmények	
A médiaszöveg mint termék	A tömegkommunikációs gyakorlatra ható főbb gazdasági tényezők bemutatása, az iparszerű, piacelvű működés bizonyítása (pl. maximális fogyasztásra készítés elve; a közönség kettős szerepe: a közönség mint vevő és mint áru; a műsoridő mint tulajdon).
A médiaipar intézményei	Közszolgálati és kereskedelmi médiaintézmények bemutatása néhány jellemző példával.
A médiaipar ellenőrzése	A médiaipar jogi és etikai szabályozásának alapelvei (a válaszadás lehetősége, a magánélet tiszteletben tartása, hátrányos megkülönböztetés elkerülése). A törvények betartását ellenőrző hazai intézmények megnevezése, jellemző példák a hatóságok beavatkozására (pl. a reklámidő túllépéséért, a fiatalok károsan érintő műsorokkal, elsősorban az indokolatlan erőszak- megjelenítéssel kapcsolatos döntések) jellemző példáinak ismertetése az adott időszakból. Az újságíró szabadsága és ennek korlátai, a szerzői jog, az információhoz való jog, a rágalmazással kapcsolatos, a kiskorúak védelmét és a politikai befolyásolástól való védelmet szolgáló főbb szabályozások ismerete.
11. A reprezentáció	

Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában	A reprezentáció fogalmának ismerete, a tapasztalati és a médiavalóság eltéréseinek felismerése, bemutatása (elsősorban a nemi szerepek, a kisebbségek és az etnikumok, az eszmék és a politikai formációk) médiaszövegekben megtestesülő reprezentációjának tekintetében. Azoknak a fontosabb érveknek és ellenérveknek az ismerete és alkalmazása, amelyekkel a média tömegbefolyásolási, közönségmanipulációs hatását kívánják bizonyítani vagy cáfolni. A manipuláció és a médiaipari selejt megkülönböztetése egymástól. A médiaoptimizmus és -pesszimizmus fogalmának, alapvető érvkészletének ismerete.
12. Jellegzetes műsortípusok, médiaszövegek	
Hírműsorok	A hír, a hírtérték, az infotainment és a vélemény fogalmainak ismerete és elkülönítése. A hírműsorszerkesztés elemi formáinak és normáinak ismerete és érvényesülésük kritikus megítélése.
Reklám	A reklám mint alkalmazott művészeti forma értelmezése. A reklámok címzettjének/célcsoportjának meghatározása. A reklámok gyakoribb képi, verbális, narratív megoldásainak a leírása és jellemzése; néhány gyakori befolyásolási technika felismerése és értékelése.
Folytatásos teleregény (szappanopera)	A szériaelv megjelenési formáinak ismerete és jellemzése. A teleregény szerkezeti sajátosságainak ismerete és bemutatása alkalmas példán.
Show-műsorok	A valóságshow-műsorok (reality) jellemzése mint a jóízlés, a humánus, az önrendelkezés kikezdése, másfelől annak az elemi igénynek a megvalósulása, amelyben az egyszerű ember az elit helyett magát láthatja viszont a nyilvánosságban.

TESTNEVELÉS

Kompetenciák/Témakörök	Követelmények
1. * Elméleti ismeretek	

A harmonikus testi fejlődés	A testi fejlődés legfontosabb életkori mutatóinak alakulása.
Az egészséges életmód	A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakulásában és a személyiség fejlesztésében.
Testi képességek szerepe a teljesítményben	A kondicionális és koordinációs alapképességek (erő, gyorsaság, állóképesség, ügyesség) értelmezése. A pulzusszám alakulása terhelésre. Az erőfejlesztés szabályai.
Gimnasztikai ismeretek	A bemelegítés szerepének értelmezése és kritériumai. A rendgyakorlatok szerepe a testnevelés órákon. Gyakorlatok javaslata az állóképesség fejlesztésére és a testtartás javítására. Nyújtó, lazító és erősítő hatású gyakorlatok. Légzőgyakorlatok.
Atlétika	A tanult atlétikai futó-, ugró- és dobóversenyszámok ismerete és végrehajtásuk lényege.
Torna	A női és férfi tornaszerek, és az azokon végrehajtható alapelemek. A legfontosabb baleset-megelőző eljárások. Segítségadás a gyakorlásnál.
Zenés-táncos mozgásformák	A zenés-táncos mozgásformák egyikének bemutatása (pl. ritmikus gimnasztika, aerobik, néptánc).
Küzdősportok, önvédelem	2-2 páros és 1-1 csapat küzdőjáték ismertetése. Egy küzdősport bemutatása, alapvető szabályainak ismertetése. Küzdőjátékok.
Úszás	Az úszás jelentősége az ember életében. Egy úszásnem technikai végrehajtásának leírása. Az úszás higiéniájának ismerete.

Testnevelés és sportjátékok	Egy választott sportjáték játékszabályainak értelmezése.
Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek	Egy választott alternatív, szabadidős, természetben űzhető sportág jellegzetességeinek és legfontosabb szabályainak ismertetése (sí, kerékpár, természetjárás, evezés, görkorcsolya stb.). Alapvető ismeretek a táborozások előnyeiről.
Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek	Az ókori és az újkori olimpiai játékok kialakulása, története; kiemelkedő események. A legnevesebb magyar olimpiai bajnokok sportágai és eredményei.
2. Gyakorlati ismeretek	
1. Gimnasztika	Leányok: kötélmászás állásból teljes magasságig, mászókulcsolással, a részletes követelményekben meghatározott szintidő alatt. Fiúk: függeszkedés állásból teljes magasságig a részletes követelményekben meghatározott szintidő alatt. 48 ütemű szabadgyakorlat bemutatása.
2. Atlétika	Atlétika: egy futó-, egy ugró- és egy dobószám választása kötelező.
Futások	Egy választott futószám bemutatása a részletes követelményekben meghatározott szintidő alatt. 60 méteres síkfutás térdelőrajttal. 2000 m síkfutás.
Ugrások	Egy választott ugrószám (magasugrás vagy távolugrás) bemutatása a részletes követelményekben meghatározott minimum szint fölött. Az ugrás technikája egyénileg választható.
Dobások	Kislabdahajítás vagy súlylökés választott technikával a részletes követelményekben meghatározott minimum szint fölött.

3. Torna	A talaj- és a szekrényugrás bemutatása kötelező, egy további szer kötelezően választandó.
Talajtorna	Öt különböző gyakorlategyből összefüggő gyakorlat összeállítása és bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Szekrényugrás	Egy tanult támaszugrás bemutatása.
Felemáskorlát	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Gerenda	Öt különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Ritmikus gimnasztika vagy aerobik	Különböző elemekből álló összefüggő szabad gyakorlat zenére történő bemutatása (a gyakorlat ideje 35-45 sec). Továbbá ritmikus gimnasztika esetében egy választott kéziszerez (labda, karika, kötél) 3 elem bemutatása.
Gyűrű	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Nyújtó	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
Korlát	Négy különböző elemből álló összefüggő gyakorlat bemutatása, kötelező elemek felhasználásával.
4. Küzdősportok, önvédelem	A dzsúdó vagy a birkózás alapelemeinek bemutatása.
5. Úszás	Egy választott úszásnemben 50 m úszás. Egy további úszásnemben 25 méter leúszása.
6. Testnevelés és sportjátékok	Két sportjáték választása kötelező.
Kézilabda	Kapuralövés gyorsindítás után (társtól visszakapott labdával labdavezetés, passzív védő mellett beugrásos lövés).

	Távolbadobás tetszőleges lendületszerzéssel kézilabdával. 7 méteres büntető dobás.
Kosárlabda	Mindkét oldalra végrehajtott, fektetett dobás félpályáról indulva; félpályáról kétkezes mellső átadás a büntetővonal magasságában az oldalvonalnál álló társnak, indítócsel után befutás a kosár felé a visszakapott labdával, labda leütés nélkül, fektetett dobás. Büntetődobás választott technikával.
Labdarúgás	Labdaemelgetés (dekázás) váltogatott lábbal. Szlalom-labdavezetésből kapuralövés. Összetett gyakorlat a részletes követelményekben meghatározottak szerint.
Röplabda	Kosárérintés és alkarérintés fej fölé folyamatosan a részletes követelményekben meghatározottak szerint. Nyitás választott technikával.

HITTAN

Témakörök	Követelmények
1. Biblia	
Ószövetség	Őstörténet, ősatyák, a választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei.
	Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás.
Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az ószövetségi kánon kialakulása, könyveinek keletkezése és felosztása.
Újszövetség	Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása, megváltó áldozata és feltámadása.
	Az apostoli kor.
Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai.
	Az újszövetségi levelek.

Kortörténeti ismeretek	Jézus és az apostolok korának történeti háttere.
2. Egyháztörténet	
Krisztus egyházának története	A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás.
	Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai.
	Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek - példák Krisztus elkötelezett követésére.
A saját felekezet története	A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai, kiemelkedő személyiségei.
3. Dogmatika	
Az egyház tanítása	A keresztyén/keresztény egyház tanításának alapvető tételei.
	A saját felekezet dogmatikai tanítása.
	Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata; ökumenikus törekvések; Isten mindnyájunkat egyggyé tesz Krisztusban.
4. Az egyházi esztendő	
Ünnepek, ünnepi időszakok	Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai, a saját felekezet ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége.
	Az ünnepek liturgiája.
5. A keresztyén/keresztény erkölcsi élet - etika	
A keresztyénység/keresztény erkölcsi tanítása	Az ószövetségi és a jézusi etika. Az ember feladata a világban, felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt.
	A keresztyén/keresztény etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén.
6. Világvallások	
A nagy világvallások alapvető gondolatai	A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a keresztyénység.
	Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus stb. Mai vallási áramlatok.
7. Kompetenciák	
Szövegértelmezés	Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése.

	Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentum elemzése.
	Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában.
Esetelemzés	Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása.

■ KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEZET

Témakörök	Követelmények
1. Művészettörténet	A művészettörténet főbb területei és stíluskorszakai, építőművészete, kiemelkedő képzőművészeti alkotásai és tárgyi emlékei a XIX. század végéig. A különböző műfajok, korstílusok felismerése.
2. Rajz/festés	Különböző ábrázolási módok és technikák. Látvány értelmezése és ábrázolása, valamint vizuális elképzelések rajzi megjelenítése. Az ábrázolás eszköztárának használata, az arányok, a kompozíció törvényszerűségeinek ismerete. A színek törvényszerűségeinek ismerete. A fény-árnyék viszonyok megjelenítése, a tónusok, kontraszthatások ábrázolása.
3. Technológia	A szakma gyakorlásához szükséges alapanyagok, eszközök és berendezések.
4. Tervezés és gyakorlat	Tervek, vázlatok, makettek vagy digitális modellek készítése. Munkafolyamatok tervezése és időbeli ütemezése. Szakmai feladatok elkészítése, installálása és bemutatása. Dokumentálás, archiválás és prezentációkészítés.

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA HELYI TANTERVE

III. Óraháló az általános iskolában

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	5	5+1
Idegen nyelvek	0	0+1	0+1	2
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	0	0	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom műveltségterület				
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelv műveltségterület				
I. élő idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika műveltségterület				
Matematika	4	4	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület				
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Hon- és népismeret	0	1	0	0
Etika/hit és erkölcsstan műveltségterület				
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány és földrajz műveltségterület				
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Művészetek műveltségterület				
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1+1	1	1
Dráma és színház	0	1	0	0
Technológia műveltségterület				
Technika és tervezés	1	1	1	0

Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterület				
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

III/1. Óraháló kifutó rendszerben

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene A	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom B	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan B			2	2
Fizika B			2	1
Kémia B			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene A	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1

Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező. A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal, melyek a kötelezően választandó órák közé tartoznak. (Jelmagyarázat: „/” bontott óraszám; „+” pluszban adott óraszám; „-” elvett óraszám)

Óraterv – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
<i>Magyar nyelv és irodalom*</i>	7+1/12	7/11	6/10	6/10
Irodalom	-	3	3	3
Magyar nyelv	-	4	3	3
Idegen nyelvek*	-	+1/2	+2/4	2/4
Matematika*	4/8	4/8	4/8	4/8
Hít- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret/BEG/bontás miatt	25/25/33	25/25/34	25/25/35	27/25/35

Óraterv – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Irodalom	2	2	2	2
Magyar nyelv	2	2	1+1	2
Idegen nyelvek*	3/6	3/6	3/6	3/6
Matematika*	4/8	3+1/8	3+1/8	3+1/8
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hít- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudományi gyakorlatok*	1/2	1/2	1/2	1/2
Természetismeret	2	2	-	-
Biológia-egészségtan	-	-	2	1
Fizika	-	-	2-1	1+1
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	1+1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1+1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Informatika*	-	1/2	1/2	1/2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5

Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret/BEG/bontás miatt	28/28/36	28/29/38	31/32/41	31/32/41

A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga, követelményei, értékelése a mellékletben található.

III/3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki. Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak. A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít.

Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepekörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepekör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismeretet szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat. Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal.

Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet

sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyebbé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelné a változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Késztetés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikkekét önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban törtétek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli

és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A szakközépiskolában a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismeretekben nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést. Nevelési-oktatási

tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt köteleességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát.

Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni.

Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományával. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiéniáját. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével.

Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll.

Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkal való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani.

Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni.

Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán

tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A szakközépiskolában a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az

egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

Az értékelés egységes rendszere:

Adható érdemjegyek a számonkérések százalékos értékelése alapján

100%- 91%	5
90% - 78%	4

77% - 58%	3
57% - 38%	2
37% - 0%	1

Szöveges értékelés esetén:

100% - 91%	Kiváló
90% - 78%	Jó
77% - 38%	Megfelelt
38% alatt	Felzárkóztatásra szorul

A számonkérés jellegétől függően a tanító eltérhet ettől az értékelési rendtől.

III/4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az intézményvezető a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - az intézményvezető megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy az intézményvezető által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10 -ig lehet az intézményvezetőnek benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek átlaga a 2.0-át nem érte el. A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

**A NÉGYÉVFOLYAMOS
GIMNÁZIUM HELYI
TANTERVE**

V. Óraháló

Óraterv 9–12. évfolyam, általános gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Irodalom	2+1*	3	3	3
Magyar nyelv	1	1	1	1
I. Idegen nyelv sávós	3+2***	3+2***	4	4
II. Idegen nyelv sávós	3	3	3	3
Matematika	3	3	3+1*	3+1*
Hit- és erkölcsan	2**	2**	2**	2**
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Természettudomány	0	0	2	0
Fizika	2	3	0	0
Kémia	1+1*	2	0	0
Biológia	3	2	0	0
Földrajz	2	1+1*	0	0
Ének-zene	1	1	0	0
Vizuális kultúra	1	1	0	0
Mozgóképkultúra és médiaismeret	0	0	1*	1
Digitális kultúra	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
*Szabadon választható órakeret terhére kiosztott óra	2	2	2	1
**Hittan maximális óraszámom felül	2	1	2	2
***Emelt szintű képzés (választható)	2	2		
Maximális óraszám	34+2+2	32+2+2	33+2	30+2

Tantárgyak	Óraterv 9–12. évfolyam, nyelvi előkészítő tagozat				
	Ny	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Irodalom		2+1*	3	3	3
Magyar nyelv		1	1	1	1
Magyar nyelv és irodalom	1				
I. Idegen nyelv sávós	13	3+2***	3+2***	3	3
II. Idegen nyelv sávós	5	3	3	4	4
Matematika	1	3	3	3+1*	3+1*
Hit- és erkölcsan	1**	2**	2**	2**	2**
Történelem		2	2	3	3
Állampolgári ismeretek		0	0	0	1

Természettudomány		0	0	2	0
Fizika		2	3	0	0
Kémia		1+1*	2	0	0
Biológia		3	2	0	0
Földrajz		2	1+1*	0	0
Ének-zene		1	1	0	0
Vizuális kultúra		1	1	0	0
Mozgóképkultúra és médiaismeret		0	0	1*	1
Digitális kultúra	3	2	1	2	0
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret				4	4
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	4	5
*Szabadon választható órakeret terhére kiosztott óra		2	2	2	1
**Hittan maximális óraszám felül	1	2	1	2	2
***Emelt szintű képzés (választható)		2	2		
Maximális óraszám	29+1	34+2+2	32+2+2	33+2	30+2

V/1. Óraháló kifutó rendszerben

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan B		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene A	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			

Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete. A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Szabadon választhatók az emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások.

Óraterv 9–12. évfolyam, általános gimnázium											
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.		12. évf.						
			közép	emelt	közép	emelt					
Irodalom	2	3	3	2	3	2					
Magyar nyelv	2	1	1		1						
I. Idegen nyelv sávosa*	3/6+2e	3/6+2e	3/6	2	3/6	2					
II. Idegen nyelv sávosa*			3/6		3/6		3/6				
Matematika*	3+1/8	3/6	3/6	2	3+1/8	2					
Hít- és erkölcsstan	2	2	2	-	2	-					
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	2	3	2					
Fizika	2	2	2	2	2	4					
Kémia							2	2	4	4	
Biológia – egészségstan								2	2	2	2
Földrajz							2	2		4	4
Ének-zene	1	1									
Vizuális kultúra	1	1									
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1		2		2						
Informatika* EÉ a 11. évfolyamon	2/4	2/4	-	2k+2e	-	4e					
Életvitel és gyakorlat (Pénziránytű)					1						
Testnevelés és sport	5	5	5		5						
Osztályfőnöki	1	1	1		1						
A tanuló heti óraszám/óraszám csoportbontással	35/49	35/48	30/52		30/54						

EÉ: előrehozott érettségi vizsga

* csoportbontásban tanítjuk

Az emelt képzéseket sávosan bontjuk.

A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga, követelményei, értékelése a mellékletben található.

Óraterv 9–12. évfolyam, általános gimnázium + nyelvi előkészítő évfolyam							
Tantárgyak	9/Ny	9. évf.	10. évf.	11. évf.		12. évf.	
				közép	emelt	közép	emelt
Irodalom	Magyar nyelv és irodalom 1/2	2	3	3	2	3	2
Magyar nyelv		2	1	1		1	
I. Idegen nyelv*	13/26	5/10	5/10	3/6		3/6	
II. Idegen nyelv*	5/10	3/6	3/6	4/8	-	4/8	-
Matematika*	1/2	3+1/8	3/6	3/6	2	3+1/8	2
Hít- és erkölcstan	1	2	2	2	-	2	-
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	3	2	3	2
Fizika		2	2	2	2		4
Kémia		2	2		4		4
Biológia – egészségtan			2	2	2	2	2
Földrajz		2	2		4		4
Ének-zene		1	1				
Vizuális kultúra		1	1				
Mozgóképkultúra és médiaismeret		1		2		2	
Informatika*	3/6	1/2	1/2	-	2(EÉ)+2	-	4
Életvitel és gyakorlat (Pénziránytű)						1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5		5	
Osztályfőnöki	1	1	1	1		1	
A tanuló heti óraszám/óraszám csoportbontással	30/53	36/49	36/48	31/52		31/54	

EÉ: előrehozott érettségire felkészítő képzés

* csoportbontásban tanítjuk

Az emelt képzések sávban történnek.

A helyi tanterv egyes tantárgyakra vonatkozó, részleteiben kidolgozott tananyaga, követelményei, értékelése a mellékletben található.

V/2. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Középfokú nevelés-oktatás szakasza 9.-12. évfolyam, közismereti képzés

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakközépiskolának szakmai érettségi végzettséget adó érettségire, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, szakirányú munkába állásra felkészítő, valamint általános műveltséget megalapozó négy középiskolai évfolyama van, ahol az ágazathoz tartozó, érettségéhez kötött szakképesítések közös elemeinek tartalmát magában foglaló szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik az egységes kerettanterv szerinti közismereti képzés mellett. A szakközépiskolában folyó nevelés, a képességek fejlesztése, a közismereti oktatás és a szakmai előkészítő oktatás szerves egységet alkot. Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolattrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbbépítésére, integrálására.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével

kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.

Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról.

Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásaival. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosul, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatai alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait,

jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait.

Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani.

Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a beteg jogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni.

Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében.

Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja,

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerezésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A szakközépiskolában a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlottan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a

matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösség, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő ügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosan benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

V/4. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - az intézményvezető megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az intézményvezető engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy az intézményvezető által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10-ig lehet az intézményvezetőnek benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek átlaga a 2.0-át nem érte el. A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

**A TECHNIKUM ÉS A
SZAKGIMNÁZIUM HELYI
TANTERVE**

Jogszabályi környezet

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)

A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény (Szkt.)

A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet (Szkr.)

A módosított 2013. évi LXXVII. **törvény a felnőttképzésről (Fktv.)**

11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a **felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról**

SZAKMAJEGYZÉK a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló - 319/2020. (VII.1.) korm. rendelettel módosított - 12/2020. (II. 7.) Korm. Rendelet szerint

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (NAT)

A „SZAKKÉPZÉS 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia elfogadásáról és a végrehajtása érdekében szükséges intézkedésekről szóló 1168/2019. (III. 28.) Korm. határozat

ALAPELVEK

A szakképzés feladata a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére való felkészítés és az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségek fejlesztése. A szakképzés és a felsőoktatás az oktatási rendszer egymásra épülő, szerves részei.

Az állam az Alaptörvény szerinti ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú oktatás keretében a szakképzési alapfeladat-ellátás kereteit és garanciáit – a hatékonyság, a szakszerűség, a magas szintű minőség és az egyenlő eséllyel történő hozzáférés követelményére figyelemmel – az e törvényben meghatározott módon biztosítja.

A szakképzési alapfeladat-ellátás a szakmai önállósággal rendelkező szakképző intézmény és a duális képzőhely között az állam és a magánszféra konstruktív együttműködésével és érdekeik kölcsönös elismerésével megosztva folyik. A szakképzés megszervezésének minőségét, demokratikus és jogszerű működését e törvény és az állam általi ellenőrzés biztosítja.

Az állam a szakképzésben való részvétel keretében legfeljebb kettő szakma megszerzését az első szakmai vizsga befejezéséig, a második szakma esetén legfeljebb három tanéven keresztül, és a szakképző intézményben a szakmai képzéshez kapcsolódó első szakképesítés megszerzését az első képesítő vizsga befejezéséig ingyenesen biztosítja. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából a meglévő részs szakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

A szakképző intézmény a Kormány rendeletében meghatározott esetben szedhet térítési díjat, illetve tandíjat. A szakképzés megszervezése, végzése és feltételeinek biztosítása ezt meghaladóan

nem tehető pénzbeli, anyagi, természetbeni hozzájárulástól vagy költségtérítéstől függővé, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy a szakképzésben ingyenes részvételre jogosult.

A szakképzés középpontjában a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy és az oktató áll, akiknek jogai és kötelességei egységet alkotnak. A szakképzésben a kiskorú tanuló nevelésének és oktatásának feladatát a kiskorú tanuló törvényes képviselői megosztják az oktatókkal.

Iskolánk egyházi jogi személy általa alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működik. A szakképzésben érvényre kell jutnia továbbá a nemzetiségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeknek.

A szakképző intézményben folyó oktatás nyelve a magyar. A szakképzés – részben vagy egészben – nem magyar nyelven is folyhat. Az állam biztosítja, hogy minden szakma tekintetében elérhető legyen magyar nyelven folyó szakmai oktatás.

A szakképzés kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű tanuló, illetve képzésben részt vevő kiskorú személy, a képzésben részt vevő fogyatékkal élő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló speciális igényeinek figyelembevétele és egyéni képességeihez igazodó, legeredményesebb fejlődésének elősegítése a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése érdekében.

A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői a szakképzési alapfeladatok megvalósítása során egymással együttműködnek és együttműködésük során egymást a feladataik ellátásához szükséges információkról kellő időben tájékoztatják.

A szakképzés e törvény hatálya alá tartozó szereplői kötelességeiket és jogukat a szakképzés megvalósítása érdekében kötelesek teljesíteni és jóhiszeműen gyakorolni.

A SZAKKÉPZÉS FOGALMA ÉS RENDSZERE

A szakképzés felsőfokú szakképzettséget nem igénylő munkakör betöltéséhez vagy tevékenység végzéséhez szükséges szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés.

A szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – képzési és kimeneti követelményeket kell előírni. A képzési és kimeneti követelményekben – részszakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakmára vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket a részszakmára is alkalmazni kell.

A képzési és kimeneti követelményeket – a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével – a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként az általa vezetett minisztérium honlapján (a továbbiakban: honlap) teszi közzé. A képzési és kimeneti követelmények normatív rendelkezést nem tartalmazhatnak és azok tartalma jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes. A képzési és kimeneti követelmények a honlapról nem távolíthatók el, archiválásukra a digitális archiválás szabályait kell alkalmazni.

A közzétett képzési és kimeneti követelményeket a szakképzésért felelős miniszter minősített elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. A képzési és kimeneti követelményekben a közzététel időpontját és az alkalmazás kezdő dátumát fel kell tüntetni. A közzététel időpontja nem lehet korábbi, mint az időbélyegzőben szereplő naptári nap.

A képzési és kimeneti követelményeket érintő változást kizárólag a változással érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben a tanév első napjával lehet bevezetni, és azt a bevezetést megelőző első tanév kezdő napjáig kell közzétenni. A képzési és kimeneti követelmények módosítása a módosítást megelőzően közzétett képzési és kimeneti követelmények szerint indított szakmai oktatást nem érinti.

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a szakképzésben kötelezően alkalmazandó programterv és a programterv alapján kidolgozott szakmai program szerint folyik. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programjába beépíthető az adott vallás hitelveinek megfelelő ismeret. Az egyházi jogi személy, illetve a vallási egyesület által alapított, illetve fenntartott szakképző intézmény szakmai programja a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés kimeneti követelményeit programkövetelményben kell meghatározni. A szakmai képzés az Fktv. szerinti képzési program alapján folyik.

A programkövetelmény és a képzési program nem sértheti más személy szabadalmi vagy szerzői jogát és szakmai tartalma nem lehet azonos a szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tartalmával.

A programkövetelményekről a szakképzésért felelős miniszter elektronikus nyilvántartást vezet. A programkövetelményekről vezetett nyilvántartás nyilvános, azt a szakképzésért felelős miniszter a honlapon közzéteszi.

A programkövetelményekről vezetett nyilvántartásból való törlés vagy módosítás a törölt vagy módosított programkövetelmény alapján indított szakmai képzést nem érinti.

Szakma megszerzésére irányuló szakmai vizsgát, illetve szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés megszerzésére irányuló képesítő vizsgát a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerinti akkreditáló szerv által személytanúsító szervezetként akkreditált vizsgaközpont szervezhet.

A szakma megszerzéséről kiállított oklevél, illetve szakmai bizonyítvány államilag elismert középfokú végzettséget és szakkézettséget tanúsít és egy vagy több foglalkozás valamennyi munkakörének betöltésére képesít, a részsakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alacsony fokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzett képesítő bizonyítvány államilag elismert, önálló végzettségi szintet nem biztosító szakképesítést tanúsít.

A szakképző intézmény tevékenysége

A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

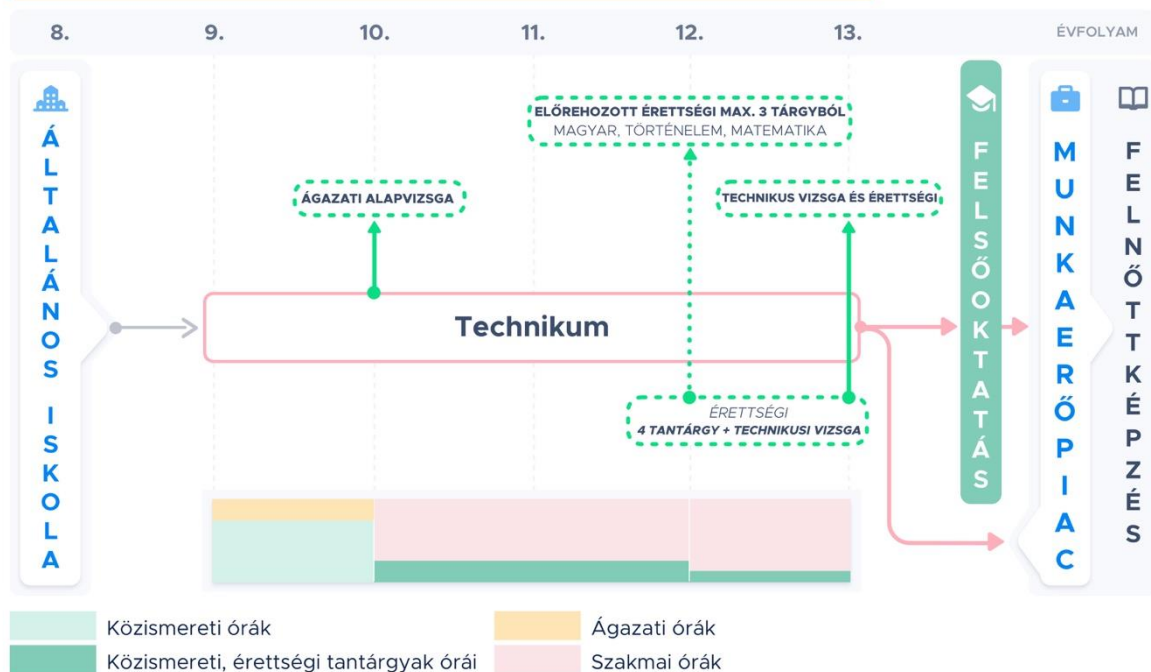
A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti

követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében az e törvényben meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.

TECHNIKUM: 2 év alapképzés / Ágazati alapvizsga , 3 év szakmai oktatás /
Érettségi és Technikusi végzettség / szakmai vizsga /oklevél/ emelt szintű érettségivel egyenértékű

Az új szakképzési struktúra egyik iskolatípusa a **TECHNIKUM**

A technikum **5 éves**: 2 év ágazati alapképzés + 3 éves szakirányú oktatás

„A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a képzőhely a tanulóval szakképzési munkaszerződést köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. Duális képzőhely hiányában az iskola tanműhelyében szakmai oktató irányításával folyik a szakmai oktatás. Ez idő alatt a tanuló tanulmányi átlaga szerinti ösztöndíjra jogosult. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőséget, hogy a jó eredménnyel végzetek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Az 5 éves technikus szakmai oktatás:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapképzés folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás
- matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul

az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel

- a szakmai vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy
- idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál iskolánkban a technikum 2 éves képzése.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.” (Útmutató)

helyi program, óraterv– esti munkarendű- (2 éves) TECHNIKUMI szakmai oktatás, 2022/2023 tanévtől felmenő rendszerben			
Tantárgyak	13.	14.	13-14. óraszám összesen
Idegen nyelv ajánlott, (nyelvvizsgára felkészítés)			0
Szakmai órakeret	35	35	2345
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

ÁGAZATI ALAPOKTATÁS

Célja, a KREATÍV és VIZUÁLIS ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek teljesítése, a második tanév végén sikeres alapvizsga megszerzése. Kétéves képzésben az első félévben.

SZAKMAI ÉS SZAKMAIRÁNYÚ OKTATÁS

Célja, a képzési és kimeneti követelmény és a programtanterv szerint előírt szakmai és szakirányú oktatás megvalósítása, sikeres szakmai vizsga, technikus végzettség megszerzése.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

Az iskolánkban tanulók összefüggő szakmai gyakorlatát az illetékes kamarával együttműködésben valósítjuk meg a hatályos jogszabályi előírások alapján.

Helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Divattervező 5 0212 16 02 szakmairány

	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		heti	csoporthoz	össz	finanszíro	heti	csoporthoz	össz	finanszíro	heti	csoporthoz	össz	finanszíro	heti	csoporthoz	össz	finanszíro	heti	csoporthoz	össz	finanszíro
KÖZISMERETI OKTATÁS	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124/144	4				
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124/144	8	3	2	93	6
	Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124/144	4				
	Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62/72	2				
	Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1				
	Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6				
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2								
	Digitális kultúra	1	2	36	2																
	Művészetek	2	1	72	1	1	1	36	1												
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1												
	Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3				
	<i>kötelezően választható két óra érettségi tantárgy</i>									2				2							
	Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
közismereti összesen:			1044		26		972		22		792		21		651/756		4		124		

TANULÓKATÁSI TERÜLET	TANULÓKATÁSI TERÜLET NEVE	TANULÓKATÁSI TERÜLET LEÍRÁSA	10. ÉVFOLYAM				11. ÉVFOLYAM				12. ÉVFOLYAM				ÖSSZESEN									
			Évi órák	Évi tanóra	Évi tanóra	Évi tanóra	Évi órák	Évi tanóra	Évi tanóra	Évi tanóra	Évi órák	Évi tanóra	Évi tanóra	Évi tanóra	Összes óra	Összes tanóra	Összes tanóra	Összes tanóra						
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	MUNKAVÁLLALÓI ISMERETEK	Munkavállalói ismeretek					0,5	1	18	0,5														
	KREATÍVIPARI ALAPOZÓ ISMERETEK	Ábrázolási gyakorlat	3	1	108	3																		
		Kreatív műhely	3	1	108	3	6	1	216	6														
		Munkahelyi egészség és biztonság					0,5	1	18	0,5														
		Művészettörténeti alapismeretek					2	1	72	2														
		Digitális szakmai ismeretek	1	1	36	1																		
SZAKMAI OKTATÁS	ÁBRÁZOLÁSI ÉS MŰVÉSZETI ISMERETEK	Rajz, festés, mintázás									4	1	144	3	4	1	124/144	4	4	1	124	4		
		Művészettörténet	1	1	36	1						2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3	
	SZAKTÖRTÉNETI ISMERETEK	Viselettörténet									1	1	36	1	1	1	31/36	1	3	1	93	3		
	TERVEZÉSI ISMERETEK	Anyagismeret										1	1	36	1									
		Tervezési alapismeretek										3	1	108	3									
		Tervezési gyakorlat														4	1	124/144	3	6	1	186	6	
		Szakmai rajz																		1	1	31	1	
	STÍLUS-ALAKÍTÁS	Stílusismeret																		2	1	62	2	
		Látványtervezés																		3	1	93	3	

KIVITELEZÉSI GYAKORLAT	Szabásminta készítés							1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1
	Kivitelezési folyamatok							2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3
EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT										140				140					
	<i>Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)</i>	3	108	1	36			1		36		2	62/72		6		186		
	Tanítási hetek száma	36			36			36				31/36			31				
	szakmai órák összesen	8+2	1296	9+1	1296			14		1296		14	1085/1260		30		930		
	összes óraszám	36			36			36				36			34				

Helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Grafikus 5 0213 16 9 szakmairány

	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.			
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma
KÖZISMERETI OKTATÁS	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124/144	4				
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124/144	8	3	2	93	6
	Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124/144	4				
	Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62/72	2				
	Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1				
	Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6				
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2								
	Digitális kultúra	1	2	36	2																
	Művészetek	2	1	72	2	1	1	36	1												
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1												
	Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3				
	kötelezően választható két óra érettségi tantárgy									2				2							

		Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1	
		közismereti összesen:	26		1044		26		972		22		792		21		651/756		4		124		
ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	MUNKA-VÁLLALÓI ISMERETEK	Munkavállalói ismeretek					0,5	2	18	1													
		VIZUÁLIS ALAPOK	Tervezés és kivitelezés	3	1	108	3	3,5	2	126	7												
		Vizuális tervezés szoftverei	3	1	108	3	3	2	108	6													
		A vizuális tervezés alapismeretei	1	1	36	1	2	2	72	4													
SZAKMAI OKTATÁS	MŰVÉSZET ELMÉLET ÉS ÁBRÁZOLÁS	Rajz									3	1	108	3	4	1	124/144	4	4	1	124	4	
		<i>Ábrázoló geometria</i>									1	1	36	1									
		Művészettörténet	1	1	36	1					2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3	
	GRAFIKAI TERVEZÉS ÉS KIVITELEZÉS	Grafikai ábrázolás és technikai gyakorlat									4	2	144	8	3	2	93/108	6	6	2	186	12	
		Grafikai tervezési és kivitelezési gyakorlat									4	2	144	8	4	2	124/144	8	10	2	310	20	
		Grafika szaktörténet és kortárs környezet													1	2	31/36	2	3	2	93	6	
		EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT											50				55						
	<i>Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)</i>	3		108		1		36		1		36		2		62/72		6		186			
	Tanítási hetek száma	36				36				36				31/36					31				
	szakmai órák összesen	8+2		1296		9+1		1296		14		1296		14		1085/1260		30		930			
	összes óraszám	36				36				36				36				34					

Helyi program, óraterv- nappali munkarendű- (5 éves/2+3) TECHNIKUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben Művészeti fotográfus 5 0213 16 08 szakmairány																							
		Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.				
			heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	
KÖZISMERETI OKTATÁS	KÖZISMERETI ÓRÁK	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	3+1	1	144	4	3+1	1	124/144	4					
		Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	3+1	2	144	8	3+1	2	124/144	8	3	2	93	4	
		Matematika	4	1	144	8	4	1	144	4	3	1	108	3	3+1	1	124/144	4					
		Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	2+1	1	108	3	2	1	62/72	2					
		Állampolgári ismeretek													1	1	31/36	1					
		Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62/72	6					
		Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																	
		Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2									
		Digitális kultúra	1	2	36	2																	
		Művészetek	2	1	72	2	1	1	36	1													
		Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1													
		Testnevelés	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	3	1	93/108	3					
		kötelezően választható két óra érettségi tantárgy									2					2							
		Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31/36	1	1	1	31	1	
				közismereti összesen:	28		1008		26		972		22		792		21		651/756		4		124

ÁGAZATI ALAPOKTATÁS	MUNKA-VÁLLALÓI ISMERETEK	Munkavállalói ismeretek					0,5	2	18	1														
	VIZUÁLIS ALAPOK	Tervezés és kivitelezés	3	1	108	3	3,5	2	126	7														
		Vizuális tervezés szoftverei	3	1	108	3	3	2	108	6														
A vizuális tervezés alapismeretei		1	1	36	1	2	2	72	4															
SZAKMAI OKTATÁS	MŰVÉSZET ELMÉLET ÉS ÁBRÁZOLÁS	Rajz									4	1	144	4	4	1	124/144	4	4	1	124	4		
		Művészettörténet	1	1	36	1						2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3	
	TECHNIKAI MÉDIUMOK	Technikai médiumok története és elemzése										2	1	72	2	2	1	62/72	2	3	1	93	3	
		Képkötés és konzultáció										6	1	216	6	6	1	186/216	6	6	1	186	6	
		Képfeldolgozás																		6	1	186	6	
		Portfólió és tipográfia																		4	1	124	4	
		EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT											30				40							
		Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)	3		108		1		36		1		36		2		62/72		6		186			
		Tanítási hetek száma	36				36				36				31/36				31					
		szakmai órák összesen	8+2		288+72		9+1		324+36		14		504		14		434/504		30		930			
összes óraszám		36		1296		36		1296		36		1296		36		1085/1260		34						

SZAKGIMNÁZIUM / Szakképző / EMMI**4 év alapozás****1 év szakmai vizsgára való felkészítés / szakmai vizsga / szakképesítés**

A szakgimnázium öt évfolyammal működő, művészeti, pedagógiai, illetve közművelődési képzést nevelési-oktatási intézmény, amiből négy évfolyamon közismereti oktatás és az Szkt. szerinti szakmai képzés, az ötödik évfolyamon kizárólag az Szkt. szerinti szakmai képzés folyik. A programkövetelmény alapján készített kerettanterv további egy évfolyamot határozhat meg. A szakgimnázium érettségi végzettség és az Szkt. szerinti szakképesítés megszerzésére, szakirányú felsőfokú iskolai továbbtanulásra, valamint szakirányú munkába állásra készít fel.

Érettségi végzettséggel rendelkező tanulók részére a szakgimnáziumban az érettségi végzettséghez kötött szakgimnáziumi szakképesítésre felkészítő évfolyamok száma kettő. Ebben az esetben a szakgimnázium a képesítő vizsgára történő felkészítést a tizenharmadik-tizennegyedik évfolyamon szervezi meg. A programkövetelmény alapján készített kerettanterv további egy évfolyamot határozhat meg.

A szakgimnáziumban olyan öt évfolyammal működő nevelés-oktatás is folyhat, három, az Szkt. szerinti szakképesítés megszerzéséhez szükséges közismereti oktatást és az Szkt. szerinti szakmai képzést magában foglaló, szakképesítésre felkészítő évfolyam, és további kettő, érettségi vizsgára felkészítő évfolyam.

Az Szkt. szerinti szakképesítést szerzett tanuló dönt arról, hogy továbbtanul-e az érettségi vizsgára felkészítő további két évfolyamon.

Párhuzamos oktatás kizárólag művészeti oktatásban folyhat, amelyben a tanuló az alapfokú, továbbá a középfokú iskolai nevelés-oktatás szakasza és az Szkt. szerinti szakmai képzés követelményeit ugyanabban az iskolában, eltérő évfolyamokon is teljesítheti, az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint a nevelő- és oktatómunka az ötödik, hetedik vagy a kilencedik évfolyamon kezdődhet, a tanuló heti óraszám legfeljebb negyven óra.

SZAKGIMNÁZIUM / Szakképző / EMMI érettségi utáni szakképzés**helyi program, óraterv– esti munkarendű- (2 éves) SZAKGIMNÁZIUMI szakképesítés, óraterv táblázata 2022/2023 tanévtől felmenő rendszerben**

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	0	0	
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1116	961	2077

helyi program, óraterv- nappali munkarendű (5 éves/4+1) SZAKGIMNÁZIUMI szakképzés, 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben **Képző- és iparművészeti munkatárs FESTŐ 4 0213 01 szakmairány**

	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.				össz.clm.	össz.gyak.
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz óraszám	finanszírozandó órák száma		
KÖZISMERETI ÓRÁK	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	5	1	180	5	4	1	144	4	4	1	124	4					592	
	Idegen nyelv (Szakmai idegen nyelv)	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124	8	3	2	93	6	649	
	Matematika	4	1	144	4	4	1	144	4	3	1	108	3	4	1	124	4					520	
	Történelem	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	2	1	62	2					386	
	Állampolgári ismeretek													1	1	31	1					31	
	Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62	6					278	
	Digitális kultúra	2	2	72	4	1	2	36	2	1	2	36	2									144	
	Művészetek	1	1	36	1	1	1	36	1													72	
	Testnevelés és sport	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	155	5						695
	Közösségi nevelés	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	1	1	31	1	170	
	Komplex természettudomány	3	1	108	3																		108
Szabadon tervezhető órakeret A	2		72		2		72		2		72		2+2		124								

	Szabadon tervezhető órakeret B	1		36		2		36		3		36		4		124							
	közismereti összesen:	29		1044		26		936		23		828		23		992		4		124			
MŰVÉSZETELMÉLET ÉS ÁBRÁZOLÁS	Művészettörténet	1	1	36	1	1	1	36	1	2	1	72	2	2	1	62	1	3	1	93		299	
	Rajz, festés, mintázás	3	1	108	1	3	1	108	3	4	1	144	4	4	1	124	4	7	1	217		701	
	Térábrázolási rendszerek					1	1	36	1													36	
TERVEZÉS ÉS GYAKORLAT	Anyagismeret	1	1	36	1	1	1	36		1	1	36	1	1	1	31	1					139	
	Tervezés és gyakorlat	4	1	144	4																		144
FESTÉSZET	Festészet gyakorlat					3	1	108	3	5	1	180	5	5	1	155	5	15	1	465		908	
	Festészet elmélet					1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	3	1	93		196	
SZAKMAI KOMMUNIKÁCIÓ	Prezentáció									1	1	36	1	1	1	31	1	2	1	62		129	
	Szakmai óra összesen	9+1		324+36		10		360		14		504		14		434		30				670	##
	Összes óraszám	38		1368		36		1296		37		1332		37		1524		34				##	##

„TUDÁSALAPÚ GYAKORLATI TANULÁS”

Az alapozó képzés programtervünk, szakmai programunk szerint „VETÉSFORGÓ” rendszer szerinti képzés. A technikumba és szakgimnáziumba jelentkezésük alapján és az alkalmassági vizsgájuk eredménye után figyelembe vesszük szakmai választását a diákoknak.

Az első év alapozó évben minden szakon egy-egy hónapot töltve a diákok, megismerkedhetnek a szakokkal és alapkészségeket sajátíthatnak el közös projektek megvalósításában. Az első évben a „VETÉSFORGÓ” mellett az alapvizsgára készítjük fel a diákokat.

Minden oktató feladata, hogy személyes kapcsolata legyen a tanulókkal, és összehangolt munkarend kialakítása mellett készüljenek fel az alapvizsgára. Csoportbontások (kis csoportos, egyéni, szakmai tartalmak megjelenése).

Iskolánk innovatív és egyedi oktatási formája. Ebben az oktatási formában együtt gondolkodik és dolgozik a szakgimnáziumi és technikus képzésben tanuló minden kilencedikes diák.

Célja a szakmai sokszínűség, átjárhatóság biztosítása, a KREATÍV és VIZUÁLIS ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek teljesítéséhez szükséges kompetenciák, szakmai ismeretek elsajátítása.

Továbbá az IPAR 4.0 következményeként megváltozó foglalkoztatói elvárások, új kompetenciaelvárások szem előtt tartása.

1. Komplex problémamegoldás
2. Kritikus gondolkodás
3. Kreativitás
4. Emberek kezelése
5. Csapatmunka
6. Érzelmi intelligencia
7. Ítélet és döntéshozatal
8. Szolgáltatás orientáció
9. Tárgyalás
10. Kognitív rugalmasság

Forrás: Future of Jobs Report, World Economic Forum

Megszervezése, négy órán (Festő: tervezés és gyakorlat (4 óra), Grafikus és Fotográfus: vizuális tervezés alapjai (1 óra) és tervezés és kivitelzés (3 óra), Divattervező: digitális szakmai ismeretek (1 óra) és kreatív műhely (3 óra)) játékos feladatokon keresztül minden szakma a saját tanműhelyében, szakmai oktatók vezetésével olyan projekteket készít a tanulókkal, ami a különböző szakmák és szakmairányok tanulóinak segít az ágazati szakmai követelményeket és kompetenciákat gyakorlati képzés során elsajátítani.

A tanév első hónapjában minden tanuló a saját ágazati alapoktatásában, szakmai óráján vesz részt, majd három hetes váltásokban különböző szakokon projekteken dolgoznak szakmai oktatók vezetésével. A tanév második felében, márciustól ismét a saját szakján dolgozik és készül az ágazati alapvizsgára minden tanuló.

VI/1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, PROGRAMTANTERV MEGNEVEZÉSE

OKJ SZÁM	Szakképesítés megnevezése	képzési idő			
		Évfolyam	Elmélet %	Gyakorlat %	
	SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS (2016, 2018) kifizető képzések				
54 211 02	Divat- és stílustervező		5	30	70
54 211 03	Festő		5	30	70
54 211 04	Grafikus		5	30	70
54 211 10	Művészeti és médiafotográfus		5	30	70
	SZAKMAJEGYZÉK/programkövetelmény				
	SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉS (2020) felmenő rendszerben				
4 0213 01/02134002	Képző- és iparművészeti munkatárs/Festő	2	5	30	70
	TECHNIKUM (2020) felmenő rendszerben				
	SZAKMAJEGYZÉK				
5 0212 16 02	Divat-, jelmez-, és díszlettervező/ Divattervező, Jelmez- és díszlettervező	2	5		
5 0213 16 08	Fotográfus/ Kreatív fotográfus, Művészeti fotográfus	2	5		
5 0213 16 09	Grafikus	2	5		

SZAKGIMNÁZIUMI (2016-TÓL) KIFUTÓ RENDSZERBEN

Képző- és iparművészet V.,

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	4	124
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	-	-	1	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	-	2	2	2	206	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Érettségire épülő (fő) szakképesítés	8	8	7	7	(1045+453)	31	961
Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítés	3	4	3	3	1498	-	-
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

A szakgimnáziumi (2016. 09.01) indult képzést meghatározó változások 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről 2018.01.01 helyi megvalósítása:

A 10. évfolyamon április 30-ig írásbeli nyilatkozatban választ a tizenegyedik-tizenkettedik évfolyamok kerettantervi irányáról a szakgimnázium által biztosított lehetőségek közül. Az érettségi vizsga megszerzése után a tanuló az alábbi lehetőségek közül választhat:

- A megszerzett szakmai érettségi végzettséggel munkába áll
- Felsőoktatási intézményben továbbtanul
- Az iskolában elvégzi a +1(ötödik) évfolyamot és az ágazatnak megfelelő OKJ végzettséget szerez. A felsőoktatásban továbbtanul az ötödik év elvégzése után.

Az első négy évben az általános műveltséget megalapozó közismereti tantárgyakat, illetve az ágazatnak megfelelő szakmai tantárgyakat tanulnak a diákok. A negyedik év a gimnáziumi érettségivel egyenrangú érettségi vizsgával zárul, amelyben a négy kötelező közismereti tantárgy (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv mellett az ötödik kötelező vizsgatárgy a szakmai tantárgy).

Az öt kötelező tantárgy mellett a tanuló választásának, továbbtanulásának megfelelően további tantárgyakból is érettségizhet.

A szakmai érettségi vizsga esetében is közép-, illetve emelt szinten vizsgázhatnak a tanulók, vagyis a szakmai érettségi emelt szintű teljesítése ugyanúgy többletpontokat jelent a felvételinél, mint a közismereti tantárgyak esetében.

Ágazat	Ágazaton belüli specializáció	A megszerzhető mellék-szakképesítés	Érettségi végzettséghez kötött ágazati szakképesítés
V. Képző- és iparművészet		51 345 02 Képző- és iparművészeti program- és projektszervező	54 211 01 Dekoratór
			54 211 02 Divat- és stílustervező
			54 211 03 Festő
			54 211 04 Grafikus
			54 211 05 Kerámiaműves
			54 211 08 Textilműves
			54 211 10 Művészeti és médiafotográfus

		helyi program, óraterv– nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakgimnáziumi képzés, kifutórendszerben mellékszakképesítés választása esetén																							
modul neve	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.				összesen	összesen		
		heti óraszám	csoporo- k száma	össz óraszám	finanszí- rozandó órák	heti óraszám	csoporo- k száma	össz óraszám	finanszí- rozandó órák	heti óraszám	csoporo- k száma	össz óraszám	finanszí- rozandó órák	heti óraszám	csoporo- k száma	össz óraszám	finanszí- rozandó órák	heti óraszám	csoporo- k száma	össz óraszám	finanszí- rozandó órák				
	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	128	4								
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	128	8	3	2	128	6				
	Matematika	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	96	3								
	Történelem	2	1	72	2	2	1	72	2	3	1	108	3	3	1	96	3								
	Étika/ Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	64	6								
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																				
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	64	2								
	Művészetek									1	1	36	1												
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1																
	Informatika	2	2	72	4																				
	Testnevelés	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	160	5								
	Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	32	1	1	1	36	1				
	közismereti összesen:	26		936		24		864		25		900		24		768		4		164					
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	1	0,5	1	18	0,5																54
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata					0,5	1	18	0,5																18
	Rendezvényszervezés									1	1	36	1												36
	Rendezvényszervezés gyakorlata																								32
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	32	5								140
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																	0,5	1	16	0,5	16			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																	2	2	64	4	64			
10586-12 Művészettörténet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	2	1	72	2	1	1	36	1	2	1	64	2	2	1	64	2	344			
	Térábrázolási rendszerek	1	1	36	1																				36
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	128	12	8	3	256	24				816
	Anyagismeret	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	32	5								140
10588-16 Tervezés és technológia	Tervezés és gyakorlat	4	5	144	20																				144
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet																	3	1	96	3	96			
	szakmai órák (elmélet és gyakorlat; 10-13. évfolyamban)					5	5	180	25	5	5	180	25	6	5	212	30	16	5	496	78				
	szakmai órák összesen	14		504		14		504		60		504		60		480		31		992					
	finanszírozandó órák összesen				75				76				77				81					119			
	összes óraszám	40				38				38				39				35				894	2058		

		helyi program, óraterv– nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakgimnáziumi képzés, kifutó rendszerben kötelezően választható idegen nyelv esetében																					
		9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.					
modul neve	Tantárgyak	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	összesítés	összegek
	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	128	4						
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	6	2	216	12	6	2	192	12	3	2	128	6		
	Matematika	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	96	3						
	Történelem	2	1	72	2	2	1	72	2	3	1	108	3	3	1	96	3						
	Étika/ Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	64	6						
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																		
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika					2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	64	2						
	Művészetek									1	1	36	1										
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1														
	Informatika	2	2	72	4																		
	Testnevelés	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	160	5						
	Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	32	1	1	1	36	1		
	közismereti összesen:	26		936		24		864		25		900		24		832		4		164			
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	1	0,5	1	18	0,5													54	
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata					0,5	1	18	0,5														18
	Rendezvényszervezés									0	0	0	0										0
	Rendezvényszervezés gyakorlata													0	0	0	0						0
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	32	5						140
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																	0,5	1	16	0,5	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																	2	2	64	4	64	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	2	1	72	2	1	1	36	1	2	1	64	2	2	1	64	2	308	
	Térábrázolási rendszerek	1	1	36	1																		36
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	128	12	8	3	256	24		816
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	36	5	1	5	32	5						140
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144	20																		
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet																						
	szakmai órák (elmélet és gyakorlat; 10-13. évfolyamban)					5	5	180	25	5	5	180	25	5	5	180	25	16	5	496	78		
	szakmai órák összesen	14		504		14		504		60		504		60		480		31		992			
	finanszírozandó órák összesen				75				76				77				81					119	
	összes óraszám	40				38				39				39				35				894	2058

		helyi program az 54 211 10 Művészeti és médiafotográfus szakképzéshez –nappali munkarendű- 2017.09.01-ben induló szakköznevelési képzéshez, kifizető																
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyak.
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám		
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18										54	
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18											18
	Rendezvényszervezés							1	1	36							36	
	Rendezvényszervezés gyakorlata											1	1	32				32
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32					140
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészet történet	2	1	72	2	1	72	1	1	36	2	1	64	2	1	64	344	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	5	3	180	4	3	144	4	3	144	4	3	128	8	3	256		852
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32			0	140	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0			0			0		144
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészet történet			0			0			0				3	1	96	96	
11891-16 Technikai médiumok elmélete	Technikai médiumok elmélete			0			0			0			1		32	4,5	144	144
11892-16 Technikai médiumok gyakorlata	Fotó és multimédia gyakorlat			0	5		180	5		180	5		160	9		288		808
11893-16 Szakmai rajz és tipográfia	Tipográfia és prezentációkészítés gyakorlata			0			0			0			0	2		64		64
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60	14	504	60	15		512	31		992	
	összes óraszám	40			38				39			39			35		894	2058

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza

A 11. évfolyamban a Fotó és multimédia gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 5 órától 2 óra a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a Fotó és multimédia gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órától 2 óra a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

helyi program az 54 211 04 Grafikus szakképesítéshez – nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakgimnáziumi képzés, kifutó rendszerben

modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyakorlat
		heti óraszám	csoporthoz tartozó óraszám	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó óraszám	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó óraszám	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó óraszám	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó óraszám	össz. óraszám		
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18										54	
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18											18
	Rendezvényszervezés							1	1	36								36
	Rendezvényszervezés gyakorlata											1	1	32				32
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32					140
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	1	72	1	1	36	2	1	64	2	1	64	344	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	5	3	180	4	3	144	4	3	144	4	3	128	8	3	256		852
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32			0	140	
	Tervezés és gyakorlat	3	5	108			0			0			0			0		108
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0			0	3	1	96	96	
10610-16 Grafikai alapok	Grafikai technológia gyakorlat	1	2	36	5	2	180	4	2	144	4	2	128			0		488
10611-16 Grafikai illusztrálás	Illusztrációs gyakorlat			0			0			0			0	2	2	64		64
11818-16 Tervezőgrafikai elmélet és gyakorlat	Tervezőgrafikai elmélet			0			0			0			0	4	2	128	128	
	Tervezőgrafikai technológiai gyakorlat			0			0			0			0	2,5	2	80		80
	Tervezőgrafikai tervezési gyakorlat			0			0	1	2	36	2	2	64	7	2	224		324
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60	14	504	60	15	480	31		992		
	összes óraszám	40			38				39			39		35			878	2058

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál, a szakmaspecifikus moduloknál a grafikus csoportbontásra vonatkozik

A 11. évfolyamban a Grafikai technológia gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 1 óra, és a Rajz, festés, mintázás gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 2 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a Grafikai technológia gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 1 óra, és a Rajz, festés, mintázás gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 2 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

**helyi program az 54 211 02 Divat- és stílustervező szakképesítéshez – nappali munkarendű-
2016.09.01-ben indult szakgimnáziumi képzés, kifutó rendszerben**

modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz.dn.	össz.gyak.		
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám				
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18										54			
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18											18		
	Rendezvényszervezés							1	1	36								36		
	Rendezvényszervezés gyakorlata											1	1	32				32		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36		1	5	36		1	5	32			140		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64			
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	1	72		1	1	36		2	1	64	2	1	64	344	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	5	3	180	4	3	144		4	3	144		4	3	128	8	3	256	852	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36		1	5	36		1	5	32		0	140		
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0				0				0		0	144		
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0				3	1	96	96			
12087-16 Öltözéktervezés	Tervezési alapok gyakorlat			0	3		108		3		108		2		64		0	280		
	Divatervezési gyakorlat			0			0			0				0	4		128	128		
	Öltözék kivitelezési gyakorlat			0	2		72		2		72		4		128	4		432		
10600-16 Stílusalakítás	Stílusgyakorlat			0			0			0				0	2		64	64		
	Stíluselmélet			0			0			0				0	1,5		48	48		
	Divattörténet			0			0			0				0	2		64	64		
	Látványtervezés gyakorlat			0			0			0				0	2		64	64		
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60	14		504	60	15		480	31		992		
	összes óraszám	40			38				39				39			35			862	2154

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. évfolyamban a Tervezési alapok gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 3 órából 1 óra és az Öltözék kivitelezés gyakorlat kötelező sávjában 2 órából 1 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a az Öltözék kivitelezés gyakorlat kötelező sávjában 4 órából 2 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

helyi program az 54 211 03 Festő szakképesítéshez – nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakköznevelési képzés, kifizető rendszerben																				
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			összes elm.	összes gyak.		
		heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám				
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18										54			
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18											18		
	Rendezvényszervezés							1	1	36								36		
	Rendezvényszervezés gyakorlata											1	1	32				32		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36		1	5	36		1	5	32			140		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64			
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	1	72		1	1	36		2	1	64	2	1	64	34 4	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlata	5	3	180	4	3	144		4	3	144		4	3	128	8	3	256	852	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36		1	5	36		1	5	32			0	140	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0				0				0			0	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0					3	1	96	96		
10750-16 Festészet	Festészet gyakorlat			0	5		180		4		144		5		160	13,5		432	916	
	Festészet elmélet			0			0		1		36		1		32	2		64	132	
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60	14		504	60	15		480	31		992		
	összes óraszám	40			38				39				39			35			882	2102

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. évfolyamban a Festészet gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 1 óra a *Kötelezően választható tantárgy*: *Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a Festészet gyakorlat tantárgy kötelező sávjában 5 órából 2 óra a *Kötelezően választható tantárgy*: *Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

helyi program az 54 211 01 Dekorátőr– nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakköznevelési képzés, kifutó rendszerben																		
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. óraszám	
		heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám		
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18									54		
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18									18		
	Rendezvényszervezés							1	1	36						36		
	Rendezvényszervezés gyakorlata										1	1	32			32		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32			140		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	1	72	2	1	72	2	1	64	2	1	64	344	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	5	3	180	4	3	144	4	3	144	4	3	128	8	3	256	852	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32			0	140	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0			0			0	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0			3	1	96	96		
10590-16 Dekorátőr technológia	Technológia gyakorlat 1.			0	1		36	2		72	2		64			0	172	
	Technológia gyakorlat 2.			0			0			0			0	2		64	64	
	Technológia szakelmélet			0			0			0			0	0,5		16	16	
	Grafika gyakorlat			0	1		36			0			0	2		64	100	
	Tervezés gyakorlat			0			0			0			0	1		32	32	
	Térábrázolási rendszerek			0			0			0			0	1		32	32	
10591-12 Kirakat- és térrendezés	Kirakatrendezés gyakorlat 1.			0	3		108	3		108	4		128			0	344	
	Kirakatrendezés gyakorlat 2.			0			0			0			0	3		96	96	
	Térrendezés gyakorlat			0			0			0			0	3		96	96	
	Rendezés szakelmélet			0			0			0			0	3		96	96	
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60		504	60		480	31		992		
	összes óraszám	40			38						39			35			894	2090

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. évfolyamban a Technológia gyakorlat1. tantárgy 2 órájából 1 óra, és a Kirakatrendezés gyakorlat 1. tantárgy 3 órájából 1 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a Technológia gyakorlat 1. tantárgy 2 órájából 1 óra, és a Kirakatrendezés gyakorlat 1. tantárgy 4 órájából 2 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

helyi program az 54 211 08 Textilműves szakképesítéshez – nappali munkarendű- 2016.09.01-ben indult szakköznevelési képzés, kifutó rendszerben

modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			összes órák	összes gyák.
		heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	összes óraszám		
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és projekt menedzsment	1	1	36	0,5	1	18									54		
	Projekttervezés és projekt menedzsment gyakorlata				0,5	1	18										18	
	Rendezvényszervezés							1	1	36						36		
	Rendezvényszervezés gyakorlata										1	1	32				32	
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32				140	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	64	64	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	2	1	72	2	1	72	2	1	72	2	1	64	2	1	64	344	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	5	3	180	4	3	144	4	3	144	4	3	128	8	3	256	852	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	5	36	1	5	32			0	140	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0			0			0	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0				3	1	96	96	
11686-16 Textiltervezés, kivitelezés, szakmai elmélet és szakmai rajz	Textil szakelmélet			0			0	1		36	1		32	4		128	196	
	Textil szakgyakorlat			0	5		180	4		144	5		160	11,5		368	852	
	szakmai órák összesen	14		504	14		504	60		540	60		480	31		992		
	összes óraszám	40			38			39			39			35		946	2038	

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. évfolyamban a Textil szakelmélet tantárgy kötelező sávjában 1 órából 1 óra, és a Textil szakgyakorlat tantárgy kötelező sávjában 4 órából 1 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

A 12. évfolyamban a Textil szakelmélet tantárgy kötelező sávjában 1 órából 1 óra és a Textil szakgyakorlat tantárgy kötelező sávjában 5 órából 2 óra, a *Kötelezően választható tantárgy: Szakmai tantárgy* órakeretében valósul meg

SZAKGIMNÁZIUMI (2018-TÓL) KIFUTÓ RENDSZERBEN

26/2018. (VIII.7.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.)EMMI rendelet módosításáról

Képző- és iparművészet V.,

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám összesen
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv	4	4	4	4	556	-	-
Matematika	3	3	3	3	417	-	-
Történelem	2	2	3	3	345	-	-
Etika	-	-	-	1	31	-	-
Informatika	2	2	-	-	144	-	-
Művészetek	1	-	-	-	36	-	-
Testnevelés	5	5	5	5	695	-	-
Osztályfőnöki	1	1	1	1	139	-	-
Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	-	-	-	108	-	-
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	2	2	2	-	216	-	-
Kötelezően választható tantárgy: Érettségi tantárgy, vagy Idegen nyelv, vagy Kémia*, vagy Informatika, vagy Szakmai tantárgy**	-	-	2	2	134	-	-
Pénzügyi és vállalkozói ismeretek	-	1	-	-	36	-	-
Szakmai tárgyak órakerete	8	12	11	12	1488	31	961
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-		4	124
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	36	35	35		35	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31		31	
Éves összes óraszám	1260	1296	1260	1085	4901	1085	1085

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A művészeti szaggimnázium helyi tanterve

A 11. és a 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában *Kötelezően választható érettségi tantárgy és/ vagy Szakmai tantárgy* órakeretébe épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

helyi program, óraterv– nappali munkarendű- (5 éves) szakgimnáziumi képzés, 2018/2019 tanévtől kifizetőrendszerben mellék-szakképzés választásánál																							
modul neve	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.					
		heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	össz. órák	össz. Gyak.				
	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	124	4						
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124	8						
	Matematika	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	93	3						
	Történelem	2	1	72	2	2	1	72	2	3	1	108	3	3	1	93	3						
	Etika/Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62	6						
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																		
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	72	2										
	Művészetek	1	1	36	1																		
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1														
	Informatika	2	2	72	4																		
	Testnevelés	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	155	5						
	Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	1	1	31	1	31	
	közismereti összesen:	29		1044		24		864		24		936		22		744		1		31			
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és rendezvényszervezés									1	1	36	1	1	1	31	1				67		
	Projekttervezés és rendezvényszervezés gyakorlat									1	1	36	1	1	1	31	1				67		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat									2	1	72	2	2	1	62	2				134		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																	0,5	1	16	0,5	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																	2	2	62	4	62	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1	1	36	1	2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	62	2	2	1	62	2	304	
	Térábrázolási rendszerek					1	1	36	1													36	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	124	12	8	3	248	24	804	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	5	1	5	36	5													72	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144	20																	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet																	3	1	93	3	93	
	szakmai órák (elmélet és gyakorlat; 10-13. évfolyamban)					5	5	180	25	5	5	252	25	6	5	248	40	15,5	5	481	77	234	926
	szakmai órák összesen	10		360		13		468		11		468		12		434		31		961			
	mellék-szakképzés									4				4									
	összes óraszám	39				37				39				38				32				941	2049

A mellék-szakképesítés moduljai és órahálója 11.12. évfolyamban

A művészeti szakgimnázium helyi tanterve

helyi program, óraterv- nappali munkarendű- (5 éves) szakgimnáziumi képzés, 2018/2019 tanévtől kifutó rendszerben mellék-szakképesítés nélkül																							
modul neve	Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.				13. évf.				összesen	összegek
		heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma	heti óraszám	csoporthoz tartozó órák száma	össz. óraszám	finanszírozandó órák száma		
	Magyar nyelv és irodalom	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	144	4	4	1	124	4						
	Idegen nyelvek	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	144	8	4	2	124	8						
	Matematika	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	108	3	3	1	93	3						
	Történelem	2	1	72	2	2	1	72	2	3	1	108	3	3	1	93	3						
	Etika/ Hittan	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	72	6	2	3	62	6						
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	1	108	3																		
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: Fizika	2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	72	2										
	Művészetek	1	1	36	1																		
	Pénzügyi és vállalkozói ismeretek					1	1	36	1														
	Informatika	2	2	72	4																		
	Testnevelés	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	180	5	5	1	155	5						
	kötelezően választható két óra érettségi tantárgy/idegen nyelv									2	2	72	4	2	2	72	4						
	Osztályfőnöki	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	36	1	1	1	31	1	1	1	31	1	31	
	közismereti összesen:	29		1044		24		864		24+2		936		22+2		744		1		31			
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																	0,5	1	16	0,5	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																	2	2	62	4	62	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művésztörténet	1	1	36	1	2	1	72	2	2	1	72	2	2	1	62	2	2	1	62	2	304	
	Térábrázolási rendszerek					1	1	36	1													36	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	144	12	4	3	124	12	8	3	248	24	804	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	5	1	5	36	5													72	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144	20																	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művésztörténet																	3	1	93	3	93	
	szakmai órák (elmélet és gyakorlat, 10-13. évfolyamban)					5	5	180	25	5+2	5	252	25	6+2	5	248	40	15,5	5	481	77	234 926	
	szakmai órák összesen	10		360		13		468	60	11+2		468	60	12+2		434		31		961			
	összes óraszám	39				37				39				38				32				941 2049	

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. és a 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában *Kötelezően választható érettségi tantárgy és/vagy Szakmai tantárgy* órakeretében épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

Szakgimnázium OKJ 54 211 03 Festő szakképesítés (5 éves) 2018/2019 tanévtől kifutó rendszerben																			
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyak.	
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám			
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és rendezvényszervezés elmélet							1	1	36		1	1	31			67		
	Projekttervezés és rendezvényszervezés gyakorlat							1	1	36		1	1	31				67	
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat							2	1	72		2	1	62				134	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	62	62		
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1	1	36	2	1	72	2	1	72	összefüggő szakmai gyakorlat	2	1	62	2	1	62	304	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	4	3	144	4	3	144		4	3	124	8	3	248		804
	Térábrázolási rendszerek				1	1	36			0				0			0	36	
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36									0	72		
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0			0			0		144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0				3	1	96	96		
10750-16 Festészet	Festészet gyakorlat			0	4	144	4	4+1	144/180			5+1	155/186	13	403		913		
	Festészet elmélet			0	1	36		1+1	36/72			1+1	31/62	2,5	74	234			
	szakmai órák összesen	10		360	13		468	60	11+2	468	60	12+2	434	31	961				
	mellék-szakképesítés								4			4							
	összes óraszám	39			37				39			38			32		887	2062	

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. és a 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában kötelezően választható érettségi tantárgy és/vagy Szakmai tantárgy órakeretébe épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

Szakgimnázium OKJ 54 211 02 Divat- és stílustervező szakképesítés (5 éves) 2018/2019 tanévtől kifizető rendszerben																				
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyak.		
		heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám				
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és rendezvényszervezés elmélet							1	1	36		1	1	31			67			
	Projekttervezés és rendezvényszervezés gyakorlat							1	1	36		1	1	31				67		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat							2	1	72		2	1	62				134		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	62	62			
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1	1	36	2	1	72		2	1	72		2	1	62	2	1	62	304	
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	4	3	144		4	3	144		4	3	124	8	3	248	804	
	Térábrázolási rendszerek				1	1	36											36		
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36		1	4	36		1		31		0	103		
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0				0			0		144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0			0	3	1	93	93			
12087-16 Öltözéktervezés	Tervezési alapok gyakorlat			0	3		108		3		108		2+1		62/93		0		309	
	Divattervezési gyakorlat			0			0			0				0	3		93		93	
	Öltözék kivitelezési gyakorlat			0	2		72		2		72		3		93	4		124	397	
10600-16 Stílusalakítás	Stílusgyakorlat			0			0			0			0	2		62		62		
	Stíluselmélet			0			0			0			0	2,5		77	77			
	Divattörténet			0			0		1		36		1		31	2		62	129	
	Látványtervezés gyakorlat			0			0			0				0	2		62		62	
	szakmai órák összesen	10		360	13		468	60	11+2		468	60	12+2		434	31		961		
	mellék-szakképesítés								4				4							
	összes óraszám	39			37				39				38			32			887	2072

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. és a 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában kötelezően választható érettségi tantárgy és/vagy Szakmai tantárgy órakeretébe épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

Szakgimnázium OKJ 54 211 04 Grafikus szakképesítés (5 éves) 2018/2019 tanévtől kifizető rendszerben																				
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyak.		
		heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozók száma	össz. óraszám				
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és rendezvényszervezés elmélet							1	1	36		1	1	31			67			
	Projekttervezés és rendezvényszervezés gyakorlat							1	1	36		1	1	31				67		
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat							2	1	72		2	1	62				134		
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0			0	0,5	1	16	16			
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0			0	2	2	62	62			
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1	1	36	2	1	72	2	1	72	2	1	62	2	1	62	304			
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	4	3	144	4	3	144	4	3	124	8	3	248		804		
	Térábrázolási rendszerek				1	1	36										36			
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	4	36			0			0	108			
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0			0			0		144		
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0			0	3	1	93	93			
10610-16 Grafikai alapok	Grafikai technológia gyakorlat				5	2	180	4+1	2	144/180		4+2	2	124/186		0		546		
10611-16 Grafikai illusztrálás	Illusztrációs gyakorlat			0			0			0			0	3	2	93		93		
11818-16 Tervezőgrafikai elmélet és gyakorlat	Tervezőgrafikai elmélet			0			0	1	2	36			0	2,5	2	78	114			
	Tervezőgrafikai technológiai gyakorlat			0			0			0			0	4	2	124		124		
	Tervezőgrafikai tervezési gyakorlat			0			0			0			2	2	62	6	2	186	248	
	szakmai órák összesen	10		360	13		468	60	11+2		468	60	12+2		434	31		961		
	mellék-szakképesítés								4				4							
	összes óraszám	39			37				39				38			32			800	2160

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál, a szakmaspecifikus moduloknál a grafikus csoportbontásra vonatkozik

A 11. és a 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában kötelezően választható érettségi tantárgy és/vagy Szakmai tantárgy órakeretébe épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

Szakgimnázium OKJ 54 211 10 Művészeti és médiafotográfus szakképesítés (5 éves) 2018/2019 tanévtől kifutó rendszerben																			
modul neve	Tantárgyak	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.			13. évf.			össz. elm.	össz. gyak.	
		heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám	heti óraszám	csoporthoz tartozó csoportok száma	össz. óraszám			
11887-16 Kulturális programok és projektek szervezése	Projekttervezés és rendezvényszervezés elmélet							1	1	36		1	1	31			67		
	Projekttervezés és rendezvényszervezés gyakorlat							1	1	36		1	1	31				67	
12045-16 Képző- és iparművészeti alapismeretek	Szakmai projekt gyakorlat							2	1	72		2	1	62				134	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			0			0			0				0	0,5	1	16	16	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			0			0			0				0	2	2	62	62	
10586-12 Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet	1	1	36	2	1	72	2	1	72	2	1	62	2	1	62	304		
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	4	3	144	4	3	144	4	3	144	4	3	124	8	3	248		804	
	Térábrázolási rendszerek				1	1	36										36		
10588-16 Tervezés és technológia	Anyagismeret	1	5	36	1	5	36	1	4	36							0	108	
	Tervezés és gyakorlat	4	5	144			0			0				0			0	144	
10589-12 Kortárs szakmai környezet	Kortárs művészettörténet			0			0			0				3	1	93	93		
11891-16 Technikai médiumok elmélete	Technikai médiumok elmélete			0	1		36	1	1	36	1+1		31/62	3,5		108	242		
11892-16 Technikai médiumok gyakorlata	Fotó és multimédia gyakorlat			0	4		144	4+1		144/180	5+1		155/186	10		310		820	
11893-16 Szakmai rajz és tipográfia	Tipográfia és prezentációkészítés gyakorlata			0			0			0			0	2		62		62	
	szakmai órák összesen	10		360	13		468	60	11+2		468	60	12+2		434	31	961		
	mellék-szakképesítés								4				4						
	összes óraszám	39			37				39				38			32		928	2031

A csoportbontások száma, az egész osztályra vonatkozó adatokat tartalmazza a közös moduloknál

A 11. és 12. évfolyamban ha nem a mellék-szakképesítést választja a tanuló, 2 óra idegen nyelv, 1 óra szakmai gyakorlat és 1 óra a szakmai elmélet tantárgy kötelező sávjában kötelezően választható érettségi tantárgy és/vagy Szakmai tantárgy órakeretébe épül be a mellék-szakképesítés 4 órája

A kötelező szakmai gyakorlat rendje:

Az összefüggő gyakorlat tervezete

TECHNIKUM 2021/2022 tanévtől

	2020/2021			2021/2022			2022/2023		
		TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY	TERVEZETT NYÁRI ÖGY		TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY	TERVEZETT NYÁRI ÖGY		TERVEZETT ÉVKÖZI ÖGY	TERVEZETT NYÁRI ÖGY
9. évf.	T			T			T		
10. évf.	SZG 60	20	40	T/TDIV 160	60	100	T/TDIV 160	60	100
10. évf.				T/TGR 50	10	40	T/TGR 50	10	40
10. évf.				T/TFO 30	10	20	T/TFO 30	10	20
10.évf.				SZG			SZG		
11. évf.	SZG 60	20	40	SZG 60	20	40	T/TDIV 160	60	100
11. évf.							T/TGR 55	15	40
11. évf.							T/TFO 40	0	40
11. évf.							SZG		
12. évf.	SZG			SZG			SZG		
13. évf.	SZG			SZG			SZG		

T: Technikum

TDIV: Divat-, jelmez és díszlettervező

TGR: Grafikus

TFO: Fotográfus

SZG: Szakgimnázium

„Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.”(2016 szakgimnáziumi kerettanterv)

A szakmai gyakorlat megszerzése iskolánk tanműhelyeiben szakirányú szakmai oktatók vezetésével történik.

A 2016-2017-es tanévtől a képzésünk sajátosságainak figyelembevételével tanév közben több olyan programunkat emeltük be a szakmai gyakorlatba, melyek vagy régi, vagy új elemként jelen vannak az iskola életében.

Szakoktatásunk kezdete (1998) óta rendszeresen visszük diákjainkat kiállításra, szakmai kirándulásokra. Kétszer egy évben támogatott formában (MÁV kedvezmény + iskolai hozzájárulás) van lehetőségünk arra, hogy a fővárosban időszakos és állandó tárlatokat is látogassunk. 2016 szeptembere óta ezeket az utazásokat szakmai gyakorlatként emeltük be a képzésünkbe.

2011-ben először adott otthont iskolánk a „Villafeszt” összművészeti őszi fesztiválnak, amit azóta többször is megrendeztünk. 2016 szeptembere óta pedig a diákokkal együtt szervezzük, és rendezzük a programokat, ami szakmai tartalma miatt lett az összefüggő szakmai gyakorlat része.

2016-ban volt diákjaink kezdeményezésére, tanáraink és az iskolavezetés támogatásával olyan szakmai műhelyeket hoztunk létre (workshopok formájában), amik kötött időben a tanév helyi rendjében rögzítve, lehetőség szerint március két egymást követő hét végén kerül megrendezésre. Kortárs fiatal művészek (volt tanítványaink) tanítják diákjainkat. Így új technikai fogásokat, tervezésmódszertant, kortárs ismereteket tanulnak diákjaink, ami szakmai munkájukat, gondolkodásmódjukat, továbbtanulásukat is segíti. A műhelymunkát a volt diákjaink vezetik szaktanáraink segítségével.

A Gyulai Művésztelep is biztosít 2016 nyara óta lehetőséget diákjainknak nyári összefüggő szakmai gyakorlat letöltésére. Ide is rendszeresen szeretnénk küldeni diákokat, hogy a 40 éves múlttal rendelkező alkotói munkába helyet kapjanak, és több ismert művésszel együtt dolgozzanak.

DIÁKVÁLLALKOZÁS

Művészeti Szakgimnáziumunk 2017 szeptemberétől kíván csatlakozni a magyarországi JAM diákvállalkozási programhoz. Célunk, hogy diákjaink az általuk előállított termékeket értékesítsék, próbálják ki magukat vállalkozóként, egy/fél éves szerződésekkel. Mentoruk egy művésztanár, aki elvégezte 2016-ban a JAM képzését, így szakirányú segítséget ad az iskolánk diákvállalatainknak a jövőben. A diákvállalkozások a megbeszélte rendben, szakkör szerűen működnek majd iskolánkban. A szakgimnáziumban kötelező modulként megjelenő projekttervezés és menedzsment elmélete és gyakorlata, a művészeti vállalkozások ismerete, pénzügyi és vállalkozási ismeretek tantárgyak tananyagtartalmait a diákok rögtön hasznosítani tudják az általuk megálmodott és megvalósított vállalkozásaikban.

„A JAM diákvállalkozási program egy olyan hosszú távú, egész tanéven átívelő projekt, melyben az **általános- és középiskolás diákok** megtapasztalják, hogyan kell működtetni egy vállalkozást. Valós környezetben megismerik az **üzleti élet alapvető szabályait**, a vezető pozíciók betöltésével járó **felelőségeket**, a **pontos adminisztráció** és a **határidők betartásának** fontosságát, a munkavállalók jogait, és köteleseit. A program során a szervező, tervező, előadó, döntéshozó, információ-feldolgozó, elemző képességeik mellett szükségük lesz a kreativitásukra, kritikai gondolkodásukra, nyitottságukra is.

A program különlegessége, hogy **Magyarországon egyedülálló módon a diákok valós pénzforgalmat bonyolíthatnak**, nyugtát állíthatnak ki termékeikről és szolgáltatásaikról. Erre a NAV és a JAM közötti keret megállapodás ad lehetőséget. A JAM diákvállalkozási program oktatási célból létrehozott diákvállalkozási program.

A JAM minden évben két alkalommal rendez meg Budapesten a **Diákvállalkozások Országos Vásárát** húsvét és karácsony előtti héten. A diákok valós piaci környezetben értékesítik termékeiket, és szolgáltatásaikat.

Egyedülálló lehetőség a diákvállalkozások bemutatkozására a Szegeden minden évben megrendezett **Hídi vásár**, az egyetlen közép-európai nemzetközi vásár diákok részére, mely egybeesik a nagy nemzetközi kézműves vásárral. Az elmúlt években a vásárra több száz fiatal, hazai és környékbeli diákvállalkozásokon kívül norvég, albán, szerb, román, és angol fiatalok is érkeztek az általuk készített termékekkel.”

<http://www.ejam.hu/hu/jam-diakvallalkozas.html>

2017.május 22-én letöltve a JAM honlapjáról.

SZAKVÁLTÁS

Szakváltás elsősorban a 9. évfolyamon engedélyezhető.

A szakváltás menete:

- Kiskorú diák esetén a szülő kérvényezi az iskola vezetésétől írásban a szakváltást. Kérelmét részletesen indokolja. A 18. évét betöltött diák maga is kezdeményezheti írásos kérelem formájában a szakváltást.
- A kérelmet az osztályfőnök és a két érintett szakosztályvezető írásban véleményezi. Ez alapján az Igazgató mérlegel és dönt.

A diák szakváltásának feltétele továbbá az új szak által kiadott feladatok elvégzése és bemutatása határidőre. Az elkészített portfóliót az érintett szaktanárok és intézményvezető-helyettes előtt mutatja be a kérvényező diák. Ezután a művészeti munkaközösséggel konzultálva az intézményvezető dönt a szakváltás engedélyezéséről.

Az a tanuló, aki művészeti-, vagy közismereti tantárgyból bukik, vagy bukásra áll - ha az intézményvezető másképp nem dönt-, nem kérvényezheti a szakváltását. Szakmai szorgalmával, a művészeti képzés iránti elkötelezettségéről egyértelműen kell rendelkeznie a művészeti munkaközösség számára.

Szakváltásra egy diáknak csak egyszer van lehetősége a képzés során.

Szakváltás csak év elejétől vagy félévtől engedélyezhető. Évközbeni szakváltás nincs.

Szakváltás csak eredményes különbözeti vizsga után lehetséges.

Különbözeti vizsga:

Szaktanár, szakmai oktató által összeállított feladatsor teljesítése/portfólió és bemutatása/megvédése a művészeti szakmai oktatók előtt. a bizottság dönt a szakváltásról, amit az intézményvezető hagy jóvá.

TECHNIKUM ALAPVIZSGA

Külön iskolai dokumentumban rögzítve.

Két év ágazati alapoktatást követően a vizuális ágazati alapoktatásban tanuló Grafikus és Fotográfus szakra felvett diákok, kreatív ipari ágazati alapoktatásban tanuló Divat-, jelmez és díszlettervező szakra felvett diákok vizsgázhatnak, ha sikeresen teljesítették a két év ágazati alapoktatásukat.

Sikeres ágazati alapvizsga megszerzése után léphetnek magasabb évfolyamba.

VI/3. A NAT-BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Középfokú nevelés-oktatás szakasza, szakgimnázium, technikum
9.-13. évfolyam, közismereti képzés

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A szakgimnáziumnak négy középiskolai és az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott számú szakképzési évfolyama van. A 9–12. évfolyamokon az általános műveltséget megalapozó közismereti, valamint szakmai elméleti és szakmai gyakorlati oktatás folyik. A tanulók az érettségi bizonyítvány, valamint a középfokú szakképesítés megszerzése mellett felkészülnek a szakirányú felsőfokú továbbtanulásra vagy a szakirányú munkába állásra. A közismereti képzés alapvetően egységes kerettanterv alapján történik, de a szakképzési irányok alapján egyes tantárgyak óraszámát eltérő, ezért az ágazatok összevonásával hat csoportot határoztak meg.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, továbbbépítésére, integrálására.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi

egyezségeket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosan benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a szakmája fejlődésével kapcsolatos fontosabb magyar találmányokat, a szakmájában ismert kiemelkedő magyar személyiségeket. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyományaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben.

Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról. Ismeri lakóhelye és iskolája környékének természeti és kulturális örökségét, tisztában van a helytörténeti események főbb állomásai. Ismer az UNESCO kulturális örökség kincséhez és a magyar örökséghez tartozó kiemelkedő jelentőségű hazai természeti és kulturális értékeket. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanulóban tudatosan, hogy számos olyan mindennapi élethelyzet van, ahol az ember személyisége alapvető befolyással bír céljai elérésére, a társas kapcsolatainak alakítására, feladatai elvégzésére. Tisztában van a társas kapcsolatok építésének lényegével, és az emberi együttműködés lehetőségeivel. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Tud különbséget tenni az ideális és a reális énkép között és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Felismeri a normakövetés szerepét, fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszereket

alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni.

Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéné. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait.

Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó beteg tájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mérten kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyes helyzetekben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Belátja, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Érti a nemzetközi összefogás jelentőségét a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Pályaorientáció

Tudatosul a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik tervezett szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Felkészült az álláskeresésre, tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Érti, hogy ezek közül melyek piacképesek, és melyek állnak kapcsolatban az általa kitűzött céllal, illetve, hogy a munkáltató érdeklődését melyek keltik fel igazán. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló rendelkezik ismeretekkel az Euro-övezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Érzékeli az anyagi és a kapcsolati tőke értékét és szerepét a társadalomban. Képes eligazodni pénzügyi és közgazdasági fogalmak között.

Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tudatosan választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A tanulás kompetenciái

A tanuló megtanul jegyzetelni, képes kiemelni a lényegét a hallott vagy az olvasott szövegből. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. A tanuló ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat.

Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyv-használatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában.

Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

A digitális kompetenciák

A szakközépiskolában a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az

IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan.

A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, figyelembe veszi ezeket a digitális tartalmak felhasználása során.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analízáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonságosan alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezt tudja alkalmazni a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösséget, a társadalmat érintő kérdésekben.

Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, meghallgatni és elfogadni mások véleményét. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve segítséget elfogadni konfliktushelyzetekben. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére.

Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve az Európához való kötődése.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Természettudományos kompetenciák

A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. A technikai fejlődés fontosságának felismerése mellett belátja az alkalmazott technikák és technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően megtervezni és végrehajtani megfigyeléseket, kísérleteket, és azok eredményeiből reális és helyes következtetéseket levonni. A tanuló képes mozgósítani és alkalmazni természettudományos és műszaki műveltségét a tanulásban a választott szakma elsajátítása során és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát, képes és akar cselekedni ennek megvalósulása érdekében. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések egyes regionális és globális következményeit.

VI/4. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltétele az, ha a tanuló a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

Évfolyamugrás az egyéni képességek figyelembevételével történhet. Ilyen esetekben - az intézményvezető megbízása alapján - a szakmai munkaközösség által meghatározott szintnek kell megfelelnie.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából összevont beszámolót tegyen.

Összevont beszámolót a tanév végén vagy az igazgató által kijelölt időben kell megtartani. Az összevont beszámoló engedélyezését írásban kell kérni. A kérelmet legkésőbb május 10 -ig lehet az igazgatónak benyújtani.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Félévkor és év végén nem kaphat elégséges osztályzatot, akinek átlaga a 2.0-át nem érte el.

A további félévi és év végi osztályzatok nem térhetnek el lényegesen az év során kapott jegyek átlagától.

**AZ ALAPFOKÚ
MŰVÉSZETI ISKOLA
HELYI TANTERVE**

VII/1. Az alapfokú művészeti iskola óraterve a kerettantervekhez

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy Vizuális alapozó gyakorlatok Vizuális alkotó gyakorlat	2-4	2-4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tárgy Grafika és festészet alapjai			2	2	2							
Kötelezően választható tantárgy (műhelygyakorlat) - Grafika-festészet - Környezetkultúra és kézműves - Fotó és film - Szobrászat- és kerámia - Textil-és bőrműves a tanszakválasztásnak megfelelően						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy - művészettörténet - népművészet			1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	2-4	2-4	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam – az első számjegy az előkészítő, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik). A képző- és iparművészeti oktatás, kötelezően előírt tantárgyainak és óraszámainak figyelembevételével, a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák ideje: 45 perc.

VII/2. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tanuló a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

VII/3. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A szülő a jelentkezési lapon kérheti gyermeke felvételét intézményünk alapfokú művészetoktatási iskolájába. Az igazgató által megbízott bizottság (felvételi vagy különbözeti vizsgabizottság) javaslata alapján az alapfokú művészetoktatásban való felvételtől, évfolyamba, csoportba sorolásról az iskola igazgatója dönt. Beíratáskor a szülőnek hitelt érdemlően bizonyítani kell a gyermek személyazonosságát. Év közben tanuló felvételéről a felvételi-különbözeti vizsgabizottság döntése alapján az igazgató dönt. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltétele az előző évfolyam helyi tantárgyi tantervben rögzített minimumkövetelményeknek való megfelelés.

VII/4. A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a képző-és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.

Olyan tulajdonság-együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

A környezet által közvetített üzenetek befogadása

A környezet által közvetített üzenetek értelmezése

Tervezési készség

Alkotói magatartás

Kreativitás

Vizuális gondolkodás

Vizuális kifejezőkészség

Eszközhazsnálati készség

Anyaghasználati készség

Komplex szemlélet

Tudatos környezetformálás igénye

Biztonságos munkavégzés képessége

Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség

Problémaérzékenység

Véleményformálási képesség

Személyes kompetenciák:

Nyitottság

Fejlődőképesség

Önállóság

Önkifejezés

Rugalmasság

Érzékenység

Kísérletező kedv

Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).

Társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Empatikus készség

Együttműködési készség

Kezdeményező-készség

Segítő-készség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás

Gyakorlatias feladatértelmezés

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Következtetési képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Módszeres munkavégzés

Nyitott hozzáállás

Probléma felismerés, –megoldás

Tervezési készség

Új ötletek, megoldások kipróbálása

A munkakörnyezet tisztántartás

VII/5. Az alapfokú művészeti iskolában a művészeti alaprvizsga és a művészeti záróvizsga követelményei és témakörei

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsgatantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és gyakorlati tudása.

Az alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá. Amennyiben az nem, felel meg a követelményeknek, átdolgozthatja.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsgatantárgyak

– Műhelygyakorlat

– Vizuális alkotó gyakorlat

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet (részlegesen vagy teljes mértékben) az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként – helyezést ért el vagy a versenyfelhívásban meghatározott teljesítményi szintet teljesítette.

Ha a tanuló már rendelkezik a képző- és iparművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett alapvizsga- vagy záróvizsga-bizonyítvánnyal, akkor felmentés adható a vizuális alkotógyakorlat főtantárgyból. A műhelygyakorlat vizsgarész alól felmentés nem adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsgatantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsgatantárgykból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a vizsgatantárgy végső eredményének a meghatározásában a műhelygyakorlat tantárgyból kapott osztályzat a döntő. Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsgatantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette. Sikertelen a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsgatantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

A vizuális alapozó gyakorlatok célja az érzékelés, a befogadó készségek fejlesztése. A művészettel való játékos ismerkedésen keresztül a pozitív lelki tulajdonságok gyarapítása, az esztétikai érzékenység, a nyitottság kialakítása. A kifejezéshez, alkotáshoz szükséges képességek fejlesztése. Az alapozó gyakorlatok feladata az alkotói képességek fejlődéséhez való hozzájárulás komplex, játékos, élményszerű művészeti tevékenységek által.

Előképző évfolyamok

1–2. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A közvetlen érzéki tapasztalás (hallás, látás, tapintás) útján megszerzett élmények képi, plasztikai feldolgozási képességének fejlesztése.
- A természeti és tárgyi környezet szépségeinek felfedeztetése.
- A hagyományok élményszerű megismertetése.
- Egyszerű kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása:
- Az arányok, színek, formák, felületek, tömegek és a tér felfedeztetése játékos tevékenységeken keresztül.
- Az önkifejezés változatos formáinak megismertetése.
- Az egyéni és csoportos alkotómunka alapelemeinek elsajátíttatása.
- Örömteli munkával a személyes megnyilvánulásnak teret adó alkotótevékenység motiválása. Kreatív munkára és gondolkodásra nevelés.

Feladatcsoportok az 1-2 évfolyamok számára

Bemeneti mérések

I. Érzékszervi tapasztalások

- Színek, formák, hangok megfigyelése

A formákhoz (pl. citrom, szilva, eper...), illetve hangokhoz (dó, mi, lá...) színek kapcsolása és fordítva.

- A különböző formák, színek, hangok hasonlóságai észrevétele

Formai hasonlóságok észrevétele (pl. tojás-citrom; narancs-labda...).

A színhasonlóságok (árnyalati különbségek) észrevétele.

A hangszín azonosság észrevétele, kifejezése színes papírlapokkal.

- Hangokkal, mozgással, látvánnyal való analogikus játékok

Dramatizálással, mozgással, hanggal érzelmek, élmények kifejezése.

- A ritmus és a megélt mozgás vizuális megjelenítése - Nagyméretű papírra nyomhagyással.

II. Vonal és forma

- A vonal és a folt megjelenési formái a valóságban és a képzőművészetben

Kalligráfiák, a gesztusfestészet, illetve a lírai absztrakt művészet néhány szép példájának bemutatása.

Fotók segítségével természeti jelenségek (pl. pókháló, a vihart jelző égbolt vagy a víztükör) vonal és színfoltjainak szemléltetése.

Vonalképződmények kialakítása a legkülönbözőbb eszközökkel.

Formaképzés tépéssel.

- A forma gazdasága

Formavariációk kialakítása tépéssel, vágással.

A képzett forma jelentésének átalakítása tagoló vonalakkal.

– Pont-, vonal-, folt- és formaképző játékok

Gyűjtött természeti anyagokkal (pl. homok, kavics, fűszál, bot, levél, kéreg), a meglévő képzőművészeti eszközökkel (pl. ceruza, zsírkréta, vízfesték, illetve ecset, újbegy, tenyér) pont, vonal és folthatásra épülő alkotás létrehozása. Formaképzés a fenti anyagokkal.

III. Felületek

– A környezet felületeinek megismerése élményszerű tapasztalatok biztosításával

Becsukott szemmel a különböző felületi minőségi különbségének (pl. simaság, érdesség) érzékelése. A különböző felületek nyomainak rögzítése. Frottázs-gyűjtemény kialakítása.

A gyűjtött anyagok felhasználásával képi kompozíciók kialakítása.

– Felületképzési játékok síkban és plasztikában változatos anyagokkal

Az iskola által keltett érzelmi benyomás kifejezése az iskolában rögzített felületnyomok felhasználásával.

Az iskolát körülvevő természet plasztikus felületnyomai agyagba rögzítve, gipszbe kiöntve.

IV. Méretek és arányok

– A méretek és arányok érzékletes megtapasztalása

A kisebb, nagyobb; hosszabb, rövidebb, sovány, kövér kifejezése síkban és plasztikában

– Játékos arányváltó feladatok

A környezeti elemek megváltoztatásával annak érzékeltetése pl. Hogyan lehet egy parányi gyomnövényből mesebeli óriásfa; Hogyan lehet egy parányi hangyából, szitakötőből rettegett vagy jószívű óriás; Hogyan lehet egy sárkányból parányi gyíkocská; Hogyan lehet a Babszem-Jankóból Gulliver?

V. A színek világa

– A színek hangulati hatásának átélése, alkalmazása

Expresszionista alkotások pl. a Der Blaue Reiter csoport alkotásainak bemutatása.

Egy-egy festmény színvilága mit fejez ki számodra?

Milyen érzetet kelt a sárga, piros, kék, zöld, fehér, fekete, rózsaszín?

Öltöztethető babák, dobozok felhasználásával játékos kísérletek:

Milyen színűre festenéd a házatokat, a szobádat?

Milyen színű ruhát adnál a különböző tulajdonságú mesehősökre?

– Színkeverési játékok

Egry József és Udvardi Erzsébet alkotásainak szemléltetése

Színkeverési gyakorlatok színes ceruzával, színes filctollal pl. színárnyalat, tónusfokozat képzés

Színkeverési gyakorlat vízfestékkel, temperával pl. a főszínekből mellékszínképzése.

VI. Téri élmények

– A sík és a tér megtapasztalása

Vizuális téri-illúziók bemutatása (Kepes György ábrái).

– Térjátékok

A kinn, benn fent, lent megtapasztalása, kifejezése.

– Zárt és nyitott terek

Nyitott ablakkal, ajtóval a tér kitárása.

A zártság feloldása átlátszósággal.

– Téri élmények rajzi, plasztikai megjelenítése

A tanulók termegyenlítősi szintjéhez igazodva egymásmellettséggel, egymásfölöttséggel vagy méretkülönbséggel tér kifejezése.

VII. Idő élmények

– Az idő múlásának és a változás megtapasztalása

Közös munkával egy kör tárcsán a tavasz, nyár, ősz, tél legjellemzőbb jegyeinek bemutatása.

– Eseménysort kifejező képsorozat készítése

Leporellóval a nap eseményeinek megjelenítése.

– Egyszerű animációs játék

Egy tárgy életre keltése animációval.

VIII. Mese és valóság

– A mesebeli világok, lények, történetek síkban és plasztikában

Szekeres Erzsébet, Baán Magdolna alkotásainak bemutatása.

Rajzzal, festéssel, mintázással kialakított alkotások létrehozása.

– Környezetünk formái, szereplői sík és plasztikus formában

Természeti (pl. virágok, fák, ember) és mesterséges (pl. ház, autó) tárgyak rajzolása, festése, mintázása.

IX. Tárgykészítés

– Játékok, használati és ajándéktárgyak létrehozása

Állatplasztika kialakítása drótvázaz, tapétaragasztós papírból.

– Hagyománytárgyak készítése

Hagyománytárgyak bemutatása

A különböző dobozokban található perforált lapok (pl. tubusok rögzítésére használt anyag) felhasználásával, festékhengerléssel keszkenők díszítése.

X. A kifejezési eszköztár bővítése

- Rajzolás ceruzával, színessel, filctollal, zsírkrétával.

- Festés vízfestékekkel, ecsettel, újjal, tenyérrel, szivaccsal.

- Nyomhagyás rajzeszközökkel, kézzel, bottal, szivacs hengerrel.

- Nyomrögzítés ceruzával, agyaggal, gipsszel.

- Formaképzés tépéssel, vágással.

- Mintázás agyagból.

- Konstruálás dróttal, tapétaragasztós papírral.

- Animáció tárgyakkal.

- Kísérletek színes papírlapokkal, öltöztethető babákkal, játék szobabelsővel.

XI. A tanultak összegzése

Közös munkával, a munkák rendszerezésével a tanultak összegzése.

Kimeneti mérés.

A legszebb munkák kiállításra történő előkészítése, bemutatása.

VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLATOK

A vizuális alkotó gyakorlat célja a tanuló egyéni, kreatív személyiségjegyeinek előhívása, az ismeretek, élmények feldolgozásának segítése, a pozitív lelki tulajdonságok megerősítése a képi emlékezet és képzelet gazdagításával, a vizuális gondolkodás és kifejezőkészség fejlesztésével, valamint az esztétikai érzékenység és befogadó készség kialakításával.

A tantárgy feladata a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, erős belső motivációra épülő, változatos alkotó folyamatok biztosítása, melyek lehetővé teszik a csoportos és egyéni kreatív tevékenységformák megismerését, feltárják az értékmegőrzés, értékteremtés lehetőségeit, kialakítják a formák, színek használatában való jártasságot. Az egyes témák, témacsoportok változatos feldolgozása, a különféle képzőművészeti technikák gyakorlásához szükséges eszközök és anyagok használatának megismertetése, a népművészeti és művészettörténeti ismeretek aktív beépítése az alkotó tevékenységbe. A baleset-, munka- környezet és tűzvédelmi szabályok betartatása.

Záró rendelkezések

A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje:

A nevelőtestület számára, a program elfogadása előtt, az intézményvezető biztosítja a programtervezet 1-1 példányának e-mailben történő elküldésével 15/30 napos véleményezési határidővel.

A hozzáférhető elhelyezés biztosítása:

A pedagógiai program megtekinthető az intézményvezető irodájában és az iskola honlapján (www.begart.hu).

A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje:

Az intézményhasználók az intézményvezetőtől kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők az intézmény honlapjáról tájékozódhatnak.

A pedagógiai program módosítása:

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását – indoklás mellett – kezdeményezheti az intézményvezető, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az intézményvezető köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni. A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

A dokumentum a hatályos jogszabályok alapján készült, melyek a következők:

80/2019 törvény A szakképzésről

12/2020. (II.7.) Korm. rendelet A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról

13/ 2020 (II.7.) Korm. rendelet A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről

11/ 2020 (II.7.) Korm. rendelet A felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról

5/2020 (I. 31.) Korm. rendelet A NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról

32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról

MEE 2005. évi VIII. törvény az egyház intézményeiről

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény

A nevelési/oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

A szakképzési kerettantervekről szóló 14/2013. (IV. 05.) NGM rendelet

Az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet

Az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet

A vizsgált szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2016. (IX.16.) EMMI rendelet

A 317/2016. (X. 25.) Korm. rendelet a 2017/2018. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2017/2018. tanévben a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítésekről

**Az iskola pedagógiai programjához tartozó helyi tanterv
tantárgyainak részletes követelményei,
a Művészeti Szakgimnázium szakmai programja
az Alapfokú Művészeti Iskola Szakmai programja
mellékletekben található.**

Legitimálás

Jelen Pedagógiai Program csak a nevelőtestület módosíthatja a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat és az igazgatótanács véleményének kikérésével.

Békéscsaba, 2022. április 6.

.....
intézményvezető

Nyilatkozat

A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium nevelőtestülete az intézmény Pedagógiai Programját megismerte és megtárgyalta, és 2022. március 31-i nevelőtestületi értekezletén elfogadta.

Békéscsaba, 2022. március 31.

Köveskúti Péter
intézményvezető

Határozat

A Békéscsabai Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola, Kollégium és Alapfokú Művészeti Iskola Igazgatótanácsa, a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogát gyakorolta és elfogadásra javasolta.

Békéscsaba, 2022. április 5.

Nagy Zoltán, esperes
az igazgatótanács elnöke

Nyilatkozat

A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Szülői Munkaközösségének képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Szülői Munkaközösségének elnöksége megtárgyalta, annak módosítási javaslatával egyetért

Békéscsaba, 2022. február 5.

Dr. Kvaszné Marik Zsuzsanna
Dr. Kvaszné Marik Zsuzsanna
Szülői Munkaközösség elnöke

Nyilatkozat

A Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium Diákönkormányzata képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Diákönkormányzat a Pedagógiai Program módosítását megtárgyalta, a Pedagógiai Program módosítási javaslatát elfogadta.

Békéscsaba, 2022. március 8.

Szabó Anna

a diákönkormányzat elnöke

Oré Borbála

a diákönkormányzat elnöke

Szigeti Katalin

a diákönkormányzatot segítő pedagógus

Egeresi Viktória-Kriszta

a diákönkormányzatot segítő pedagógus